UKRAYNA'DA RUS İŞGALİ VE DEVRİMCİ PERSPEKTİF

UKRAYNA'NIN İŞGALİ KARŞISINDA DEVRİMCİLER NE DİYOR?

UKRAYNALI SENDİKA ÖNDERLERİ VE SOSYALİSTLERLE SÖYLEŞİLER

RUS İŞGALİNE KARŞI DİRENİŞ SÜRÜYOR! SAHADAN AKTARIMLAR

TROCKIST

ÖZEL SAYI: 5

OCAK 2023

Troçkist

Sosyalist Politika Dergisi

Genel Yayın Yönetmeni:
Kaan Gündeş

Yayın Kurulu:
Atakan Çiftçi
Görkem Duru
Muhittin Karkın

Tasarım:
Alparslan Aydın

trockist.dergi@gmail.com

gazetenisan@gmail.com
http://gazetenisan.net/

www.facebook.com/
gazetenisan/

tw: @trockist_net
fb: trockist.net
ig: trockistnet

Yayımlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir. Dergideki yazı ve fotoğraflardan, kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İçindekiler

1 Sunuş

2 Ukrayna halkını destekleyerek NATO'nun yanında mı yer alıyoruz?

4 İUB-DE heyeti, topladığı maddi yardımları Ukrayna sendikalarına iletti

5 İUB-DE heyeti Ukrayna'da solla ve militan sendikalarla bir araya geldi

7 Kiev'de Rus işgaline karşı savaşan anarşistlerle söyleşi

10 Ukrayna Bağımsız Maden İşçileri Sendikası ile görüşme

17 Bağımsız Demiryolu İşçileri Sendikası lideri Viacheslav Federenko ile görüşme

22 Ukrayna'da aşırı sağın durumu

27 Ukrayna Dayanışma Kolektifi'nden Sergei: "Yalnızca savaşı reddetmiyoruz, aynı zamanda ona karşı direniyoruz!"

29 Ukraynalı sosyalistler Dudin ve Popovich:"Ukrayna'da sol, bağımsızlık ve sosyal haklar için verilen mücadeleyle kuruldu"

32 Kryvyi Rih Maden İşçileri Sendikası'ndan çağrı: "Silaha ve cephaneliğe ihtiyacımız var!"

33 Toplumsal Hareket kongre kararı: Savaş ve Ukrayna ile solun geleceği

36 Ukrayna direnişi kazanırsa NATO güçlenecek mi?

38 Putin, nükleer silahlar ve küresel grev ve protesto hareketi

41 Sedat Durel İUB-DE heyetiyle yaptığı Ukrayna ziyaretini anlattı

51 Donbass'ta Rus Beyaz Muhafızları

58 Herson: Ukrayna'da üçüncü Rus yenilgisi

Julia Tveritina

SUNUŞ

Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmeye başlamasının hemen ardından, Mart 2022'de Troçkist'in 4. Özel Sayısını tümüyle bu konuya ayırmış ve orada bu emperyalist saldırı karşısında devrimci Marksistlerin tutumunu şu sloganlarda özetlenebilecek biçimde açıklamıştık:

"Ukrayna halkıyla uluslararası dayanışmayı sürdürmeliyiz. İşgale, bombardımana hayır! Rus birlikleri Ukrayna'dan dışarı! Hükümetler Rusya ile ilişkilerini kessin! Ukrayna halkının direnişi zafer kazanmalı! İster Rusya'dan ister NATO, ABD veya AB'den gelsin, Ukrayna'daki tüm emperyalist müdahalelere hayır!"

Ve tabii enternasyonalist devrimciler olarak İşçilerin Uluslararası Birliği - Dördüncü Enternasyonal'in (İUB-DE) çatısı altında hem Ukrayna emekçi halkıyla dayanışma kampanyasına katıldık hem de bizzat Ukraynalı ilerici ve devrimci güçlerle temaslarımızı sıkılaştırdık. Elinizdeki 5. Özel Sayı bu çalışmaların bir ürünüdür.

Bu özel sayıda öncelikle emperyalist Rusya yanlısı Stalinist ve ulusalcı çevrelerde dile getirilen *"Ukrayna halkını desteklemek NATO'nun yanında yer almaktır"* biçimindeki yargıya bir yanıt getiriyoruz. Bu tür bir iddia, sahiplerinin enternasyonalist devrimcilerin tam karşısındaki cephede mevzilenmesinden başka bir anlam taşımıyor.

Bunun ardından İUB-DE militanlarının Ukrayna'daki çalışmalarının ürünlerine yer veriyoruz. Yoldaşlarımız Lviv ve Kiev'den Rus birlikleriyle sınır hattına, Zaporijya'ya kadar pek çok ilerici-devrimci çevreyle ve emekçilerle temas kurdular, talep edilmiş olan kampanya ürünü malzemeleri teslim ettiler.

Bu temaslar sırasında gerek enternasyonalist sivil kuruluşlarla gerekse de anarşist ve Marksist grup ve kişilerle görüşmeler gerçekleştirdiler. Özellikle demiryolu, metal ve maden sendikaları ve işçileriyle olan görüşme ve çalışmalar, Ukrayna halkının emperyalist saldırı karşısındaki savunmasına ve sosyalist devrim yolunun açılmasına yönelik olarak stratejik bir önem taşıyordu.

Bu enternasyonalist çalışmaların anlatısını ve konuya ilişkin devrimci Marksist tutumuzu içeren bu sayının, Türkiye'deki sosyalist devrimin ilerletilmesi açısından yararlı olacağını umuyoruz.

MİGUEL SORANS

Kurtarma ekipleri 14 Ocak'ta Ukrayna'nın Dnipro kentindeki harabelerde hayatta kalanları arıyor - Foto: Nicole Tung / The New York Times

Ukrayna halkını destekleyerek NATO'nun yanında mı yer alıyoruz?

İşçilerin Uluslararası Birliği – Dördüncü Enternasyonal (İUB-DE) ve Sosyalist Sol'un liderlerinden Miguel Sorans yazdı.

Ukrayna'ya yönelik Rus işgalinin ve savaşın başlangıcından beri İşçilerin ve Solun Cephesi'nde (FIT-U) devrimci sosyalistlerin bu konudaki pozisyonlarının ne olması gerektiğine dair bir tartışma sürüyor. Bu tartışmada alınan pozisyonlar aynı zamanda dünya solunun pozisyonlarını yansıtıyor. Ayrışma esas olarak İşçi Partisi (Partido Obrero-PO) ve Sosyalist Emekçilerin Partisi (Partido de los Trabajadores Socialistas-PTS) ve bizim aramızda gelişiyor ve bu konudaki farklı pozisyonlarımız FIT-U'nun örgütlediği 1 Mayıs mitingine de yansıdı.

Sosyalist Sol'un pozisyonu, yoldaşımız Monica Schlottauer tarafından açık ve etkili bir biçimde ifade edilmişti (video için www.izquierdasocialista.com adresini ziyaret edebilirsiniz). Şu üç slogan bizim için kilit noktaları yansıtmakta: Putin ve askerleri Ukrayna'dan defolun, Ukrayna halkının direnişine destek, Ukrayna'da NATO ve diğer tüm emperyalistlerin müdahalelerine hayır. Karşıt bir görüş, PO lideri Gabriel Solano'nun uzun konuşmasında ifade edildi. Bu görüşe göre Ukrayna'nın ve Ukrayna halkının tarafı tutulamaz çünkü bu, NATO'nun tarafında olmak anlamına geliyor. Böylece Gabriel ve PO bizleri, açıktan bu şekilde ifade etmeseler de, "NATO'nun dalkavukları" arasına koyuyor.

PO, bizim partimizi Prensa Obrera'da (İşçi Basını) yayımlanan bir makalede şu sözlerle NATO kampında olmakla suçlamıştı: "Oldukça açıktır ki Sosyalist Sol, NATO ile aynı politik kampta bulunuyor" (...) ve "Amerikan ve Avrupa emperyalizmlerinin stratejik hedeflerine harç taşıyor" (Pablo Giachello'nun 3 Mayıs 2022'de Prensa Obrera'da yayımlanan yazısından).

Bunlar yanlış ve müessif tanımlamalardır. Bu, Stalinizmden miras kalan eski yöntemdir; yani farklı tutumları iç içe geçirerek tartışmayı karalama ve kafa karıştırma düzeyine çekmektir. Stalinizm, zamanında bunu Troçkizme saldırmak için kullanmıştı. Örneğin Stalinistler, Stalin'in rejimine karşı olduğu için Troçki'nin emperyalizm ve Nazizmle aynı safta olduğunu öne sürüyorlardı. Aynı şekilde biz Troçkistler, Sovyet birliklerinin Macaristan'ı (1956) ya da Çekoslovakya'yı (1968) işgaline karşı çıktığımızda Kremlin bürokrasisi bizleri "ABD emperyalizminden taraf olmakla" suçlamıştı çünkü ABD de bu işgalleri "kınıyordu".

Yaşanmakta olan, emperyalistler arası bir savaş değil

PO da PTS de savaşın karakterini yanlış tahlil ediyor. Onların iddiasına göre bu, başını ABD'nin çektiği NATO ve Rusya'nın tarafları olduğu emperyalistler arası bir savaş. Buna karşı ikircikli bir tarafsızlık politikasını benimsiyorlar. Ukrayna halkının askeri direnişine ve bu direnişe silah yardımı göndermeye karşı çıkıyorlar.

PO, yanılgıya düşerek, esas düşmanın işgalci Putin değil NATO olduğunu söylüyor. Dolayısıyla "Savaşa karşı savaş" şeklinde soyut bir slogan formüle ediyor. PTS, Putin'in birliklerinin Ukrayna'dan çekilmesini ifade eden doğru bir sloganla yola çıkıyor ancak bir yandan da durumu emperyalistler arası bir savaş olarak tanımlıyor. İşin aslı, Ukrayna halkına desteği reddediyor ve halka silah yardımını desteklemeyi NATO'yu güçlendirmek olarak değerlendiriyor.

İki parti de tamamen yanılıyor. Yaşanmakta olan, iki emperyalist kampın savaşı değildir. Bu savaş, şimdilik, kapitalist emperyalist bir güç olan Rusya ile Avrupa'nın en yoksul ülkelerinden biri olan yarısömürge Ukrayna arasındadır.

Marksizmin geleneğine bağlı kalarak bizler de ezilen ve işgal edilen ulusun yanındayız. Olgular açıkça gösteriyor ki işgalin amacı ülkeyi Nazilerden arındırmak değil. Bu işgal tamamen emperyalist saiklere dayanıyor. Putin, işgali başlatırken yaptığı konuşmada amaçlarının Ukrayna'nın bağımsız bir ulus olarak varlığına son vermek olduğunu kelimesi kelimesine söyledi. Açıkça Ukrayna'nın "ezelden beri" Rusya'nın bir parçası olduğunu söyledi. Konuşmasında tam da bu yüzden Lenin'i eleştirdi, Ekim Devrimi'nin ardından Ukrayna'nın bağımsızlığını tanıdığı için.

Eğer emperyalistler arası bir savaş söz konusu olsaydı üçüncü dünya savaşının ortasında olurduk, ancak durum böyle değil. ABD ve Avrupa öncülüğündeki NATO ve Rusya'nın savaşı patlak verseydi üçüncü dünya savaşı başlardı. Fakat PO ve PTS dahil olmak üzere, dünya üzerinde sağda da solda da bunu söyleyen neredeyse hiç kimse yok. Devrimci sosyalistler olarak elbette bu ihtimali göz ardı edemeyiz ancak ihtimaller ve gerçeklik arasında büyük bir fark vardır.

Ukrayna'nın emperyalist işgalciye karşı haklı direnişini destekliyoruz. Zelenski'ye ve NATO'ya hayır!

ABD, Avrupa emperyalizmi ve NATO tabii ki bu savaştan faydalanmak ve emperyalist rakipleri olan Putin Rusya'sını zayıflatmak istiyorlar. Savaşın ardından şimdiki Ukrayna'dan geriye kalanı politik ve ekonomik olarak kendi kontrolleri altına almak istiyorlar.

Fakat şu an Ukrayna'da NATO birlikleri yok. Savaş başladıktan ancak iki ay sonra göndermeye başladıkları silah yardımıysa kısıtlı düzeyde. NATO'nun Ukrayna'yı "tepeden tırnağa silahlandırdığı" iddiası yanlış. Eğer bu doğru olsaydı Ukrayna ordusunun Rusya'ya kıyasla açıkça ortada olan askeri zafiyetini anlamak oldukça zor olurdu.

Rusya'nın kontrolündeki bölgelere kapsamlı bir karşı taarruz, hatta füzelerle yapılan saldırılar şöyle dursun, Ukrayna şu anda işgalciye karşı ancak bir savunma gerçekleştirebiliyor.

PO ve PTS, Zelenski'nin ABD yanlısı, NATO müttefiki bir burjuva olduğunu söylüyor ve tarafsızlıklarını tekrar ediyorlar. İUB-DE ve Sosyalist Sol olarak bu tanımlamaya katılıyoruz. Zelenski hükümeti, tartışmasız ki Ukrayna'yı Avrupa emperyalizmine ve NATO'ya bağımlı kılmak isteyen kapitalist bir hükümettir. Ancak biz Ukrayna halkını, işçi sınıfını, molotof-kokteylleri hazırlayan kadınları, ülkelerinin savunması ve kendi kaderini tayin hakkı için cephede orduyla yan yana savaşanları destekliyoruz. Bağımsız bir politikaya sahibiz ve Ukrayna solunun yeni bir devrimci önderliği inşa etme çabasını destekliyoruz.

Önümüzde duran soru şudur: Askeri ve politik önderlik Zelenski'nin elinde olsa dahi Ukrayna halkının işgalci kuvvete karşı mücadelesi haklı mıdır yoksa değil midir? PO ve PTS'ye kalırsa cevap hayır.

Karşıdevrimci bir önderliği olan haklı bir savaşla ilk kez karşılaşmıyoruz. Tarihte bu şekilde gelişen pek çok örnek mevcut. Birkaç tanesini sayacak olursak; 1935'te kana susamış bir imparator tarafından yönetilen Etiyopya halkı Mussolini İtalya'sının işgaliyle karşı karşıya kalmıştı. Ya da 1937'de Japon emperyalizminin işgaline karşı Çin'in yürüttüğü savaş benzer nitelikteydi. Çin o sırada, 1920'lerdeki ayaklanmalarda binlerce işçinin ve köylünün katlini emreden diktatör Çan Kay Şek tarafından yönetiliyordu. Buna rağmen Troçki, politik olarak Çan Kay Şek'e destek vermeksizin Çin'in tarafında olmak gerektiğini söylüyordu. Hatta Çin ve Etiyopya için silah desteği çağrısında bulunuyordu. 1982'de Britanya ve NATO'ya karşı Malvinas savaşını soykırımcı bir diktatörlük yürütüyordu. 2001'de işgalci ABD ve NATO birliklerine karşı gelişen Irak savaşıysa bir başka örnek. Tüm sol güçler bu savaşta Irak'ın desteklenmesinden yana tavır aldı. Irak'ın yönetimindeyse Kürt halkını kimyasal silahlarla katleden ve baskı altında tutan diktatör Saddam Hüseyin vardı.

Biz devrimciler tüm bu vakalarda, gerici önderliklerine ve başlarındaki diktatörlere rağmen bu halkların haklı davalarının yanında olduk.
İşte bu yüzden PTS'nin ve PO'nun Ukrayna savaşına yönelik önerdiği devrimci bozgunculuk taktiği son derece ciddi bir hatadır. Uygulandığı takdirde bu taktik, Ukrayna halkına, oradaki askerlere, yani işçilere, köylülere ve milislere işgalciye karşı savaşmayı bırakmalarını, silahlarını Rus işgal birliklerine değil Zelenski'ye çevirmelerini söylemektir. Yani Putin'e teslim olmalarını! Ukraynalı işçilere bunu mu söyleyeceğiz? Bu tutum, Troçki'nin ve devrimcilerin geleneğinin önerilerine tamamen aykırıdır.

Hain önderliklerinden dolayı haklı savaşlara destek vermeyi reddedenlerle en büyük tartışmaları yürüten Lev Troçki'ydi. Troçkist solun bir parçası olduğumuzu iddia ediyoruz ve bu geleneğin ilkelerini takip ediyoruz. Bu durumda PO ve PTS'ye de Troçki'nin yanılıp yanılmadığına cevap vermek düşüyor.

**11.05.2022 tarihinde El Socialista'da yayımlanmıştır. Bkz. www.izquierdasocialista.org*

***Troçki ve Çin-Japon savaşı*

"Japonya'nın eylemleri emperyalist ve gericidir. Çin'in mücadelesiyse özgürlükçü ve ilericidir. Peki Çan Kay Şek? Çan Kay Şek, partisi ya da Çin'in egemen sınıfının tamamı hakkında hiçbir yanılsamamız olmamalı, (...). Çan Kay Şek, Çinli işçi ve köylülerin celladıdır. Ancak bugün, elinde olmadan, Çin'in bağımsızlığının geriye kalan kısmı için Japonya'ya karşı mücadele etmek zorundadır. Yarın tekrar ihanet edebilir. Bu mümkündür. Bu muhtemel ve hatta kaçınılmazdır. Ancak bugün mücadele etmek zorunda (...). Savaşa aktif ve bilinçli olarak katılmak, 'Çan Kay Şek'e hizmet etmek' değil, Çan Kay Şek'e rağmen sömürge bir ülkenin bağımsızlığına hizmet etmek anlamına gelir. Ve Kuomintang'a yöneltilen sözler, kitleleri Çan Kay Şek'i devirmek için eğitmenin araçlarıdır."

***Lev Troçki, Diego Rivera'ya Mektup. 23 Eylül 1937. Editorial Pluma, Bogota, 1976, s. 163-169.*

Foto: İUB-DE

İUB-DE heyeti, topladığı maddi yardımları Ukrayna sendikalarına iletti

İşçilerin Uluslararası Birliği – Dördüncü Enternasyonal (İUB-DE) heyetinin, Ukrayna'daki halk direnişiyle dayanışmak için gerçekleştirdiği Ukrayna ziyaretinin kapsamında, sendikalı işçiler de dahil olmak üzere Putin'in işgaline karşı direnen ve işgale karşı savaşanlara, toplanan maddi yardımlar iletildi. İUB-DE heyeti, İspanya Devleti partimiz olan Enternasyonalist Mücadele'den Josep Lluis del Alcázar ve Maria Esther del Alcázar ile Türkiye partimiz İşçi Demokrasisi Partisi'nden Sedat Durel'den oluşuyordu.

İUB-DE heyeti Ukrayna'nın güneyinde yer alan Kryvyi Rih kentindeki Bağımsız Maden İşçileri Sendikası'yla bir araya geldi. Bu sendikanın şu anda cephede savaşan 1000 üyesi bulunmakta; sendika bugüne dek işgal karşıtı mücadelede 42 şehit verdi, son 2 şehit ise birkaç gün önce hayatını kaybetmişti. İUB-DE heyetinin sendikanın önderi Yuri Smoilov ve diğer işçi önderleriyle gerçekleştirdiği görüşme sırasında savaşın durumu, işgalin başlamasıyla yerel oligarkların Ukrayna'dan kaçmış olması ve işgal karşıtı mücadeleyle başkan Zelenski'nin işçi düşmanı politikalarına karşı verilen mücadelenin paralelliği tartışıldı.

İUB-DE heyeti maden işçilerine topladığı yardımları ilettikten sonra Bağımsız Demiryolu İşçileri Sendikası'yla da görüştü ve bu sendikaya radyo telsizler ile işgalcilere karşı savaş sürerken Ukrayna kışına hazır olunabilmesi için termal giyecekler iletildi.

Heyetteki yoldaşlarımız, faaliyetler sırasında muharebe bölgelerinden kurtarılan tahrip olmuş Rus ağır araçlarının sergilendiği parkı da ziyaret edebildiklerini raporladılar. Ayrıca heyetimiz, hava saldırılarını bildiren uyarı alarmlarını iki kez duyarak sığınaklara çekilmek durumunda da kaldı.

İUB-DE heyeti savaş bölgesine 40 kilometre mesafede Bağımsız Demiryolu İşçileri Sendikası'yla bir araya geldi - Foto: İUB-DE

SEDAT DUREL

İUB-DE heyeti Ukrayna'da solla ve militan sendikalarla bir araya geldi

İşçilerin Uluslararası Birliği – Dördüncü EnternasWyonal (İUB-DE) heyeti, sol partiler ile gruplara ve militan sendika sektörlerine yardım etmek için ikinci kez Ukrayna'ya bir ziyaret gerçekleştirdi. Bir önceki dayanışma ziyareti Mayıs ayındaydı. Heyete İspanya Devleti seksiyonumuz olan Enternasyonalist Mücadele'den M. Esther del Alcázar ile Josep Lluís del Alcázar ve Türkiye seksiyonumuz İşçi Demokrasisi Partisi'nden Sedat Durel katıldı.

19 Kasım'da Ukrayna'nın başkenti Kiev'e varan heyet, işgal karşıtı Ukraynalı savaşçıların gönüllü ağının sözcüsü Sergei Movchan tarafından, ilk ziyarette olduğu üzere bir kere daha karşılandı.

Kyvy Ryh madencilerine ve demiryolu işçilerine topladığımız yardımları ulaştırdık

İUB-DE heyeti, başkent Kiev'den, Ukrayna'nın en önemli şehirlerinden biri olan ve bir madencilik ve metalurji şehri Kyvy Rih'e ulaşmak için bir gece treni ile Ukrayna'nın güneydoğusuna gitti. Heyet Bağımsız Maden İşçileri Sendikası'na, sendikanın cephede bulunan yoldaşlarına göndermek istediği telsizleri ve kışlık termal giysileri orada teslim etti. Madenciler sendikasının 1000'i cephede olmak üzere 6000 üyesi var. Sendika, İUB-DE heyetine birkaç gün önce cephede iki madencinin öldüğünü aktardı. Bu sendika cephede şimdiden 42 şehit vermiş durumda. Sendikanın aynı zamanda aynı şehirde bulunan büyük çelik fabrikasında örgütlenme faaliyetleri ve cephede çalışan üyeleri de var.

Foto: İUB-DE

Bağımsız Maden İşçileri Sendikası, mücadelelerinin Rus yenilgisini ön planda tuttuğunu ancak madenlerin sahibi olan bir oligarşi ile sendikal hakları kısıtlayan yasalar uygulayan Zelenski hükümeti ile hala karşı karşıya olduklarını da unutmadıklarını aktardılar. Bu ikili mücadeleyi bize açıklayan sendikalı işçiler, "asıl odak noktasının cephe olduğunu ama kendilerinin hükümet politikalarını unutmadığını ve mücadeleden vazgeçmeyeceklerini" ilettiler. Ayrıca hükümetin cephedeki askerlere çok az kış malzemesi göndermesini de kınadılar. Bu nedenle ikmal kaynaklarına sahip olmak oldukça önemli; zira İUB-DE heyeti havanın gerçekten çok soğuk olduğunu ve kışın kapıda olmasının ülke içinde kaosa neden olduğunu raporladı.

Kryvy Rih'de Bağımsız Demiryolu İşçileri Sendikası'na da ikinci teslimatımızı ilettik. Sendikalı işçiler, Ukrayna'da 200 bin demiryolu işçisi olduğu için demiryolu işçilerinin taşıdığı ekonomik ve sosyal ağırlığın önemini vurguladılar. Ukrayna'da demiryolları devlete ait ve bu nedenle de muhtemelen Avrupa'nın en büyük halka açık şirketi. Sendika, İUB-DE heyetine aynı zamanda hükümetin demiryollarını özelleştirme planlarını engellemeye çalıştıklarını aktardı. Şu anda demiryollarının çok kârlı bir bölümü var ki, o da mal taşımacılığının yapıldığı bölüm ve hükümet de bu bölümün tamamını özelleştirmek istiyor. Sendika daha sonra heyetimize, lokomotifleri tamir ettikleri atölyeleri de gösterdi.

Foto: İUB-DE

Cepheden 40 kilometre uzaklıktaki Zaporijya ziyaretimiz

Ardından İUB-DE heyeti otobüsle birkaç saat içinde Ukrayna'nın elinde bulunan Zaporijya şehrine vardı. Heyet, Zaporijya'da cephe hattına en yakın yerdeydi. Şehir, Dnipro Nehri üzerinde yer almakta. Şehrin 40 kilometre güneyinde cephe hattı bulunmakta ve nehrin diğer tarafında da Rus işgali altındaki ünlü nükleer santral mevcut.

Heyetimiz orada yerel demiryolu sendikası ile bir araya geldi. Burada sendikanın sahip olduğu Direniş Evi'ne gıda yardımı yaptık. Şehirdeki bir toptan satış merkezinden satın aldığımız gıda yardımını alacak olan çok muhtaç haldeki 79 aile mevcuttu. Heyet olarak sendikanın talep ettiği ürün listesine uyduk. Her biri un, yağ, şeker, konserve et içeren 79 parçalık alışveriş kutuları, aynı zamanda makarna, mercimek ve çocuklu aileler için süt konsantresi de içeriyordu. Bunlar, İUB-DE seksiyonlarının dayanışmayla topladığı mali yardımlarla satın alındı.

İUB-DE'nin bu yardımları derhal kamyonla, Zaporijya demiryolu terminalinin bulunduğu lokomotif depolarının içindeki sendika ofislerine taşındı. Her birinin teslimatı aldığına dair bir belge imzaladığı ve herkese aynı miktarın verildiği bir yardım listesinde yer alan yoldaşlar sendikanın ofisine gelmeye başladı ve yardımlarını aldılar. Yardım kutuları arasındaki tek fark, küçük çocuklu aileler için ekstra verilen süt ürünleriydi. Bunun haricinde bütün yardımlar herkese aynı miktarda verildi ve bunların karşılığında bir makbuz imzalandı.

Ukrayna'da şu anda bir gıda krizi yaşanmakta ve bu, sosyal olarak kaotik bir durum yaratıyor.

Yardım malzemeleri dağıtılmaya başlandığında, bazı uçaksavar bataryaları, İUB-DE heyetinin bulunduğu yerde bir Rus füzesini düşürdü. Rus füzesinin düşürülmesi alkışlarla karşılandı. Heyetteki yoldaşlarımız bunun büyük bir duygusal an yarattıklarını kaydetti. Ardından, yardım için bir minnettarlık göstergesi olarak, sendikalı aileler İUB-DE heyetine birkaç gün önce yakınlara düşen bir Rus füzesinden parçalar hediye ettiler ve bunun için, füzeden demir parçaları kesildi. Bütün bu saldırılar, esas olarak ülkenin doğu kesimini vuran füze saldırıları dalgasının bir parçası.

Foto: İUB-DE

Heyetimiz gece trenle Kiev'e geri döndü. Bu tur boyunca yoldaşımız Sergei rehberlik görevini üstlendi ve çeviriye yardımcı olmak için heyetimize eşlik etti. Bu malzeme teslimatlarının dışında, gezinin tamamı Ukrayna solu ve bağımsız ve militan sendikalarla ilişkilerin derinleştirilmesine hizmet etti. Mayıs ayındaki ilk teslimattan bu yana, mevcut ziyaretimiz içinde birlikte çalıştığımız dayanışma kampanyası çevresinde yer alan gençlik sektörleri hakkında daha fazla bilgi edinmek, deneyimlerini ve yaptıkları çalışmaları öğrenmek için bir fırsat oldu. Bu gençlik sektörü kendisini anti-otoriter olarak tanımlıyor ve içinde anti-faşist ve anarşist kesimler de mevcut; aynı zamanda cephede çarpışan yoldaşları da bulunmakta.

Öte yandan bu ziyaret, kısa bir süre önce ilk ulusal etkinliğini gerçekleştiren Sosyal Hareket ile tartışmamızı derinleştirmemizi de sağladı. Sosyal Hareket, işçi ve emekçilerin bir partisini inşa etmek isteyen ve sosyalizmi hedefleyen bir hareket. Ve bu hareket, programını yalnızca Rus işgaline karşı mücadeleyi desteklemek için değil, aynı zamanda ülkenin gelecekteki yeniden inşası sorununu da belirlemek için tartışmaya başladı. Çünkü yeniden yapılanma meselesi şu anda Ukrayna'da tartışılıyor.

Ukrayna'da nasıl bir yeniden yapılanma olacak? İşgal başlayınca ülkeden kaçan aynı oligarkları, yine ülkedeki denetim merkezlerine geri getirecek bir yeniden yapılanma mı olacak? Yoksa yeniden yapılanma anı geldiğinde ihtiyaçlarına cevap verilecek olanlar, direnen ve cephenin ön saflarında yer alan işçiler mi olacaklar? Bu ikilem bugün temel önemde. Dolayısıyla artık mesele sadece savaş meselesi değil, yeniden yapılanma da masaya yatırılıyor ve bu, Sosyal Hareket'ten yoldaşlarla yaptığımız dostça tartışmanın bir parçası.

Ukraynalı anarşist sanatçı David Chichkan'ın "Ukrayna'nın antiotoriter güçleri" adlı suluboya çalışması

SEDAT DUREL

Kiev'de Rus işgaline karşı savaşan anarşistlerle söyleşi

İşçilerin Uluslararası Birliği – Dördüncü Enternasyonal (İUB-DE) heyeti olarak Ukrayna için başlattığımız insani yardım kampanyasının ilk durağında Kiev'deydik. Kiev'de ilk iş olarak, sendikalara iletmek üzere hazırladığımız insani yardımı kampanyamızı beraber örgütlediğimiz Dayanışma Kolektifi ile buluşuyoruz. Dayanışma Kolektifi'nin tüm dünyadan topladığı yardımları depolayıp ihtiyaca göre dağıtımını yaptığı ofisine geçiyoruz.

Kolektifin tamamı gönüllülerden oluşurken içlerindeki pek çok insan da kendilerini anarşist olarak tanımlıyor. Grubun birincil önceliği Rus işgalinin yenilgiye uğratılması için gereken desteği dünyanın dört bir yanındaki sendikalar, işçi örgütleri, bağımsız antifaşist dernekler, sanatçılar vb.den temin edip ülke içerisinde dağıtmak.

Kiev'e geldiğimizde oldukça moralli bir hava ile karşı karşıya kalıyoruz. Şehir iyi günlerinden birini yaşıyor. Şehrin en azından bir kısmında elektriğe ulaşılabiliyor ve mobil bağlantı var. Ama bu durum sürekli değil. Tam ayrıldığımız gün şehrin altyapısı yeni bir füze saldırısına maruz kalıyor ve yalnızca beş gün sonra geri döndüğümüzde şehir hâlâ büyük bir karanlık altında duruyor. Rusya'nın "altyapıyı bombalıyoruz" diyerek gerçekleştirdiği füze saldırıları Ukrayna'yı askeri olarak çökertmekten çok, moral üstünlüğe sahip Ukrayna halkını bezdirmek ve motivasyonlarını kırmak üzerine kurulu. Zira altyapı bombardımanının cephe savaşına etkisi sınırlıyken Rusya'nın yenilmesi için seferber olan sıradan halk için doğrudan etkileri oluyor. Bu füze saldırıları sırasında sivil ölümler de gerçekleşirken yalnızca elektrik değil aynı zamanda ısıtma sisteminde de sorunlar yaşanıyor. Henüz kış gelmedi ancak Kiev'de ve güzergâhımız üzerinde sıcaklık -4 °C'nin altına sık sık düşüyor.

Kiev'de partileşme aşamasında olan sosyalist örgüt Sosyal Hareket ile yaptığımız görüşme sırasında Ukrayna'nın içerisinde bulunduğu durum, emek hareketinin durumu vb. hakkında daha derin tartışmalara girme şansına ulaşıyoruz. Sosyal Hareket'in birinci önceliği, tüm Ukrayna'nın birincil önceliği ile aynı: Rus yayılmacılığını sonlandırmak, bunun için de kesin bir zafer kazanmak. Aksi halde başlattıkları bağımsız proleter inşalarının yok olacağı ve yenilginin dünya sınıf mücadelesi açısından da baskıcı rejimlerin güçlenmesi ve NATO emperyalizminin kendisini meşrulaştırması doğrultusunda yıkıcı sonuçları olacağı aşikâr. Öte yandan Sosyal Hareket'in önemli bir gündemi daha var. Ülkenin en büyük zenginleri olan oligarklar ülkeyi çoktan terk etmiş durumda. Bu koşul altında, savaşın yarattığı büyük yıkım sonrasında Ukrayna'nın yeniden inşasını şimdiden tartışmak istiyorlar. Ukrayna'nın yeniden inşası sürecinde işçi sınıfı ve onun bağımsız örgütlerinin çok daha büyük bir rol oynama olasılığı dün ile kıyaslanmayacak kadar yüksek. Ukrayna'nın yeniden inşası sürecinde yoksul ülkenin dış borçlarının ödenmemesi, başta oligarklar olmak üzere ülkedeki stratejik sektörlerin yeniden inşa için kamulaştırılması ve işçi sınıf örgütlerinin bu yeniden inşa sürecine daha güçlü bir şekilde dahil olması gibi tartışmaları sürdürüyorlar. Türkiye'de yapılan NATO-Rus savaşı şeklindeki sığ okumalara karşı Sosyal Hareket'in bağımsız devrimci politik tutumu ve son konferanslarındaki sonuç dokümanları, Ukrayna'nın gerçek durumunu ve bağımsız devrimci bir inşanın tartışma konularını değerlendirmek açısından önemli katkılar sağlıyor.

Ukrayna'da sosyalist partilerin inşası ve emek hareketinin bağımsızlığı bugün her şeyden çok Rusya işgalinin yenilgiye uğratılması ile mümkün. Bu doğrultuda seferber olan Ukrayna emekçi halkı da fiilen bu inşanın olanaklarını desteklemiş oluyor.

Dayanışma Kolektifi'nin ofisinde yaptığımız görüşmelerden sonra cephedeki durumu, Rus yayılmacılığına karşı cepheye gönüllü olarak giden askerlerin halini daha iyi anlayabilmek için izne gelmiş askerlerle görüşüp kısa bir söyleşi yapıyoruz. Söyleşimizin "Ukrayna'da aşırı sağ mobilize oldu ve zafer ancak onların işine yarar" şeklindeki yanlış fikre yanıtlar üretebileceğini ve zorluklarla beraber mevcut durumu anlamamıza biraz daha olanak sunabileceğini düşünüyoruz.

Söyleşiye katılan kişilerden Sasha cephede savaşan bir asker. Arkadaşları Sergei ve Kata ise cephedeki gönüllü askerlerin ihtiyaç duyduğu yardımları (ilkyardım malzemesi, jeneratör, kıyafet vb. sivil materyaller) uluslararası kampanyalar ve bağışlarla temin eden iki aktivist.

Rusya saldırısı başladığı sırada çok sayıda bölgesel savunma komitesi kurulmuştu. Bunların içerisinde anarşistler de vardı. Peki şu aşamada bu bölgesel savunma komiteleri varlıklarını sürdürebiliyorlar mı, yoksa düzenli orduya katıldılar mı?

Sergei: Bahsettiğin bu bağımsız bölge savunma komiteleri Rusya saldırısı başlar başlamaz açığa çıktı. Çoğu kendi bölgelerini koruyor, bir kısmı da arada sınır bölgelerine gidiyorlardı. Ama Rusların geri çekilişi ile beraber bölgesel savunma komitelerinin önemi azaldı. Bu komitedeki insanlar da sınıra gitmeye başladılar. Benim arkadaşlarımın çoğu da önce askerlik için bir sözleşme yaptılar. Bir kısmı da düzenli orduya geçti. Sorun şuydu: Bu insanlar nasıl yaşayacak? Başlangıçta kendi imkânlarımızla ayaktaydık ama sonrasında süreç uzadıkça ihtiyaçlar arttı. Burada düzenli orduya yazılıp bir sözleşme yapma şansınız var. Bu sözleşmeyi yapınca da aylık maaş alabiliyorsunuz. Yaklaşık olarak söylüyorum, cephede olmayan askerler için bu meblağ 770 avro. Savaşanlar için de bu meblağ 2.300 avro ve bu sayede sosyal güvenceye dahil olabiliyorsunuz. Benim de pek çok arkadaşım bu yüzden sözleşmeyi imzaladı. Genel olarak durum böyle diyebilirim.

Peki bu insanlar cephede hâlâ kendi siyasi fikirlerini ifade edebiliyorlar mı? Burada da politika yapmak mümkün mü?

Foto: İUB-DE

Sergei: Kendinizi istediğiniz gibi anlatmanızda bir sorun yok ama şunun çok iyi anlaşılması gerekiyor. Savaş sırasında siyaset yapmak, hele ki cephede hiç kolay değil. İnsanlar buraya çağrıldıkları için değil; evlerini, ailelerini korumak için kendileri katılıyorlar ve savaş çok vakit alan bir şey. İnsanların cephede savaşmaktan siyaset yapmaya vakitleri kalmıyor. Buna rağmen başta anarşistler olmak üzere kimi insanlar cephede şu anda rahatça fikirlerini ifade edebiliyorlar. Mesela çoğu birliklerinde "Kendi birliklerimizdeki komutanlarımızı kendimiz seçelim" diye başlangıç seviyesinde de olsa açıkça fikir belirtebiliyorlar. Ama tekrar söylemeliyim; cephedeki vaziyet o kadar zorlu ki hayatta kalmakla meşgul olmak ve savaşmak dışında genellikle başka bir vakit kalmıyor.

Peki rütbelilerin, generallerin siyaset yaptığını görüyor musunuz? Mesela popüler olan bir generalin gelecekte siyasete atılabileceğini ya da generallerin Zelenski'ye uyarılarda vb. bulunduğuna şahit oluyor musunuz?

Sergei: Ukrayna devleti şu aşamada oldukça güçsüz bir devlet. Polisin bile yetkileri oldukça kısıtlı. Aşırı sağın sokaklarda yer alabilmesini sağlayan etmenlerden biri de bu aslında. Aynı şekilde generallerden ciddi bir müdahale olmadı şimdiye kadar. Genel olarak da böyle bir politik çıkışları olmaz Ukrayna'da generallerin. Ne onların kendilerini siyasette görmek isteyeceklerini ne de halkın onları destekleyeceğini düşünüyorum. En meşhur olanları için bile geçerli bu durum. Bizde Türkiye'de olduğu gibi ordunun siyasete müdahale ettiği bir tarih, bir gelenek yok. Gelecekte ne olur bilemeyiz ama şu anda generaller sadece savaşla meşgul. Popülaritesi artan generaller oluşmaya başladı ancak onların da siyaset yapacak vakitleri yok. Savaşıyorlar ve siyasetle ilgili bir çıkışları olmadı şimdiye kadar.

Sasha seni biraz tanıyabilir miyiz? Askerdesin ve nerede görev alıyorsun?

Sasha: Şimdi kısa bir süre için Kiev'deyim. Görevimle ilgili birtakım bürokratik işleri halletmek için buradayım. Luhansk'ta görev alıyorum.

Savaşa ne zaman katıldın?

Sasha: Aslında baştan başlamalıyım. Luhansk'ta cephenin en zorlu olduğu yerde görev yapıyorum. Savaşa Belaruslu savaşçılar olarak arkadaşlarımla beraber katıldım. Ukrayna Silahlı Kuvvetleri'nin gönüllü kampına gidip başvuruda bulunduk. Savaşta dron operatörü olarak görev alıyorum.

Kendini tanımladığınız bir ideoloji var mı?

Sasha: Belarus'tan gelen arkadaşlarımızla biz anarşistiz. İçimizde kendisine anarşist demeyen arkadaşlarımız da var ama genel olarak kendimizi böyle tanımlayabiliriz.

Ukrayna'da savaşanların çoğunluğunun sağcılar olduğuna dair bir yargı var. Bu konuda senin fikrin ne?

Sasha: Bir kere savaş sırasında insanların ideolojisini ayırmak hiç kolay bir iş değil. Burada insanlar savaşmaya kendi evlerini, topraklarını korumak için katılıyorlar. Kaybederlerse ne olacağını biliyorlar. Bu yüzden bu ayrımı yapmak hiç kolay değil. Tabii ki cephede ulusalcılar var. Ama herkesin savaştığını, büyük bir seferberlik olduğunu söylemeliyim. Yalnızca benim cephemde antiotoriter eğilimli iki birim var. Sadece benim cephemde durum bu.

Kata: Ben de cephedeki anarşist arkadaşlarım için onların kampanyalarını sürdürüyorum. Sasha sadece iki birlikten bahsetti ama benim bildiğim daha pek çok cephede arkadaşlarımız var. Buradan onlara yardım kampanyaları yapıyoruz. Bahsettiği iki antiotoriter birlik sadece Luhansk'ta yani.

Sergei: Bu durumu anlamak için size daha önce bahsettiğim insanları da düşünebilirsin. Direniş Komitesi'nde bir araya gelip kendilerini Cephenin Anarşist Sesi olarak adlandırıyorlardı. Eskiden bir aradaydılar ancak şimdi farklı cephelere dağıldılar.

Bu oluşuma kimler katılıyor?

Sergei: Futbol taraftarları, faşistlerle kavgayı sevenler, antifaşistler ve tüm bunların altındaki daha küçük gruplar.

Peki bu gruplar nerelerde varlar?

Sergei: Daha fazlası da vardır ama benim hemen aklıma gelen dört oblast var. Doğrudan onlarla çalışıyoruz. Buralarda var olduklarını kesinlikle biliyoruz. Buradaki yardımları da onlara götürüyoruz. Aynı zamanda sadece savaşta değil başka şekillerde de seferber olan, internetten bağışlar toplayan arkadaşlarımız var. Merkezi bir biçimde hareket etmiyoruz ama neredeyse her yerdeyiz.

Peki cephede durum nasıl?

Sasha: Benim ve yoldaşlarımın cephede pek çok sorunu var. Her şeyden önce savaşmak zor bir iş. Ölüm tehlikesi ile günler, aylar geçirmek çok zor bir iş. Sadece sivillerin değil askerlerin de morali bozulabiliyor. Çoğu kez savaşmaktan dinlenmeye vakit kalmıyor. Bunlar işin zor tarafları. Ama öte yandan ülkenin doğusundan batısına büyük bir dayanışmanın organize edildiğini görmek, dayanışmayı almak yepyeni bir umut. Burada tüm farklılıklarımıza rağmen aynı amaç için bir aradayız. Bu büyük bir moral kaynağı. Bir anarşist olarak bu birliğe umutla bakıyorum.

Senin cephedeki durumun ne, neler yapıyorsun?

Sasha: Belarus'tan arkadaşlarımızla dron operatörü olarak geldik. Yoldaşlarımızla beraber dron operatörlüğü yapıyoruz. Bu sayede düşmanla onlar yaklaşmadıkça yüz yüze gelmiyoruz. Genellikle güvenli bir mesafede oluyoruz. Bizim yaşadığımız tehlike, yerleşkemize yapılan füze saldırıları.

Her bir birlikte işler farklı yürüyebiliyor. Sonuç olarak ordu hiyerarşik bir yapı. Buna rağmen ben de kendi komutanımı seçmeyi, birliğimizde bunun seçiminin yapılmasını istiyorum ve bunu söylüyoruz da. Benim tarafımda durumlar genel olarak böyle ama cephede en önde olanların, düşmanla yüz yüze olanların durumu en zor olanı. Onlar günde 8-12 saat kadar savaşıyorlar. Sonra bu birlik değişip yerine yenisi geliyor. Bu saati verdiğime bakmayın, ne zaman dinlendikleri belli olmuyor onların. Biz ise dron operatörü olarak 3 gün çalışıyoruz, 3 gün boşuz ve güneş doğduktan batana kadar görev yapıyoruz. Bu zorluklara rağmen morallerin çok yüksek olduğunu söylemeliyim.

Önemli bir ek daha yapmak istiyorum. Kış geliyor, şimdiden hava çok soğuk ama bizim ekipmanlarımız gönüllü ekipmanları, hükümette gerekli ekipmanı alacak bütçe yok. Bu sebeple tüm ekipmanlarımız bağışla toplandı.

Kata: Bizim bu eksikleri gidermek için oldukça geniş bir ağımız var. Daha geçtiğimiz haftalarda ABD'deki bir sivil toplum kuruluşundan bile epeyce yardım gelebildi bize ve bu sayede pek çok eksiğimizi giderdik. Bu gibi hiç beklemediğimiz yerlerden bile yardım gelebiliyor. Pek çok başka anonim yardımlar da mevcut.

Sendikaların durumu ve bizim işçi sendikalarına yönelik kampanyamız hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Kata: Sendikaların durumu çok kötü. İşçilerin mali durumları da öyle. Biz kendi bütçemizden bir şeyler ayırmaya çabalıyoruz ama maalesef yetmiyor. Sizin kampanyanız oldukça önemli. Savaş için destek bulmak daha kolay ama çalışan sıradan insanlar, bağımsız sendikalar için destek bulmak çok daha zor. Medya da diğer örgütler de bunu küçümsüyor. Savaş içerisinde işçilerin durumu gerçekten de kör nokta gibi kalıyor. Gerçi bu sadece savaşta değil her koşulda böyle. İşçilerin durumu hep göz ardı ediliyor. Bu yüzden buraya yaptığınız dayanışma kampanyası çok önemli.

Sizden son olarak bir isteğimiz daha olacak. İspanya'daki anarşist örgütler Ukrayna'da anarşistlerin varlığını tam olarak kabul etmiyorlar. Onları inandırmakta zorlanıyoruz. Bunun için bize onlara iletmek üzere yazılı bir not veya mesaj iletebilir misiniz? Benzer ve hatta daha kötü bir yaklaşım Türkiye için de geçerli, Türkiye'de de siz hiç var olamazmışsınız gibi bir ön kabul var.

(Kata'ya söyleşiyi not aldığım not defterimi uzatıyorum, ayakta yazmak yerine bir masaya geçiyor. Yüzünde ciddiyeti kaybolmayan bir tebessümle aşağıda görselini paylaştığımız notu yazmaya koyuluyor.)

Notun Türkçesi: Kata'dan mesaj. Biz varız. Burada birkaç anarşist kolektif var. Bunların hepsi gönüllü ve savaşıyor. Sizin dayanışmanıza hepimizin ihtiyacı var çünkü dayanışma bu dünyayı kurtaracak.

Dayanışma Kolektifi hakkında bilgi için bkz. https://operation-solidarity.org/2022/07/06/solidarity-collectives/

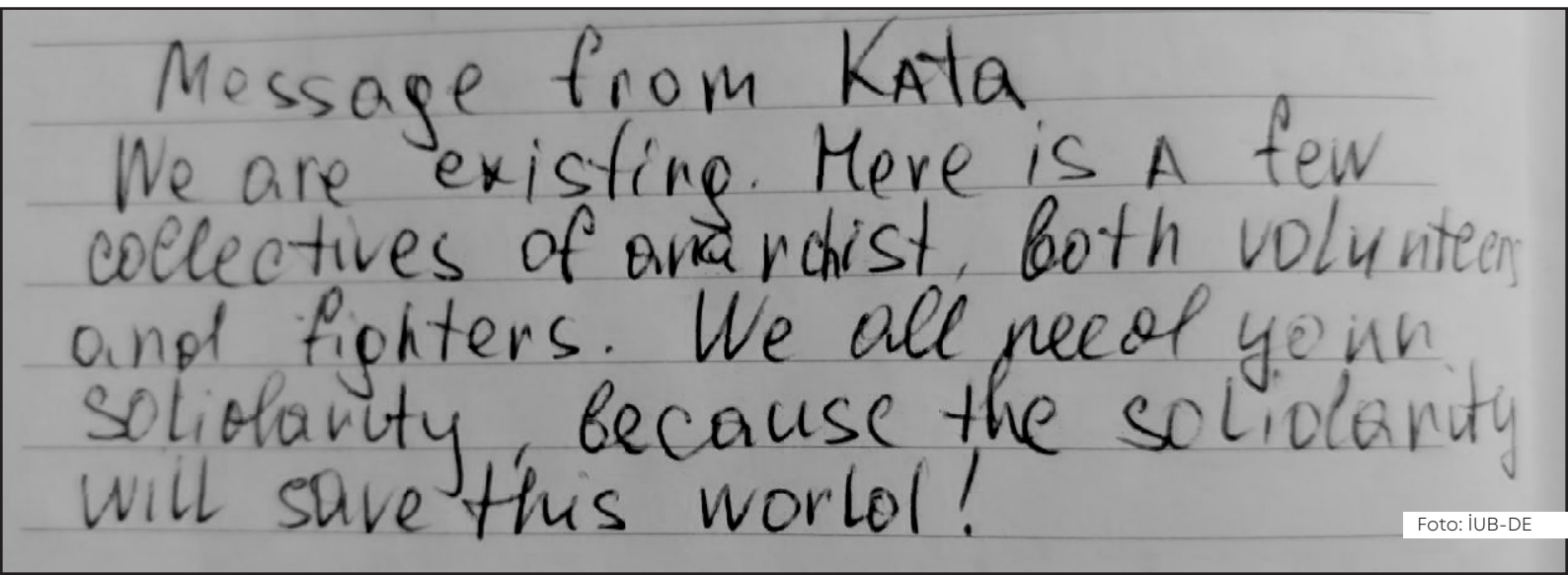

Foto: İUB-DE

Foto: İUB-DE

SEDAT DUREL

Ukrayna Bağımsız Maden İşçileri Sendikası ile görüşme

Kryvyi Rih, Avrupa'nın en uzun şehri olduğu söylenen şehir. Yaşayanları Kryvyi Rih'in 125 km uzunluğunda olduğunu söylüyor. Şehir pek çok maden ve endüstriye ev sahipliği yaparken gerçekten de bir merkezden diğerine gitmesi epey zaman alıyor.

İşçilerin Uluslararası Birliği – Dördüncü Enternasyonal (İUB-DE) heyeti olarak başlattığımız yardım kampanyası kapsamında Kiev'den yola çıkıp Kryvyi Rih'e varıyoruz. Yardımlarımız yalnızca Ukrayna Bağımsız Maden İşçileri Sendikası ve Ukrayna Bağımsız Demiryolu İşçileri Sendikası'nın talep ettiği insani yardımları içeriyor: kışlık kıyafet, ilkyardım malzemeleri, eldivenler, termal içlik, taşınabilir şarj aleti ve radyolar.

Sabaha karşı vardığımız şehir bizi elektrik kesintisi ile karşılıyor. Rusya ordusu daha öncesinde buraya 15 km kadar yaklaşmış. Halkının büyük direnişi karşısında kara operasyonunda yenilgi belirdiği anda şehir Rus ordusu tarafından çok yoğun bir bombardımana tabi tutulmuş. Barajlardan birinin bombalanması sonucunda şehrin bir kısmını -en yoksullarının yaşadığı kesimini- sular basmış. Sonuç olarak işgalci-yayılmacı Rusya politikalarının bir kez daha en çok işçi ve emekçileri hedef aldığını ve olası bir Rusya galibiyetinin, direngen bir geleneğe sahip olan bu bağımsız sendikaların imhası anlamına geleceğini bir kez daha vurgulamalıyız.

Kryvyi Rih Ukrayna'nın Rusça konuşulan şehirlerinden biri. Bu şehirde Rusça konuşan insanlar Rus istilasına karşı seferber olarak saldırıyı geri püskürtmeyi başardılar. Sadece Kryvyi Rih'e bakarak bile Rusya'nın Ukrayna'daki Rusları ve Rusça konuşanları "Nazi"lerden kurtarmak için hareket ettiği söyleminin ne büyük bir yalan olduğunu anlaşılabilir.

Kryvyi Rih'in tarihi pogromlar, yıkım, çalışma seferberlikleri gibi acı olaylarla dolu. 17. yüzyılda kurulmasına ve 1880'lerde endüstrileşmenin başlamasına rağmen Sovyetler döneminde tam manası ile bir işçi şehri haline gelmiş.

Gün içerisinde defalarca hava saldırısına karşı sirenler çalıyor. Kryvyi Rih'te sirenlere, elektriksizliğe ve mobil bağlantı kesintilerine rağmen hayat devam ediyor. Siren seslerinin arasında yaşamda olağanüstü bir değişiklik görmüyoruz. Yuri'nin arabası, hava saldırısına karşı uyarıda bulunan son siren sesinden yalnızca iki dakika sonra geliyor. Sonradan anlayacağımız üzere o sırada Rusya tarafından Ukrayna geneline çok ciddi bir füze saldırısı gerçekleşmiş. Koşulların en iyi olduğu yer olan Kiev dahi karanlığa gömülecek. Ertesi gün gideceğimiz Zaporijya'da gün boyu devam eden ve akşam saatlerinde yoğunlaşıp hayatı kilitleyen saldırılara şahit olacağız. O sırada Putin, içinde bulunduğu duruma inanamayarak Ukrayna halkının direnişine ceza kesercesine eldeki tüm füzelerin aynı anda Ukrayna'ya yağdırılması emrini veriyor olmalı.

Bizi sendika lokaline götüren Bağımsız Maden İşçileri Sendikası lideri Yuri bizlere Troçki'nin buradan yalnızca 80 km güneydeki Bobrynets'te doğduğu bilgisini veriyor. Yuri'nin arabasında "en uzun şehir"de yaptığımız zaman alan yolculukta gayet iyi bir blues rock ve klasik rock müziği seçkisinden oluşan çalma listesi eşliğinde konuşmaya devam ediyoruz. Söyleşinin bir noktasında bu bilginin önemini kavrayacaksınız. Yuri bize Troçki hakkında başka bilgiler de veriyor. Troçki'nin politik faaliyetleri ve ilk hapishane deneyimini nerede yaşadığını yol üzerinden yönleri göstererek anlatıyor. Bulunduğumuz bölgenin Rus devrimi sırasında ünlü anarkokomünist Nestor Mahno'nun faaliyet alanı olduğunu söylüyor.

19. yüzyılda Kryvyi Rih'teki en büyük bina bir sinagogken Çarlık propagandası ile şehirde büyük bir pogrom yaşandı. Her yanına işçi kültürü sinmiş şehir I. Dünya Savaşı ve Rus Devrimi sırasında büyük acıların yaşandığı bir yer olmayı sürdürdü. Rusya, Avusturya-Macaristan, anarşistler, Beyaz Ordu ve nihayetinde Bolşevikler tarafından kontrol edilirken büyük zararlar gördü. 2. Dünya Savaşı'nda ise Nazi işgali altında kalıp büyük acılar çeken, Nazi yanlıları tarafından yönetilen şehir ancak Sovyet ordusu tarafından neredeyse tamamen yıkıldıktan sonra yeniden inşa edilebildi.

Yuri'nin bizi aldığı, bulunduğumuz bölgenin merkezinde gökdelene benzeyen koca bir bina var. Bakınca plazaya benzetiyorsunuz, ama hayır. Burası yerin 1,5 km derinine inilen madenin bir parçası. Bina da madenin giriş yapısı. Bulunduğumuz bölgenin merkezinden madenciler parkını ve maden işçileri kültür merkezini yürüyerek geçip madene kadar ilerleyebiliyoruz. Tüm şehir madenlerin etrafında kurulmuş ve gelişmiş. Kryvyi Rih'te dört maden var. Burası Avrupa'nın en büyük demir-çelik endüstrisinin olduğu merkez. Demir-çelik ihracatı Ukrayna'nın tarım ürünlerinden sonraki en büyük ihracat kalemi ve Kryvyi Rih bu üretimin başını neredeyse tek başına çekiyor.

Foto: İUB-DE

Aşağıda okuyacağınız "söyleşi" aslında tam olarak yazılı bir söyleşi olsun diye hazırladığımız bir şey değil. Bu yüzden diyaloglardaki kopukluklar ve kimi yerlerde kırılan devamlılık günlük sohbetin doğasına verilmeli. Cevaplanmamış kimi önemli soruları da hiç değilse okurun aklında kalması adına elemedim. Bu teknik sorunlara rağmen Ukrayna Bağımsız Maden İşçileri Sendikası'nda yapılan görüşmenin okurlar için de çok değerli bilgiler içerdiğini düşünüyorum. Okuduğunuz metin serbest bir konuşmada elimden geldiğince cümle cümle tutmaya çabaladığım notlarımın temize çekilmiş hali. Verileri düzenli olarak kontrol etmeye çabaladım, bir hata olduğunu sanmıyorum ama yazılanlarda en ufak bir teknik hata dahi olsa bu konuşanın değil benim üzerime yüklenmeli.
Sohbetimize sendikadan üç kişi aktif olarak dahil oldu. Konuşmayı baştan sonra dinleyen iki kadın sendikacı da sürekli masamızdaydı. Bu iki kadından biri veda vakti geldiğinde bizi gözyaşları ile uğurladı. Yaptığımızın çok önemli olduğunu ve bugünleri beraber atlatacağımızı söylerken bizi "cesur insanlar" diyerek selamladı. Oysa -en azından benim- üzerimdeki cesaret Ukrayna oligarklarına ve Rus emperyalizmine karşı kahramanca savaşan örgütlü emekçilerden bulaşmıştı.

Sohbetimizi sizlere aktarırken işçilerin Rus işgalini, sınıf mücadelesini sürdürebilmek adına yenilgiye uğratmak zorunda oldukları bilincini ve oligarşiye duydukları nefreti biraz olsun eksik iletmemiş olmayı umuyorum.
Sohbetin tüm çevirisini yorgunluk tanımaz ve erdemli bir çaba ile Sergei yoldaş yaptı. Masada sadece Viktor Sergeyoviç Ukraynaca konuşurken geri kalan herkes Rusça konuştu.

İşçilerin Uluslararası Birliği – Dördüncü Enternasyonal (İUB-DE) heyeti olarak Ukrayna için başlattığımız insani yardım kampanyasının ilk durağında Kiev'deydik. Kiev'de ilk iş olarak, sendikalara iletmek üzere hazırladığımız insani yardımı kampanyamızı beraber örgütlediğimiz Dayanışma Kolektifi ile buluşuyoruz. Dayanışma Kolektifi'nin tüm dünyadan topladığı yardımları depolayıp ihtiyaca göre dağıtımını yaptığı ofisine geçiyoruz.

Kolektifin tamamı gönüllülerden oluşurken içlerindeki pek çok insan da kendilerini anarşist olarak tanımlıyor. Grubun birincil önceliği Rus işgalinin yenilgiye uğratılması için gereken desteği dünyanın dört bir yanındaki sendikalar, işçi örgütleri, bağımsız antifaşist dernekler, sanatçılar vb.den temin edip ülke içerisinde dağıtmak.
Kiev'e geldiğimizde oldukça moralli bir hava ile karşı karşıya kalıyoruz. Şehir iyi günlerinden birini yaşıyor. Şehrin en azından bir kısmında elektriğe ulaşılabiliyor ve mobil bağlantı var. Ama bu durum sürekli değil. Tam ayrıldığımız gün şehrin altyapısı yeni bir füze saldırısına maruz kalıyor ve yalnızca beş gün sonra geri döndüğümüzde şehir hâlâ büyük bir karanlık altında duruyor. Rusya'nın "altyapıyı bombalıyoruz" diyerek gerçekleştirdiği füze saldırıları Ukrayna'yı askeri olarak çökertmekten çok, moral üstünlüğe sahip Ukrayna halkını bezdirmek ve motivasyonlarını kırmak üzerine kurulu. Zira altyapı bombardımanının cephe savaşına etkisi sınırlıyken Rusya'nın yenilmesi için seferber olan sıradan halk için doğrudan etkileri oluyor. Bu füze saldırıları sırasında sivil ölümler de gerçekleşirken yalnızca elektrik değil aynı zamanda ısıtma sisteminde de sorunlar yaşanıyor. Henüz kış gelmedi ancak Kiev'de ve güzergâhımız üzerinde sıcaklık -4 °C'nin altına sık sık düşüyor.

Kiev'de partileşme aşamasında olan sosyalist örgüt Sosyal Hareket ile yaptığımız görüşme sırasında Ukrayna'nın içerisinde bulunduğu durum, emek hareketinin durumu vb. hakkında daha derin tartışmalara girme şansına ulaşıyoruz. Sosyal Hareket'in birinci önceliği, tüm Ukrayna'nın birincil önceliği ile aynı: Rus yayılmacılığını sonlandırmak, bunun için de kesin bir zafer kazanmak. Aksi halde başlattıkları bağımsız proleter inşalarının yok olacağı ve yenilginin dünya sınıf mücadelesi açısından da baskıcı rejimlerin güçlenmesi ve NATO emperyalizminin kendisini meşrulaştırması doğrultusunda yıkıcı sonuçları olacağı aşikâr. Öte yandan Sosyal Hareket'in önemli bir gündemi daha var. Ülkenin en büyük zenginleri olan oligarklar ülkeyi çoktan terk etmiş durumda. Bu koşul altında, savaşın yarattığı büyük yıkım sonrasında Ukrayna'nın yeniden inşasını şimdiden tartışmak istiyorlar. Ukrayna'nın yeniden inşası sürecinde işçi sınıfı ve onun bağımsız örgütlerinin çok daha büyük bir rol oynama olasılığı dün ile kıyaslanmayacak kadar yüksek. Ukrayna'nın yeniden inşası sürecinde yoksul ülkenin dış borçlarının ödenmemesi, başta oligarklar olmak üzere ülkedeki stratejik sektörlerin yeniden inşa için kamulaştırılması ve işçi sınıf örgütlerinin bu yeniden inşa sürecine daha güçlü bir şekilde dahil olması gibi tartışmaları sürdürüyorlar. Türkiye'de yapılan NATO-Rus savaşı şeklindeki sığ okumalara karşı Sosyal Hareket'in bağımsız devrimci politik tutumu ve son konferanslarındaki sonuç dokümanları, Ukrayna'nın gerçek durumunu ve bağımsız devrimci bir inşanın tartışma konularını değerlendirmek açısından önemli katkılar sağlıyor.

2020 yılında gerçekleşen ve 200'ün üzerinde işçinin kendini madenlere kapattığı grevden bir görüntü - Kryvyi Rih Demir Cevheri Tesisi (KZRK)

Ukrayna'da sosyalist partilerin inşası ve emek hareketinin bağımsızlığı bugün her şeyden çok Rusya işgalinin yenilgiye uğratılması ile mümkün. Bu doğrultuda seferber olan Ukrayna emekçi halkı da fiilen bu inşanın olanaklarını desteklemiş oluyor.

Dayanışma Kolektifi'nin ofisinde yaptığımız görüşmelerden sonra cephedeki durumu, Rus yayılmacılığına karşı cepheye gönüllü olarak giden askerlerin halini daha iyi anlayabilmek için izne gelmiş askerlerle görüşüp kısa bir söyleşi yapıyoruz. Söyleşimizin "Ukrayna'da aşırı sağ mobilize oldu ve zafer ancak onların işine yarar" şeklindeki yanlış fikre yanıtlar üretebileceğini ve zorluklarla beraber mevcut durumu anlamamıza biraz daha olanak sunabileceğini düşünüyoruz.

Söyleşiye katılan kişilerden Sasha cephede savaşan bir asker. Arkadaşları Sergei ve Kata ise cephedeki gönüllü askerlerin ihtiyaç duyduğu yardımları (ilkyardım malzemesi, jeneratör, kıyafet vb. sivil materyaller) uluslararası kampanyalar ve bağışlarla temin eden iki aktivist.

Yuri Samoilov: Kryvyi Rih maden bölgesi içerisindeyiz. Bu şehirde dört maden var ve toplam 6.000 maden işçisi çalışıyor burada. Onların 700'ü bizim sendikamıza üye. 6.000 maden işçisinin 1.000'i şu anda cephede. Bunların 130-140 kadarı bizim üyemiz. Ayrıca yüzlercemizin yakını, akrabası da cephede.

Sendikamız 30 yıldır burada örgütleniyor. Kryvyi Rih'teki demir madeninde ana sendika biziz. Biz bağımsız bir sendikayız ve burası henüz özel değilken bile vardık. Sovyetler çöktükten sonra madenler oligarklar tarafından ele geçirildi. Bu sürecin ardından bulunduğumuz fabrikalarda neredeyse her yıl direniş oldu. Savaş başlayana kadar durumumuz buydu. Durum o kadar kötüydü ki 2020'de işçilerle 48 günlük bir maden işgali yapmıştık. Bu hâlâ bir dünya rekoru. Başlangıçta 500 işçi madenden çıkmayı reddetmişti. Ukrayna hükümeti de o dönemde bizi yasaları çiğnemekle suçlamıştı ancak direnişimizi sürdürerek davaları da kazandık. Biz sürekli mücadele halinde olan bir sendikayız.

Bir sendika olarak buradaki tek örgüt tabii ki biz değiliz. Stalinist sendika sisteminin devamcıları da burada olmaya devam ediyorlar. Bunlar inanılmaz eski kafalı sendikalar. Şimdi bir biçimde madenlerde de faaliyet göstermeye çaba sarf ediyorlar. Kryvyi Rih şehri, öylesine demiyorum, gerçekten de işçi hareketinin kalbi. Sizin yaptığınız şey, buraya gelmeniz de göstermelik bir iş yapmadığınızı ispatlıyor. Burada olmanız gerçekten de çok anlamlı, önemli.

Ukrayna'da genel olarak işçi mücadelesinin seyri oldukça zorlu. Bir de şu anda Rusların saldırısı ile de uğraşmak zorundayız. Bu zorlu noktada sizin gibi uluslararası bağlantılar bize uluslararası işçi mücadelesinin varlığını gösteriyor. Bu mücadelenin karşısında da emperyalistlerin saldırıları duruyor.

Josep Lluis: Sizinle ortak olarak bulunduğumuz bir önceki toplantıda (Mayıs 2022) bir söyleşi yapabilmiştik ve o söyleşide cephedeki işçilerin durumu hakkında çok endişeli olduğunuzu söylemiştiniz. Hem savaş sırasındaki durumları hem de savaş bitince dönüp ne yapacakları ile ilgili kaygılarınız vardı. Şu anda durum nedir?

Yuri Samoilov: Birkaç ek bilgi de vermeliyim. Bizim sadece bir madende 100'ün üzerinde üyemiz cephede. Demir zenginleştirme yapan başka bir fabrikada 500 kadar işçi daha cephede. Bu fabrika da Ukrayna'nın en büyük oligarkı Ahmedov'un fabrikası. Onun fabrikasında meşru bir varlığımız var, istediğimizi yaptırabiliyoruz ama yasal olarak örgütlenmemizi tamamlayamadık. Böyle bir fabrikadaki işçiler dahi cephede.

Büyük fabrikalarda, çok işçinin çalıştığı fabrikalarda seferberliğe dahil olmak kolay. Büyük işletmelerin her birinde seferberlik için sorumlu tuttuğumuz birileri var. Bu süreçte savaşın ilk aylarında örgütlenmek çok kolay olmuştu. Büyük fabrikalarda cepheye gidenlerin sayıca ve oran olarak yüksek olmasının sebebi bu.Şimdiye dek 42 üyemiz cephede yaşamını kaybetti. Bunların ikisini iki gün önce kaybettik. Fabrika sahiplerinin stratejisi şimdi de şu: bizim öncü işçilerimizi Rusların kurşunu ile öldürtmek!

Vladimir Paulin: Benim bu konuda iyi bir örneğim var. Bizim bir fabrikamızda bir işçi seferberliğe katılıp cepheye gitmek istedi. Ama patron "Sana ihtiyacımız var, sen çok kilit bir işçisin" diyerek onu durdurdu. Gerçekten de kalifiye bir işçiydi. Ama bununla karşılaşınca bu işçi arkadaşımız işyerinde sorular sormaya başladı. Koşullar niçin kötü, havalandırma ve ışıklandırma sistemleri niçin böyle vb. Bir gün içerisinde madende bu soruları sormaya başlayınca madenden çıkar çıkmaz bu kilit önemdeki işçinin seferberliğe katılmasına izin verildi. Bu durumda bizim de bir numaralı görevimiz cephedeki üyelerimize destek olup hayatta kalma şanslarını artırmak.

Viktor Sergeyoviç: Bu durum, şirket yönetimlerinin işçilerin direnişlerine karşı mücadelede kullandıkları bir strateji. Bakın biz çok direnişe geçtik. Mesela 2020'de örgütlediğimiz başarılı grev çok ses getirdi. Madenler çok derin, yerin 1.5 km derinine gidiyor. İndikçe de koşullar berbatlaşıyor. Buna karşı işçiler kendilerini günlerce madene kapattılar. Günlerce orada kalmanın yaratacağı sağlık sorunlarını bilip göze alarak bunu yaptılar.

> "Emek karşıtı yeni yasayla sendikaların pek çok yetkisi kısılmaya çalışıldı. Biz bu koşullarda bu yasalara karşı da mücadele ediyoruz."

Yuri Samoilov: Rus istilasından sonra durum daha da kötüleşti. Bu kez hükümet işçilere yönelik saldırılara başladı. Emek karşıtı yeni yasa uyarınca sendikaların pek çok yetkisi kısılmaya çalışıldı. Mesela eskiden patron istediği gibi işçiyi işten atamıyordu. Sendikanın onayını alması lazımdı. Şimdi hükümet bunu değiştirdi ve biz bu koşullarda bu yasalara karşı da mücadele ediyoruz. Şimdi patron sendikaya sormadan işçi atabiliyor yasal olarak. Buna rağmen biz tepkimizi çok net gösterdiğimiz için, güçlü bir örgütlülüğümüz olduğu için birini atmadan önce patron hâlâ bize sormaya devam ediyor. Sormazsa hemen eylem yapacağımızı biliyor çünkü.

Josep Lluis: Biz de bu konuda İspanya'da Avrupa sendikaları ile beraber Zelenski'nin işçi düşmanı yasalarına karşı bir kampanya yapmıştık...

Yuri Samoilov: Genel olarak biliyoruz ki bu tip saldırılar 60'ların sonundaki Şikago Okulu saldırıları. Şili'deki bunun ilk örneğiydi, şimdi burada da bunu uygulamaya çalışıyor mevcut Ukrayna hükümeti. Yarın başka ülkelerde de benzer denemeleri yapacaklar. Durumu anlatmak çok kolay değil. Hükümet temsilcileri iyi konuşuyor, iyi giyiniyor ve çok güçlü uluslararası bağları var. Bizim ise buna karşı tek silahımız var: Örgütlülüğümüz.

Sergei: Cephedeki duruma geri dönecek olursak...

Viktor Sergeyoviç: Durum ve ihtiyaçlarımız şöyle değerlendirilebilir: Her bir birliğin içinde bulunduğu durum ve ihtiyaçlar farklı. Hükümet de bunlara faklı ölçülerde tedarik gönderiyor. Tabii ki cephenin en önünde, sıfır noktasında olanlara daha çok destek gitmeli. Bunu anlayabiliyoruz ancak sıfır noktasının gerisinde 1-2-3. seviyede olanlar için de koşullar aslında aynı. Kış herkes için kış. Pek çoğunun kışlık kıyafetleri, eldivenleri ve uyku tulumu yok. Bunun dışında çok büyük bir yozlaşma içerisindeyiz. Cephedeki askerlerin, üyelerimizin yeterli kıyafeti yokken bu kışlık asker kıyafetleri görüyoruz ki mağazalarda var! Bu çok yanlış bir şey. Bu durum da eski Stalinist geleneğin bir mirası. Yetkililere bu nasıl olur diye sorduğumuzda kimse sorumluluk almak, yanıt vermek istemiyor.

Esther del Alcazar: Cephedeki işçiler nasıl maaş alıyor? Devlet mi yoksa şirket mi maaşlarını karşılıyor?

Yuri Samoilov: Şu anda bizim en güçlü olduğumuz, burada bahsettiğimiz maden yüzde 50 kapasite ile çalışıyor. Ahmedov'unkisi ise yüzde 30 kapasite ile. Öte yandan maaşlar da kendiliğinden, enflasyondan ötürü eriyor. Cephedeki işçilerin maaşı da birkaç parçadan oluşuyor. 20.000-40.000 Grivna arasında bir meblağ hükümet ve Savunma Bakanlığı tarafından işçilere veriliyor. Cephedeki durumlarına, yaralanmalarına vb. göre maaşları değişiyor.

Bana sorduğunuz kaygıya gelince. Bu yaz çıkan yasaya göre işçiler savaştayken de resmen eski çalıştıkları yerin işçileri olmayı sürdürecekler ve dönebilecekler. Biz bu yasanın geçmesinden önce de bastırarak fabrikanın cephedeki işçilere bir miktar daha ödeme yapmalarını sağladık. Üyelerimiz işletmeden de bir miktar maaş alabiliyorlar. Ancak çoğu işletme bunu yapamıyor.

Viktor Sergeyoviç: Yeni emek yasası imzalanınca durum epey değişti. Kapitalizmin temsilcileri daha çok haklara sahip oldular. İşçilerin aleyhine durumları güçlendi. İşçilerin durumu biraz daha zor. Şimdilik üretim yarı yarıya düştü, ArcelorMittal'de[1] ise yüzde 20-30'a kadar düşmüş olsa da tam ücret almaya devam edebiliyoruz. Cephedeki işçiler için ise başka bir sorunumuz daha var. Cephedeki işçiler savaştan dönünce ne olacak? Sakatlanan, kalıcı hastalıkları olan kişiler nasıl çalışacaklar? Resmi statüde onlar hâlâ buranın işçileri evet ama sorun şu, burası tehlikeli işkolu sınıfında. Sakatlanırlarsa yasa onların madende çalışmalarını yasaklıyor. Bu büyük sorunu çözmek için ortak bir yol, yeni bir çalışma koşulu bulmak zorundayız. Bu sorun sadece cephede sakatlananlar için değil çalışırken kaza geçirip sakat kalanlar için de yeni bir çözüm yaratabilir. Yeni bir çalışma koşulu bulmalıyız.

Bir de siz Ukrayna'da oligarklar ne durumda, gittiler mi diye sordunuz daha önce. Onu da yanıtlamak isterim. Oligarkların hepsi gitti. Zelenski bile bunu söylüyor, onlara soruyor. Monako'da olanlar bile var ve ülkeleri için hiçbir şey yapmıyorlar. Tamam, Monako'dasın, savaşmıyorsun ama bari parayla falan yardım gönder. Bunu bile yapmıyorlar. Oligarkların kaçıp hiçbir şey yapmaması ve benim ailemin cephede olması anlaşılır gibi değil! Benim durumumu çok kişisel görebilirsiniz ama yine de söylemek istiyorum. Oligarkların kendi iyilikleri için her neredelerse hep orada kalmaları, asla geri gelmemeleri çok iyi olur! Gelmesinler. Bizim de onların gelirlerine el koymamız gerekiyor. Niçin buradan onlara para gitsin ki? Alamasınlar buradan hiç para. Benim çocuğum cephede, Yuri'nin damadı cephede, bu masadaki herkesin ailesinde cephede birileri var. Bizim durumumuz bu ama oligarkların böyle bir durumu yok!

> "Durumumuzun sınıf mücadelesi ile ilişkisi ne? Bunu da konuşmalıyız. Mücadeleci sendikalarda savaş deneyimi olan işçilerin olması çok önemli."

Yuri Samoilov: Tüm bunların, savaşın yanı sıra, durumumuzun sınıf mücadelesi ile ilişkisi ne? Bunu da konuşmalıyız. Sonuçta bizler de politik insanlarız. Öncelikle üyelerimizi sendikaya üye tutmayı sürdürmeliyiz. Şu anda bir asker (er) sendikası kurmak imkânsız. Ama alt tabakadaki rütbesiz askerlerin büyük çoğunluğu sendika üyesi. Bir gün bunların hepsi geri dönecek. Hem de askeri bir deneyimle dönecekler. Mücadeleci sendikalarda savaş deneyimi olan işçilerin olması çok önemli bir şey. İşçilerin içerisinde olduğu sosyal medya gruplarına erişimimiz var. Şimdi askerlerin de böyle grupları var. Burada enformasyon ilk elden geliyor. Örneğin maaşların ödenmesi ile ilgili sorun, maaş ödemelerinin sonlandırılması ihtimali var. Askerde olan işçiler, bununla ilgili olarak sendikayı derhal hazırlamamız gerektiğini söylüyorlar. Kryvyi Rih'te 2012'deki ilk seferberlik de sosyal medya üzerinden örgütlenmişti. Facebook değil de Rus Facebook'u üzerinden haberleşiyorduk. 2018-2020 arası bu platform Ukrayna'da kapanınca Facebook'tan örgütlenmeye başladık. Bu gruplarda 6.000 aboneli gruplar var. Neredeyse tüm fabrikalardan işçiler var buralarda. E dolayısıyla sendikaların da buralarda etkisi oluyor.

Esther del Alzacar: Maaşların alınamaması gibi bir ihtimal var ve buna karşı hazırlık yapılıyor dediniz. Nasıl bir hazırlık yapılıyor?

Yuri Samoilov: Bu fabrikada nasıl çalışıldığını anlatayım. Örnek olarak, bir sorun varsa sosyal medyada küçük bir paylaşım yapıp ufak bir eyleme çağrıda bulunuyoruz. Bu çağrıyı yapınca zaten herkes geliyordu. Şimdi de bu gruplarda şu konuşuluyor: Şimdi maaşlarımızın bir kısmını kaybedebiliriz. Biz ne yapacağız veya sendika ne yapacak?

Viktor Sergeyoviç: İşyerlerinde oligarklar bütün öncü işçileri işten atmak için mazeret arıyor. 2020'den beri biraz öne çıkan herkes için geçerli bir durum bu. Sorduğunuz hazırlıklar da bu süreçlerle ilgili. Tartışıyoruz ve eyleme geçebileceğimizi gösteriyoruz.

Sedat Durel: Siz hem Zelenski'nin işçi düşmanı yasalarına, hem oligarklara hem de Rus istilasına karşı mücadele ediyorsunuz? Sizce bu üç mücadele arasında nasıl bir bağ var?

Vladimir Paulin: Zelenski'ye karşı savaşıyoruz demeyelim. Biz işçi sınıfına karşı olan tüm yasalara karşı çıkıyoruz, onlarla mücadele ediyoruz. Biz işçilerin daha iyi koşullarda yaşamaları için, iyi bir iş yasası için kavga veriyoruz. Örneğin yasal olarak 7 saat çalışmamız lazım ama biz 10 saat çalışıyoruz. Bir de yeraltına inip çıkmanın hazırlığı var, iş için 14 saat zaman geçiriyoruz. Eskiden 7 saatte bir tane su alma hakkımız vardı. Şimdi daha çok çalışmamıza rağmen daha çok su vermiyor şirket. 12 saat çalışmamıza rağmen ekstra bir su bile alamıyoruz. Bunun için mücadele ediyoruz.

Yuri Samoilov: Zelenski konusuna gelince. Biz buradaki işçiler olarak Zelenski'nin büyükanne ve büyükbabasını tanıyoruz. Büyükannesi doktordu, büyükbabası da polisti. Beni 70'lerde uzun saçlı olduğum ve rock dinlediğim için köşeye çeker laf söylerdi. Batı medeniyetinin yozlaşmış değerlerine kanıp onları temsil ettiğimi ifade ederdi. O dönemlerde küçük Zelenski'yi görüyorduk. Tanıyoruz. O zamanlar herkes sıkı bir komünizm eğitiminden geçmek zorundaydı. Zelenski de dedesinden bu eğitimi çok ciddi şekilde aldı. Ama şimdi bu geçmişini saklıyor. Muhtemelen büyükbabası onu Lenin okumaya epey zorlamıştır. Şimdi Zelenski bunun konuşulmasından pek zevk almaz. Zelenski buralı. O yüzden genel olarak işçiler ona karşı söz söylemek istemiyorlar. Bu da normal.

Josep Lluis: Biz İUB-DE olarak yardımları sürdürmeyi istiyoruz ama şu koşullarda ülkenin yeniden inşası süreci bağlamında oldukça endişeliyiz. Şu anda savaş bitince sorunlar bitecek diye bir yanılgı var. Biz bunu Bosna'da da gördük. Oraya yardım götürürken de bu tartışmayı sürdürmeye çabaladık. Yeniden inşa zorlu bir süreç.

(Bu noktada Yuri, Ukrayna'daki etnik çeşitlilik hakkında bilgiler veriyor. Yugoslavya'da ise sorunun farklılığını anlatıyor. Yugoslavya halklarını sayıp ayrıntılandırırken Esther benim Boşnak olduğumu söyleyince açıklamayı bırakıyor. Gülüşüyoruz. Bu önemli tartışma o an için masada derinleşemiyor. İsmini not almayı atladığım masadakilerden biri araya girip şunu söylüyor.)

Rusya'ya karşı savaşımız niçin önemli? Biz burada Gestapo istemiyoruz. Biz gerçekten de demokratik bir toplum olabiliriz. Rusya'ya karşı koymak birincil görevimiz. Savaş zamanı ülkenin ekonomik sorunları ve savaşın ihtiyaçları arasındayız.

> "Önceliğimiz bu savaşı kazanmak, yoksa yaşayamayız. Ama savaş biter bitmez oligarkları yenmemiz gerekiyor.

Viktor Sergeyoviç: Önceliğimiz bu savaşı kazanmak, yoksa yaşayamayız. Ama savaş biter bitmez oligarkları yenmemiz gerekiyor. Şimdiden de buna hazırlanıyoruz. İşyerlerimiz eğer bugünkü gibi vahşi olursa bizim de cevap vermemiz, buna hazırlıklı olmamız gerekiyor. Yine de şu an bunun için harekete geçmenin zamanı değil.

Şimdi benim hakkımda oligarkların açtığı iki dava var. Sendika ve işçi haklarını savunuyorum diye oluyor bunlar. Ruslar çocuklarımı öldürmeye çalışırlarken oligarklar da peşimde. Tüm sendika liderleri benzer bir durumda. Rahata kapılma şansımız yok. Genel olarak durumumuz bu ve hazırlıklı olmak için çalışıyoruz. Sizlerin de bu destekleri bize daha çok dayanma gücü veriyor.

[1] ArcelorMittal, dünyanın en büyük çelik üreticilerinden biri. Şirket 2018'den beri Hindistan menşeli bir firma tarafından satın alınmış durumda. Kryvyi Rih'teki ArcelorMittal ise 2004'te özelleşirken oldukça düşük bir miktara, sözü sıkça geçen Ahmedov'a satılıyor. Yozlaşmanın boyutu açığa çıkınca yeniden satışa çıkarılarak Hindistanlı dev tröstün eline geçiyor.

Foto: İUB-DE

İUB-DE heyetinin Viacheslav Fedorenko ile görüşmesinden bir kare - Foto: İUB-DE

SEDAT DUREL

Ukrayna Bağımsız Demiryolu İşçileri Sendikası lideri Viacheslav Fedorenko ile görüşme

İşçilerin Uluslararası Birliği – Dördüncü Enternasyonal (İUB-DE) heyeti olarak Ukrayna'ya gerçekleştirdiğimiz dayanışma ziyaretinin 2. durağında Kryvyi Rih şehrindeydik. Şehir Sovyet döneminde demir madeninin etrafında kurulmuş devasa bir proleter şehri. Şehre esas karakterini kazandıran şey madeni olmasına rağmen şehir çok güçlü bir endüstri şehri de. Çıkarılan demir madeninin işlenip zenginleştirilmesi, bundan metal plakaların elde edilmesi vb. gibi başka pek çok büyük endüstriye de ev sahipliği yapıyor.

Şehrin alametifarikası maden ve endüstrileri olsa da ürünlerin taşımacılığı demiryolu ile yapıldığı için demiryolu işçilerinin tüm Ukrayna için oldukça kritik bir öneme sahip olduğunu görebiliyoruz.

Rusya'nın yayılmacı politikasının şehirde yaşayan proleterlerin hayatını tüm Ukrayna'da olduğu gibi baştan sona değiştirdiğinin altını çizmeliyiz. Şehir merkezine 15 km kadar yaklaşan Rus ordusuna karşı, başta öncü işçiler olmak üzere, oligarklar hariç şehrin tamamının seferberliği hayatın en önemli değişikliği olmuştu. Proleterlerin seferber olmasının son derecede temel bir sebebi vardı: evlerini, ailelerini ve kendi hayatlarını korumak. Rusya istilasının başarısını hayatları ile ödeyecekleri gibi örgütlerinin de yok olacağı kesindi.

Rus ordusunun büyük bir seferberlikle karada yenilgiye uğratılıp geri çekilmeye zorlanması sonrasında şehir en kötü günlerini geride bıraktı. Şimdi ise, tükenmez altyapı bombalamaları nedeniyle şehirde proleterlerin günlük hayatı halen zorda. Büyük elektrik kesintileri, internet bağlantısında saatler süren kopmalar, mobil şebekelerin işlememesi, hava saldırıları ve hayat pahalılığı emekçilerin günlük hayatlarının değişmez bir parçası olmuş durumda.

Kryvyi Rih'teki ilk durağımız Bağımsız Maden İşçileri Sendikası olmuştu (bkz. Ukrayna Söyleşileri 2). Bu sendikaya yaptığımız ziyaretin hemen ardından, 2018'deki büyük grevleri ve demiryollarındaki çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve de özelleştirme saldırısının durdurulması için verdikleri büyük mücadele ile tanıdığımız Ukrayna Bağımsız Demiryolu İşçileri Sendikası'na yardımımızı iletmek üzere ziyarette bulunduk. Ukrayna'da demiryolları özel değil, hâlâ devletin. Ancak uzun zamandır açığa çıkan özelleştirme tartışmaları savaş sırasında da durmuyor. Bir farkla. Savaş sırasında yolcu taşımacılığı ciddi şekilde azaldığı için demiryollarının yolcu değil de hâlâ kârlı olan kargo taşımacılığı kesiminin özelleştirilmesi konuşuluyor. Bir bilgi daha vermekte fayda var: Ukrayna'da tren rayları kargo ve yolcu taşımacılığının yanı sıra tır, tank vb. tekerlek genişliğine de uygun şekilde yapılmış durumda. Sovyet standartları halen geçerli ve demiryolu işçileri bunların tamamını kullanabilir durumda. "Demiryolları Kızıl Ordu'nun Kardeş Gücüdür" deyişini hâlâ anımsıyorlar. Dolayısıyla demiryolu işçileri pek çok başka stratejik alan ile de dolaylı olarak ilişkili halde çalışıyorlar.

Sovyetlerin çöküşü Ukrayna'da emekçiler adına sömürünün daha da artması sonucunu doğurmuş durumda. Madenler ve fabrikalara "çöken" oligarklar buralardan devasa gelirler elde ederken devlet kaynakları da aynı zenginlere aksın diye devlet mülkiyetindeki işletmelerde de bakım-onarım-gelişme hususları inanılmaz ihmal edilmiş durumda. Sovyetlerin mirasçısı sarı sendikalar (Ukrayna'da sarı sendika yerine muz sendikası diyorlar) ve demiryolları yönetimine karşı verilen mücadele ise Ukrayna işçi sınıfının en önemli direnç noktalarından biri.

Viacheslav Fedorenko, Ukrayna Bağımsız Demiryolu İşçileri Sendikası'nın liderlerinden. Onunla maden sendikası ziyaretimizin hemen ardından verdiğimiz yemek molasında buluşuyoruz. Cephede olan sendikalı işçilerin sağlıklarının güvence altına alınabilmesi için bizden istedikleri termal içlik, kışlık kıyafet, kışlık eldiven ve haberleşmenin kesilmemesi için de radyolardan oluşan yardım paketlerimizi elektriğin olmadığı konaklama noktamıza gelip beraberce sendikanın lokaline taşıyoruz. Viacheslav bizi derhal sendikasının ofisine götürüyor. Tüm yardım paketlerini orada açıyoruz. Özellikle radyoları gördüğünde çok seviniyor. Mobil ağın sıkça kesildiği koşullarda bize "Bunlarla pek çok işçinin hayatını kurtarmış olacaksınız," diyor.

Yardımı teslim ettikten hemen sonra Viacheslav bizi işyerinde geziye çıkarıyor. Demiryolu işçilerinin spor odası, kışları ısınmak için kullandıkları çadır, diğer şehirlerden gelenlerin 1-2 gün konakladıkları odalar... Her birini tek tek anlatıp koşulların daha iyi olabilmesi için nelerin gerektiğini bizlere sıralıyor. Sonrasında bir makinistin yola çıkmadan önce yapması gerekenleri bize tek tek gösteriyor. Sağlık durumunun lokomotif kullanmaya uygun olduğunu teyit etmek için testlerin yapıldığı sağlıkçı odasına giriyoruz. Bizleri Ukrayna işçileri ve halkı ile dayanışmaya gelen aktivistler olarak tanıtıyor. Sonrasında bizi ne koşullarda çalıştığımızı anlamamız için lokomotiflere götürüyor. Lokomotiflerin her birinden bahsederken Vladimir İlyiç diyor. Önce anlamıyoruz, sonra fark ediyoruz ki bu, lokomotiflerin modelinin/serisinin adı. 60 yıllık lokomotifleri hâlâ kullanıyorlar. Yeni lokomotiflerin önünde fotoğrafımızı çekerken ben eski olanını gösterip "Ben Vladimir İlyiç ile fotoğraf çekmek istiyorum," diyorum. Bana bakıp "These all Vladimir İlyiç" (Bunların hepsi Vladimir İlyiç) diyor. En genç lokomotif 30 yaşından bir hayli büyük.

Bir lokomotifin içinin yenilenmiş olması onu çok sevindiriyor. Eskilerinin içine bizi sokup tek tek ekipmanları tanıttıktan hemen sonra yenilenmiş olan lokomotife doğru yol alıyoruz. Yolda trenine giden bir makinistle karşılaşıyoruz. Viacheslav gerçek bir işçi lideri. Herkesi tanıyor, herkesle sıcak konuşmalar yapıyor, dahası herkesin derdini biliyor. İşe koyulan makinisti durdurup hemen bizi tanıtıyor. Çalışma koşullarını anlat, diyor. Benden bir hayli uzun ve iri olan dev makinistin elinde eski tip koca bir bez valiz var ve içi aletlerle dolu. Valiz arıza halinde onarım için gerekli ekipmanlarla dolu (yolculuğumuzun büyük çoğunluğunu hem daha güvenli olduğu hem de demiryolu işçileri ile bir arada olabilmek için bizler de trenle yaptık. Her seferde birden çok arıza olduğuna şahidiz). Çantayı taşıyabilecek miyim diye görmek için bana veriyorlar. Çanta 15 kg civarında olmalı. Taşıyabildiğimi görünce bir uyarı ile birlikte yeni bir iş teklifi alıyorum. Uyarı da şu: "Trenler bozulduğunda sen onarmak zorundasın ve onaramazsan bunun bedelini maaşından kesiyorlar."

Viacheslav ile son olarak trenlerin kalkışlarının planlandığı lokomotiflerin durumunu bildiren notlar ve her makinistin teslim ettiği not defterlerinin olduğu; dolabından panosuna, not defterlerine, zeminine, pencere pervazına kadar her şeyi ile 1980'lerde dondurulmuş hissi veren odaya giriyoruz. Güzel Kryvyi Rih şehrinin tamamında kapılabileceğiniz bir duygu bu. Oligarklar ve burjuva hükümetler işçi devriminin kolektif mirasını tek bir cıvatasını bile değiştirmeksizin hâlâ kemirmeye devam ediyorlar. Eşyalar ve binalar eskidikçe işçilerin yaşamları daha da zorlaşıyor. Bulunduğumuz odada da Viacheslav hareketini daha da vurgulu gösteren büyük jestleri ile eskiliği bize gösteriyor. "Lokomotifler korkunç durumda ama kalkması için iyi notlar yazmamız gerekiyor. Bu yüzden biz bu odaya yalan odası diyoruz," diyor.

Viacheslav bizi turistik bir geziye çıkarmaktan çok, başka bir şehirden gelen kardeşini karşılayıp ona işyerini gösteren biri gibi davranıyor. Ama bunu yaparken bize lüksünü değil, gururlu bir Ukrayna işçisinin çalışma koşullarını herkese anlatmamız isteğiyle yapıyor. Tüm bunların yapılabilmesi için bir düzine bürokratik izni alma zahmetine de çoktan katlanmış durumda. Viacheslav sınıf mücadelesinde ve Rusya'nın yıkıcı saldırılarına karşı yanında olmamızdan ötürü bize gerçekten de kardeş gibi davranıyor.

Gezi bittikten sonra sendikanın deposuna dönüp kalan az vaktimizde aşağıdaki söyleşiyi gerçekleştiriyoruz. İngilizce sorduğum soruları ve yanıtlarını tüm yorgunluğuna rağmen bir an olsun oflamayan dostumuz, yoldaşımız Sergei çeviriyor. Rusça-Ukraynaca ve İngilizcenin yanı sıra ara ara kulağımıza çalınan İspanyolca süren uzun diyaloglarımızın verdiği yorgunluğa rağmen çevirilerinde bazen durup, "Bunu daha iyi şu şekilde anlatabilirim..." diyerek Viacheslav'ın sözlerini sorumluluk dolu büyük bir özveri ile iki, bazen de üç kez yeniden çeviriyor.
Söyleşimiz bitince şehir merkezine gidiyoruz. Burada etkisizleştirilmiş Rus tanklarının sergilendiği alanı görüp günü bitiriyoruz. Artık alıştığımız sesli gülüşlerine eşlik eden büyük jestleri ile tankları gösteren Viacheslav "İşte bizim Ukrayna Kazaklarının Rusya'ya tokadı ve koleksiyonumuzun yalnızca küçük bir kısmı" diyerek gururla gülüyor.

Son bir not: Bir önceki söyleşimizden bileceğiniz üzere Kryvyi Rih Rusça konuşulan bir şehir. Viacheslav'ın ana dili de Rusça. Ancak Rus işgalinin yıkıcı sonuçlarını gördükten sonra artık ağırlıklı olarak Ukraynaca konuşmaya özen gösteriyor. Söyleşi boyunca da daha iyi konuştuğu Rusçayı değil Ukraynacayı tercih ediyor.

Viacheslav Fedorenko - Foto: İUB-DE

Bize biraz kendinden bahsedebilir misin?

Viacheslav: Uzun yıllardır demiryolunda makinist olarak çalışıyorum ve burada Ukrayna Bağımsız Demiryolu İşçileri Sendikası'nı örgütlüyorum. Özellikle 2016'dan beri çabalarımız çok arttı.

Seni bağımsız bir sendika örgütlemeye iten ne oldu?

Viacheslav: Burada çalışma koşullarımız oldukça kötü. 2018'deki büyük grevimizin temel gündem maddeleri de bu oldu. Az önce gördüğünüz gibi kimi lokomotiflerin koltukları, bırakın saatlerce oturmayı biraz dinlenmek için bile uygun değil. Direnişimizde en önemli taleplerimizden birisi lokomotiflerde uygun bir havalandırma sisteminin olmasıydı. Sefere çıkmadan önce sağlık kontrolünden geçmemize rağmen özellikle yaz aylarında lokomotifin içi o kadar sıcak oluyor ki bazı arkadaşımız burada kalp krizi geçirdi. Bu yüzden de çok sayıda kaza oldu. Düşünün, yaz aylarında sıcaklık 50 °C'ye kadar çıkabiliyor. Bu sorunlara karşı örgütlenmemiz gerekti. Ben de her zaman başı çekenlerden biri oldum.

Burada sınıf mücadelesi oldukça zorlu. Bu sebeple mücadelede özellikle hukuki kısımları iyi bilmek çok önemli. Çünkü buradan çok saldırı oluyor. Mahkeme salonları şu anda benim ikinci evim gibi. Sürekli mahkemeye çıkıyorsunuz. Bu sebeple ben de işin bu kısmını da öğrenmek zorunda kaldım. Bu konudaki pratiğim o kadar yükseldi ki hukuk alanında bir eğitim aldım ve sınavdan rahatlıkla geçtim, şimdi sertifikamı bekliyorum.

Burada büyük direnişleri de gerçekleştirdiğimiz oldu ancak şu dönemlerde en çok yapmamız gereken şey işçilerin günlük hayatlarında yaşadıkları sorunlara dair hukuki yanıtları eldeki yasalar imkânınca geliştirmek. Bu yüzden şu anda sendikadaki en büyük uğraşım bu. Kimi zaman bunlarla neredeyse tek başıma uğraştığım zamanlar da oldu. Ama mesafe kat edebildik.

Daha önce bana bahsettiğin bir konu vardı. Sovyetlerden kalan sendikaların demiryolları yönetimleriyle ciddi şekilde işbirliği yapıp işçiden yana tavır almadığını söylüyordun. Bu sendikaların geçmişten kalan büyük mirasları, binaları, parası vb. de olmalı. Onlarla aranızda özellikle mali imkânlar açısından ne gibi farklılıklar var? Ya da bu düşüncem doğru mu?

Dediklerin doğru, böyle bir varlıkları var ama bunların kesinlikle daha da büyük ayrıcalıkları var... Bir örnek vermek istiyorum; bu muz sendikalarının *(yukarıda bahsedildiği gibi sarı sendika yerine muz sendikası diyorlar)* yöneticilerinin de özellikle ayrıcalıkları var. Mesela ben makinistim ve çalışıyorum. Bu sendikanın buradaki temsilcisi ise bir asistan makinist. Ama kâğıt üzerinde asistan makinist. Bu adam asistan makinist maaşı alıyor ama gerçeklikte hiç çalıştığını görmedik. Temel işi muz sendikasında çalışmak bu insanın. Ukrayna demiryolları ile muz sendikaları arasında bir anlaşma var. Kurumun kendisi bu sendikayı destekliyor. Düşünsenize, aylık sekiz milyon Grivna[1] destek alıyorlar kurumdan. Ama bizim bağımsız sendikalarımız onlar için koca bir engel oluşturuyor tabii. Çünkü bağımsız sendikalar sadece anlaşma yapıp çekilmiyor. Haklarımızı da istiyoruz. Bir başka örnek vereyim, bundan önce sendikalar için bir bütçe vardı. Kurum gelirinin yüzde 0,03'lük kısmı tüm sendikalara verilmeliydi. Ama Rus işgali başladığında bu hakkımız da kesilmiş oldu. Şu anda bağımsız sendikaların hiçbir desteği, hiçbir geliri yok. Muz sendikalarının ise var. Çünkü bu muz sendikaları demiryollarının yöneticileriyle kimi sosyal hakların kesilmesi doğrultusunda da bir anlaşma yaptılar.

Foto: İUB-DE

Bizim bağımsız sendikalar olarak temel faaliyetimiz şu anda mahkeme önünde yasal kavgamızı vermek. Yönetimin muz sendikası ile beraber yaptığı sosyal hak kesintileri vb. tüm saldırılara bu şekilde direniyoruz. Biz de işçilerin haklarını bu çerçevede savunup haklarını almalarını sağlamaya çalışıyoruz. Dürüst olmak gerekirse yönetimle muz sendikası arasında bir fark olmadığını söylemeliyim. Gerçekte ve işçilerin gözünde tamamen aynı şeyler.

Geleneksel olarak işverenin herkese en uygun koşulu oluşturması, tatil hakkı vermesi, sosyal hakları vermesi gerekir. İnsanlar bir denizi görüp, dinlenip bu sayede yenilenmelidirler. Ama burada bu işi muz sendikası dediğimiz yapıyor, işveren değil. Güneye-batıya gidip denizi görmek, dinlenmek herkesin hakkı olmalıyken bu sendikanın üyelerinin ayrıcalıkları oluyor. Tatil biletlerinin yüzde 99'u muz sendikası tarafından karşılanıyor. Buralarda da büyük tatil merkezleri var. Sonuç olarak bir tatil yapmak, bir yere gitmek istiyorsanız mutlaka bu geleneksel sendikanın üyesi olmanız gerekiyor. Yoksa tatil bile yapamıyorsunuz. Önümüzdeki zorluklardan biri de bu.

Siz şu durumda hem muz sendikasına hem de işletmeye karşı savaşıyorsunuz, aynı zamanda üyeleriniz de şu anda cephede. Kaç üyeniz cephede ve cephede ne kadar demiryolu işçisi var?

Bu depoda mı, genel olarak mı?

Eğer paylaşabilirseniz her ikisi de.

Bundan önce şunu söylemek istiyorum. Ukrayna'nın savunulması konusunda da sorumluluk bize düştü. Savaş başlar başlamaz öncelikle bağımsız sendikaların üyelerini cepheye göndermek, mobilize etmek istediler. Diğer sendikanın değil.

Bunu yapan kim? Hükümet mi, işletme mi, sendika mı?

Elimizde doğrudan bir kanıt yok, anlayabiliyoruz. Seferberlik kurulu bakıyor normalde bu işe. Ama şunu söyleyebilirim ki, bence demiryollarının idarecileri kimin mobilize olması gerektiğine karar veriyor. Ellerinde kritik işlerde çalışan insanların listesi var. Bu işçilerin hiçbir koşulda askere alınmaması gerekir, yoksa işler durur. Demiryolları da bu listeyi teslim ediyor. Ama görüyoruz ki kurum buraya müdahalelerde bulunabiliyor, en azından bu listeye istedikleri birilerini ekleyebiliyorlar, istemediklerini de kimi zaman çıkarabiliyorlar. Bu tercih durumundan ötürü yönetim muz sendikasının önceliklerini ön plana çıkarmış oluyor. Sendikaların normalde işçilerin haklarını koruyup onlar için mücadele etmesi lazım ama bunlar tam tersini yapıyor. İşçilerin haklarını kaybetmesine sebep olacak anlaşmaları imzalıyorlar. Kötü koşullara gözlerini kapatıyorlar.

Bugün Yuri bize maden sahiplerinin özellikle öncü işçilerin askere alınması için çalışma yaptığını, seferberliği onlardan kurtulmanın bir yolu olarak gördüğünü söyledi. Burada da benzer bir durum var mı?

Tabii ki. Ama bu yeni bir durum değil. 2018'de benzer bir durum yaşamıştık. Askeri inzibatlar gelip birçok öncüyü askere almaya zorlamışlardı. Buna biraz benzer bir şey benim bile başıma geldi. 2018'de askeri inzibat bu ofise gelip benim askere alınma emrimi gösterdi. O sırada daha önce sana bahsettiğim o çok büyük direnişin içerisindeydik. Ben de kâğıdı alıp imzaladım ama sonrasında gidip bunu reddedebilmiştim.

2018'de burada çok büyük bir direniş vardı. Bu direnişi yine siz bağımsız sendikalar mı örgütlediniz yoksa başka kimseler de yardımcı olmuş muydu? Kim örgütledi bu grevi?

(Viacheslav elini kaldırarak beden dilini kullanıp haklı bir gururla "ben" diyor. Uzun uzun gülüşüyoruz.)

Temel talepleriniz neydi?

Bu sadece buradaki değil genel olarak yaşanan en büyük direnişti. 2018'de Lviv'dekiler bile katılmıştı. Başka şehirler de katıldı. Ukrayna geneline yayıldı.

Greve kaç kişi katılmıştı?

Lokomotiflerin yüzde 80'ini çalıştırmayacak kadar çok ciddi bir katılım vardı. Makinist, asistan makinistler ve diğer görevliler buna dahil oldular. Ancak bu başlangıçtaki gücümüzü sonrasında yavaş yavaş kaybettik. Bir ay sürdü direnişimiz ama gücümüz azaldı. Yönetim de bu sırada işçilerin eşlerine SMS'ler göndermeye başladı. SMS'te "Eşiniz yasaları çiğniyor ve bu yüzden işten atılacak" yazıyor ve bu SMS'ler bilinmeyen numaralardan atılıyordu.

Deponun şefi de polise benim işçileri yasaları çiğnemesi için örgütlediğimi ve bir radikal olup herkesi kontrol ettiğimi yazan bir not göndermiş. Başta belirttiğim yasal haklarımızı kullanarak yasal direnişler yapma konusu burada devreye giriyor. Burada önemli olan şey, biz bu sırada trenleri sürmeyeceğimizi söylemiştik. Evet, bunu yasal olarak yapmaya hakkımız yok görünüyordu ama bizim yaptığımız grevin türü İtalyan grevi olarak bilinen bir grev. Bizim genel olarak iş bırakmamızı sağlamıyor yasalar ama biz, bize verilen direktifleri iyice inceliyoruz. Eğer bu direktifleri harfiyen uygularsanız lokomotiflerin hiçbirini kullanamazsınız. Biz trenleri tabii ki de bahsettiğimiz haklarımızı almak için çalıştırmıyorduk ama kendimize yasal zemin olarak lokomotiflerin durumunu gösterme şansını bulduk. Lokomotiflerin her birinde mutlaka problemler var. Biz de bu talimatları göstererek lokomotifleri kullanamayacağımızı, direktiflerin bize lokomotifleri kullanmamızı yasakladığını söyledik. Ama depo şefi de bu sırada bize karşı olarak hâlâ her şeyin çok iyi olduğunu, trenlerin çalışabileceğini söylüyordu.

Peki sonunda ne oldu?

Nihayetinde doğrudan Altyapı Bakanlığı düzeyinde görüşmelere başladık. Burada bir tür anlaşmaya varıldı. Çalışmaya geri dönmek doğrultusunda birtakım kararlar alındı. Bunun karşılığında hiçbir işçiye dava açılmayacağının, polise şikâyet olmayacağının ve işten atılmayacağımızın garantisini aldık. Bu ilk anlaşmaydı ama ben bu anlaşmayı imzalamadım mesela. Diğer kısımda da iş koşullarında birtakım iyileştirmeler sağlandı. Örneğin çoğumuzun işkolu tehlikeli işkolu sınıfına dahil edildi. Bu önemli bir kazanımdı ve yasal haklarımızın artmasını sağladı. Bu sayede pek çok hakkı da talep edebilir hale gelmiştik. Ama buna rağmen çalışma koşullarının iyileştirilmesi çok da kolay değildi. Çünkü çoğunlukla ekipmanlar çok eskiydi. Genel olarak düzenlemeler çok az sayıda yerde yapılabildi. Örneğin burada yapılabildi ama kazanımın genele yayıldığını tam olarak söyleyemeyiz. Kurumun kendisi aynı zamanda bütçe sorunlarından ötürü de bu iyileştirmelerin hepsini karşılayamadı. İşler direnişimizin ötesinde de epey karışık bir haldeydi yani.

Bağımsız işçi sendikaları olarak hem muz sendikalarına hem de demiryolları kurumuna karşı mücadele ediyordunuz. Ama işgal başladığında bir de Ruslara karşı savaşmaya başladınız. İşgale karşı seferber olmanızın, savaşa katılmanızın motivasyonu neydi? Şu anda durum ne, kaç üyeniz cephede?

Tüm depo işçilerinin yüzde 10'u şu anda cephede. Durum ise zorlu. Ordunun ikmali ile ilgili çok sayıda sorun yaşanıyor. Bazen çok basit şeylerin eksikliği görülebiliyor. Özellikle ilk iki ay durum çok kötüydü. Şimdi ise biraz daha düzeldi. Başlangıçta kurşungeçirmez zırh bile yoktu. Biz burada eski arabaların uygun parçalarını alarak el yapımı koruyucu zırhlar yapmaya çabaladık. Hükümet ve ordu tamamen saldırıya hazırlıksızdı. Burada, Kryvyi Rih'te sahada ne olduğu, ne olacağı hakkında hiçbir bilgimiz yoktu. Hiçbir hazırlık yoktu ve Şubat 2022'de işgal başladı. 25 Şubat'ta da burada insanlarla kendiliğinden bir örgütlenmeye girdik. Siperler kazdık ve kendimize tahkimatlar yaptık. Tamamı el yapımıydı. Bu sırada hiçbir ordu yöneticisi, kumandan vb. yoktu. Hepsini biz yaptık. Buralara konuşlanıp direnişe geçtiğimizde de yemek sorunun çözülmesi için insanlar nöbetçilere, direnişçilere yemekler getirmeye başladı. Bir ara o kadar çok yemek geldi ki biz yardım dursun diye yalvarmaya bile başlamıştık. Ama yemek yardımı kesintisizce sürdü. Herkes o düzeyde motiveydi. Öyle bir hal vardı ki hep beraber nereye çukur kazacağımıza, makineli tüfekleri nereye koyacağımıza kendimiz karar vermeye başladık. Savaş pozisyonumuzu kendi kendimize belirledik. Ancak bu sırada yeterli silahımız hiçbir şekilde yoktu.

Foto: İUB-DE

Bu süreç Rusya'nın şehre 15 km yaklaşması sırasında mı yoksa daha önce mi başladı?

Hayır, öncesinde başladı. Hazırlık yapmaya hemen başladık ama Ruslar 2-3 haftada şehir merkezine 15 km kadar gelebildiler. Bu dönemde Ruslar, Ukrayna tarafından helikopterlerle epey yavaşlatıldı, biraz zaman kazandık. Sanıyorum buradaki çocukların büyük çoğunluğu o sırada ölmüştür...

Bana göre Rusların doğudan buraya girmek istemelerinin sebebi, burayı güney ordusu ve kuzey ordusu ile birleşmek için istemeleriydi. Herkesin yönü bu noktaydı. Güneyden kuzeye, kuzeyden güneye yapılan Rus müdahaleleri burada buluşup ülkeyi parçalara ayırmış olacaktı. Bu sebeple önemli bir saldırı noktasıydı Kryvyi Rih. Buna rağmen Baş Kumandanımız Zelenski'nin nasıl olur da bu iş başlamadan önce seferberlik için

çağrıda bulunmadığını anlayamıyorum. Bir-iki ay önce söylemiş olsaydı biz çoktan hazır olabilirdik. Bir-iki haftalık hazırlık yapabildik. Bir-iki ayımız olsa Rus güçlerini çok daha önce durdurabilirdik. Bunu hiçbir zaman aklım almayacak. Öyle ki benim babam bile Ukrayna'ya bir gün Rus hükümetinin saldıracağını, savaşa hazır olmamız gerektiğini söylerdi. 200 yıldır bu durumdayız. Hükümet buna nasıl hazırlıksız yakalanabilir?

> "Bu savaşı kazanacağımıza dair artık hiç şüphem kalmadı. Ama sorun şu, ne pahasına kazanacağız? Canlar pahasına. İşçilerin sağlığı ve yaşamları pahasına."

Bu noktada son bir soru sormak istiyorum. Anlıyor ve hak veriyoruz ki birincil önceliğiniz Rus işgalinin sonlanması. Biz de İUB-DE olarak bunu anlıyoruz ve bu yüzden sizlere bu insani yardımı iletiyoruz. Bu konudaki çabamızı da sürdürmek niyetindeyiz. Bir diğer yandan da muz sendikasına ve kuruma karşı verdiğiniz mücadele bizim için oldukça önemli. Sizin önümüzdeki süreçte vereceğiniz bu iki mücadele hakkında bizden istediğiniz başka bir şey var mıdır?

(Derin bir iç çekiyor.) İnsanları aydınlatmanız, bunun için çalışıp ne yaşadığımızı, nasıl birlik olduğumuzu söylemeniz çok önemli. Ama tabii ki birinci öncelik bu savaşı kazanmamız. Ancak zaferden sonra barış geldiğinde işçiler için savaşımız sürebilir. Bu savaşı kazanacağımıza dair artık hiç şüphem kalmadı. Ama sorun şu, ne pahasına kazanacağız? Canlar pahasına. İşçilerin sağlığı ve yaşamları pahasına kazanacağız. Sorun bu bedel. Bize yapabileceğiniz yardım çeşitli teknik ve materyal destekler. İşçilerin sağlığının ve canlarının korunmasında bu destek çok önemli. Diğer yandan Rusya'ya mesela Türkiye hükümetinin ve diğer hükümetlerin baskısı da çok önemli. Rusya'nın Ukrayna'yı güçsüz gördüğü için ve diğer ülkelerin Ukrayna'ya destek olmayacağını düşünerek işgale giriştiğinden eminim. Bizi yalnız görüyordu. İşte bu yüzden hem cephede hem de ekonomik olarak güçlü olmak zorundayız. Ama Ukrayna tek başına dayanamaz. Bu savaşı durdurmanın ise tek yolu var. O da Rusya'nın kesin bir yenilgi alması. Çünkü tarihsel olarak sadece kaybettiği zaman müzakereye açılan, ama biraz güçlendiğinde müzakereyi sonlandırıp saldıran bir gelenek ile karşı karşıyayız. Şu anda dahi bu savaşı bu yıl içerisinde bitirme şansımız var. Ama bunun için dünyadan yeterince askeri malzeme desteği alamıyoruz. Bazen neden diye düşünüyorum. Sanıyorum dünya bizim Ruslara yaptıklarımızı görmekten, Rusların bu hale düşmesini izlemekten keyif alıyor ki daha fazla destek iletmiyor.

[1] 1 TL=1,97 Ukrayna grivnası

Foto: İUB-DE

SEDAT DUREL

Foto: İUB-DE

Ukrayna'da aşırı sağın durumu

Sergei Movchan, Ukrayna'da Dayanışma Kolektifi'nden dostumuz, yoldaşımız. Gazete Nisan takipçileri kendisini 9 Nisan 2022'de İstanbul'da yaptığımız "Ukrayna'daki güncel durumu ve Enternasyonalimiz İUB-DE'nin öncülüğünde başlatılan uluslararası destek kampanyasını tartışıyoruz" konulu etkinlikten anımsayabilirler.

Ukrayna'daki aşırı sağın durumu gibi önemli bir konuyu Ukrayna'dan biri ile görüşmenin gerekli olduğu aşikâr. Ancak söyleşiyi konunun bir uzmanı ile yaptığımızı da belirtmek isterim. Sergei, Dayanışma Kolektifi'ndeki faaliyetlerinin dışında aynı zamanda Ukrayna'daki faşistlerin eylemlerinin raporlandığı bir çalışmanın yürütücülerinden biri. Bunun dışında Sergei'nin kardeşi aşırı sağcılar tarafından hedef gösterildiği için Ukrayna'da yaşayamıyor. Yani kendisinin Ukrayna faşistleri ile ilişkisi aktivizm ve akademik bağın çok ötesinde hayati önem taşıyan bir konu. Okurların bu bilgiyi akıllarında tutarak söyleşiyi değerlendirmelerinin önemli olacağını düşünüyorum. Sergei'nin de hazırlayıcılarından biri olduğu, Ukrayna'da aşırı sağın eylem istatistikleri, çeşitliliği ve eylemlerinin hedeflerinin yer aldığı rapora "https://violence-marker.org.ua/en/2022/06/13/far-right-confrontations-and-violence-in-2021/" linki ile ulaşabilirsiniz.

Sergei Movchan

Rapordan görüleceği üzere 2021'de Ukrayna genelinde aşırı sağ tarafından gerçekleştirilen 179 çatışmacı eylem yapılmış. Sokağı kontrol eden aşırı sağın gücünü bu tip istatistiklerle değerlendirmek her ne kadar yanıltıcı olabilse de söyleşiyi okumadan önce bir mukayese yapmakta fayda olabilir. Söyleşimiz biter bitmez benimle bu sayıları ve raporu paylaşan Sergei, sayıların özellikle Avrupa ile kıyaslandığında bir hayli düşük olduğunu vurgulamayı elden bırakmamıştı. Şimdi kontrol ettiğimde, Almanya'nın resmi verilerine göre aşırı sağ günde ortalama 55 suç işlerken, 2020 yılında Almanya'daki toplam suç sayısı 20.201 olarak kayıtlarda görülüyor.[1] Bu mukayeseyi yaparken aşırı sağın etkisinin niceliksel olarak değerlendirmenin yaratacağı handikapları da göz önünde bulundurmak gerektiğini, sayıların bütünü anlamada yanıltıcı olabileceğini de bir kez daha vurgulamalıyım. Yine de Ukrayna ve Almanya arasındaki bu uçurumun bir anlamının olabileceğini akılda tutmaktan yanayım.

Sergei yoldaş, enternasyonalimizin Ukraynalı emekçiler için yaptığı 2. yardım konvoyu kampanyasında sürekli bizlerin yanında oldu. Sendikalar ve sosyalistlerle yaptığımız tüm görüşmelerde bizlerle beraberdi. Ukraynalı emekçilere verilecek en ufak bir destek için tarifi mümkün olmayan bir sabır ve sözcüklerle ifadesi zor bir mutlulukla çalıştı.

Kendisi ile Zaporijya ve Kiev'de gerçekleştirdiğimiz söyleşiyi okurlarımızla paylaşıyoruz.

Sedat Durel: Pek çok kişi Ukrayna'nın aşırı sağ partiler tarafından yönetildiğini düşünüyor. Biz bu fikirde değiliz ama aşırı sağın Ukrayna'da bir gerçek olduğunun da farkındayız. Sen Ukrayna'nın aşırı sağ tarafından yönetildiği fikri hakkında ne düşünüyorsun?

Sergei Movchan: Bu kesinlikle yanlış bir fikir. Zelenski'nin partisi popülist söylemlere sahip ideolojisiz bir parti. Eğer iktisadi yaklaşımlarından bahsediliyorsa da belki liberal diyebilirim. Ancak onların politik görüşlerinden, partinin arka planındaki onu tanımlayan fikirden bahsediliyorsa bu asla aşırı sağ değil. Sadece popülizm. Parti ana akım politikaları takip etmeye çalışıyor.

Sedat: Bu noktada sana bir soru sormak istiyorum. Zelenski Yahudi, aşırı sağ için bir Yahudinin devlet başkanı olması kabul edilir bir durum mu?

Sergei: Genellikle kimse bunu umursamıyor. Ama yine de bu çok iyi ve derinlikli bir soru. Evet, Zelenski bir Yahudi ama Yahudi gelenekleri ile yaşayan biri değil. O daha çok Sovyet döneminin ve o dönemin Ukrayna'sının fikirleri ile yetişmiş biri. Bugünlerde bunu inkâr etse de...

(Sergei ile söyleşimizi Zaporijya'dan dönüş yolunda geciken trenimizi beklerken yapma şansımız oluyor. Koca şehirde elektriğin olduğu tek nokta tren istasyonu. Söyleşinin tam da bu noktasına geldiğimizde dışarıdan boğuk sesler duyuyoruz. Artık bu seslere her ne kadar aşina olsak da yine de tüm iyimserliğimizle seslerin tren raylarından gelmiş olabileceğini düşünüp konuşmaya devam ediyoruz. Ardından Rusya'nın geniş kapsamlı bir hava saldırısı başlattığını, seslerin de hava savunma sisteminin imha ettiği füzelerden geldiğini anlıyoruz. Tam bu noktada garda yapılan duyurunun ardından 'Ok, evacuation! (Tamam, tahliye)' diyor Sergei. Sakinliğini hiç bozmayan kalabalığa uyarak valizlerimizi alıp vakit kaybetmeden sığınağa çekiliyoruz. Merdivenlerden inerken bana 'Sence de çok ironik bir an değil mi? Pek çok insan Ukrayna'nın aşırı sağı hakkında bilgi istiyor. Evet, Ukrayna'daki aşırı sağ sorunu çok önemli bir konu ama sence de bundan daha acil sorunlarımız yok mu? Bu an çok şey anlatmıyor mu?' diyor. Söyleşiye iki gün sonra vardığımız Kiev'de çok kısıtlı bir zaman aralığı içerisinde devam edebiliyoruz.)

Sedat: İki gün önce aşırı sağ hakkında seninle bir söyleşi yapıyorduk ve sohbetimiz Rusya tarafından bölünmüştü. Neyse, devam edelim. Ukrayna'daki aşırı sağ partilerin durumu hakkında neler söyleyebilirsin?

Sergei: Şu anda Ukrayna parlamentosunda neredeyse hiç aşırı sağ yok. Yalnızca aşırı sağ parti Svoboda kökenli bir kişi parlamentoda. Ama o da partinin listesinden seçilemedi. Bizde karma listeler de olabiliyor, bir bölgeden bu sayede parlamentoya girebildi. Sağ parti koalisyonu ki içlerinde Özgürlük Hareketi[2], Azov Hareketi'nin[3] politik ayağı olan Ulusal Kolordu[4], Sağ Sektör[5] ve kimi başka aşırı sağ partiler bulunuyor. Bunlar genel seçimde toplamda ancak yüzde 2,5 kadar oy alabildiler. Ama Ukrayna'da barajı geçebilmek için en az yüzde 5 oy alınması gerekiyor. Bu koalisyon genel seçimlerde beklentilerinin altında oy alarak yenildi. Parlamento için konuşursak durum bu ama aynı zamanda bazı oblast[6] merkezlerinde, şehir ve yerel konseylerde 3 tane temsilcileri seçilebildi.

Foto: İUB-DE

Sedat: Bana daha önce bir önceki seçimlerde aşırı sağın yüzde 10 civarında bir oy aldıklarını söylemiştin. Ardından son seçimlerde yüzde 2,5 gibi bir düzeye düşmüş...

Sergei: Evet, öncesinde daha iyi sonuçlar elde etmişlerdi. Bu seçimlerde aynı şekilde koalisyonla değil de en eski ulusalcı parti ile seçimlere girmişlerdi. Bu parti de Natsionalnyi Korpus gibi radikal bir parti değil. Daha geleneksel bir sağ partiydi. Sonradan bu parti de isim değiştirerek daha da radikal bir pozisyona kaydı. Önce adlarını değiştirdiler. Ukrayna Nasyonal Sosyalist Partisi değil de, Ukrayna Sosyal-Ulusal Partisi[7] olarak adlandırdılar kendilerini. Bu değişiklik ve aldıkları büyük destek Meydan ayaklanması öncesindeki politik durumun sonucu olarak ortaya çıktı. Bir sürü insan onlara oy verdi çünkü Viktor Yanukoviç'ten (Ukrayna Eski Devlet Başkanı) nefret ediyorlardı ve bunun için Svoboda'yı istediler. Parlamentoda Yanukoviç'in üstesinden gelebileceğini düşündüler. Ama aynı zamanda bu parti aslında Yanukoviç'in partisinden de çok destek aldı. Çünkü Yanukoviç için bunlar çok kullanışlı bir düşmandı. Yanukoviç'in taraftarlarına bunları rakip olarak göstermesi büyük bir fayda sağlayacaktı. Öyle ki onlar [rejim] ana akım medyada da onlara ciddi şekilde yer açtı. Ana akım medyayı kullanmalarına müsaade etti. Büyük olasılıkla Svoboda'nın liderinin başkanlık seçiminde ana rakip olmasını çok istediler. Çünkü böyle bir rakip Yanukoviç tarafından kolaylıkla yenilebilirdi. Çünkü çok ulusalcı bir figürdü ve insanlar genel olarak böyle birini Ukrayna'nın devlet başkanı olarak görmek istemeyecekti. Hatta Svoboda'ya para teklif ettiklerine dair bilgilerimiz bile var ama Svoboda bunu kabul etmemiş.

Sonuçta [aşırı sağın] en büyük zaferi Meydan öncesindeydi. Meydan sonrasında da parlamentoya seçilip kimi ulusalcı bakanları bile olmuştu. Şimdi ise böyle iyi sonuçlar alamıyorlar. Niçin? Şu anda ulusalcı söylemin kendisi ana akım haline geldi. Elbette ki kırmızı çizgiler geçilmiyor. Ana akım liberal ve popülist olmasına rağmen ulusalcı söylemler toplumun genelinde kolayca kabul göre-

biliyor. Bu, Pedro Proşenko (Ukrayna Eski Devlet Başkanı) gibi klasik bir iş insanı, bir şeker üreticisinin Yanukoviç'i nasıl olup da yenebildiğini de açıklıyor. Onlar beş yıl içerisinde Ukrayna'nın başat ulusalcıları olabildiler. Proşenko'nun -ana akım adayınsloganı "Ordu, inanç ve dil" iken kim niçin Proşenko yerine Svoboda'ya oy verir ki? Pek çok insan için bu durum geçerliydi. Aşırı sağın son genel seçimlerde popülaritesini, desteğini kaybetmesinin sebebi de buydu. Sıradan insanların desteklediği temel ve en basit söylemler zaten ana akım siyaset tarafından kullanılmaktaydı. Daha radikal fikirleri ise zaten insanların çoğu tarafından benimsenmiyordu. Bu fikirler sadece ülkenin batı bölgelerinde destek bulabiliyordu. Bu yüzden Avrupa'daki aşırı sağ ile mukayese edildiğinde böylesi düşük seçim sonuçları alıyorlar. Yine de onları parlamentodaki düşük oylarından ötürü küçümsememeliyiz. Bunların temel silahı parlamento değil, oradan gelebilecek tehdit burada değil. Bir sonraki seçimlerde seçmenin yüzde 5'i onlara oy verebilir de.

Sedat: Bu nokta bence çok önemli. Daha önce söylediğin gibi parlamentoda var olmamalarına rağmen aslında sokakta güçlüler. Daha önce sokakta insanları yakalayıp bir direğe-ağaca bağlayıp döven insanları da görmüştük. Bunlar gerçek. Öte yandan Ukrayna hükümetinin zayıf bir hükümet olduğunu ve aşırı sağın bundan faydalandığını da söylüyordun. Bu iki olgu arasındaki bağı nasıl görüyorsun?

Sergei: 2013 yılından sonra devlet daha da güçsüz bir hale geldi. Meydan'ın ilk yılındaki kötü imajından ötürü polis neredeyse saklandı. Sokaklardaki politik gösterilerle sürtüşmek istemediler. Sokaklardaki temel politik unsur da aşırı sağdı. Polisi vurup üzerlerine patlayıcılar atıyorlardı ve buna karşı polis hiçbir şey yapmadı.
Meydan'dan sonra da sokağın kontrolü aşırı sağa kaldı, sokak şiddetini tekele aldılar. Bundan önce de antifaşistler oldukça güçsüzdü ama Meydan'dan sonra iyice kayboldular. Böylece sokaklar aşırı sağa kaldı ve istediklerini yapabildiler. Elbette ki zaman geçtikçe, polis yeniden güçlendikçe durum değişti. Polisi kontrol eden İçişleri Bakanı Arsen Avakov'un aşırı sağ ile çok yakın bağları vardı. Onları bazen korudu, bazen de doğrudan destekledi. Böylece so-

Foto: İUB-DE

kaklarda bir denge oluştu ama bu denge elbette İçişleri Bakanlığının kontrolündeydi. Bakan, Ulusal Koloordu gibi aralarında güçlü tarihsel ilişkilerin olduğu grupları kontrol edebiliyor. Buna rağmen daha küçük ve kontrol edilemeyen kimi gruplar da var ve sokaklarda insanlara saldırabiliyorlar. Netice olarak aşırı sağın sokaklarda hâlâ bir ağırlığı var, kontrol edebiliyorlar ve bunu politikacılara baskı uygulamak için kullanıyorlar. Şehir konseylerini basıp "Bizim dediğimiz oyu kullanana kadar kimse salondan çıkmayacak" dedikleri 2-3 olay dahi yaşandı. Parlamentonun yakınlarında Donbas konusunda şiddet dolu eylemler yaptılar. "Eğer Donbas konusunda anlaşırsanız şiddete hazır olun" mesajı verdiler. Böylece ciddi bir tehdit haline geldiler. Sadece solcular ve feministler için değil tüm muhalefet, özellikle de Rus destekçileri için ciddi bir tehdit haline geldiler. Hükümet ve partiler için ise şiddet potansiyeli doğrultusunda bir tehdit oluşturuyorlar. Açıktan demeseler de herkes anladı ki Minsk Protokolü[8] gibi bir şey lehine oy verirseniz ayaklanacağız, diyorlar. Bu mesajı veriyorlar.

Sedat: Bu noktada küçük bir sorum var. Aşırı sağ örgütler işçi sınıfı içinde, endüstri bölgelerinde güce sahipler mi? Şimdiye dek bir işçi direnişine hiç saldırdıkları oldu mu?

Sergei: Bildiğim kadarıyla hayır, öyle bir saldırı olmadı. Hatta tam tersinden burası ile bağ kurmaya bile çalıştılar. Mesela Svoboda sosyalistçilik oynamaya da çalışıyor. Bir sloganları var: "Patronsuz, efendisiz bir Ukrayna için", bu epey solcu bir slogan aslında. Bence bunu Fransa'daki Le Pen'in partisinden öğrendiler çünkü Le Pen Putin destekçisi olana kadar onlarla çok güçlü bağları vardı. Ekonomi alanında da sosyalist görünmeye çalışıyorlar. Ulusal Koloordu bağımsız işçi sendikaları federasyonu ile bağlar kurmaya çalıştı mesela. Neden? Çünkü bir sokak güçleri var ve bunu tüm örgütlere önermek istiyorlar. "Bir protesto mu yapmak istiyorsunuz? Biz orada sizlerle oluruz. Polisle kavga eder, belediye binalarını işgal edebiliriz" vb. Bunu önerdiler ama bu hiçbir zaman kabul görmedi. Yine de benim de katıldığım işçi eylemlerine aşırı sağın bayrakları, amblemleri vb. ile katıldıklarını görebildim. Ama devam eden dönemde bu işbirliği denemesi bitti. Başaramadılar.

İşçi bölgelerine gelince Harkov'da güçlüler. Azak Alayları'nın çıktığı yer Harkov. Burası Rusça konuşulan bir yer ve birçok Rus yanlısı örgüt de var burada, onlarla çatışıyorlardı. Harkov'da güçlü bir durumdalar. Kryvyi Rih'te ise az sayıda insanla bir sendika örgütlemeye giriştiler ama başaramadılar. Genellikle bu tip işlere karışmıyorlar.

> "Bir ideoloji ile tanımlanamayan böyle bir partiyi birileri aşırı sağ olarak tanımlıyorsa başkalarına ne denebilir hiç bilmiyorum! Evet, bugün vatanseverler. Ama bugün vatanseverlik konusunda Ukrayna'da bir yarış var. Herkes bir numaralı vatansever olmaya çalışıyor."

Sedat: Peki Zelenski hükümetini ve partisini nasıl tanımlarsın? Onu ve partisini aşırı sağ olarak tanımlayan çok insan var.

Sergei: Bu tam bir saçmalık! Onların bir ideolojileri olduğunu düşünmüyorum. Partisi bile tam anlamı ile gerçek bir parti değil, sadece arkadaşları, meslektaşları yani yakın çevresinin birinci-ikinci halkalarından oluşan bir parti. Bu insanların nereden çıktığını bile anlayamıyorum. Bazıları parlamentoya girmek için bu pozisyonu satın almış iş insanla-

rı. Başkanlık seçimi parlamento seçiminden önceydi ve pek çok insan Zelenski'nin kazanacağından emindi. İnsanların çoğu ise Zelenski'ye oy verirken partide kimin olduğunu bile bilmiyordu. Gerçeklikte ortada adını hak eden bir parti yok bile. Parlamentodaki vekilleri de çok sayıda fraksiyona bölünmüş durumda. Çok farklı fikirleri destekleyen, farklı oligarklar tarafından kontrol edilen temsilcileri mevcut. Yani bu parti bir ideoloji ile tanımlanamayacak bir parti. Kimileri çok neoliberal, buna gerçekten inanan insanlar. Bu kişiler temel olarak partiyi ve hükümetteki kilit noktaları kontrol ediyorlar. Bir ideoloji ile tanımlanamayan böyle bir partiyi birileri aşırı sağ olarak tanımlıyorsa başkalarına ne denebilir hiç bilmiyorum! Evet, bugün vatanseverler. Ama bugün vatanseverlik konusunda Ukrayna'da bir yarış var. Herkes bir numaralı vatansever olmaya çalışıyor.

Zelenski'den bahsedecek olursak, başarısının kaynağı tüm ülkenin başkanı olma niyetinde olduğunu söylemesiydi. Ukraynaca konuşabiliyordu, Rusça konuşabiliyordu. İlk yıllarında yaşanan bir tartışmasında "Sokağın ismi fark etmez. Lenin sokağı da Bandera[9] sokağı da olabilir," demişti. Bunu hâlâ hatırlıyoruz.

Sedat: Savaşın, Rus istilasının farklı sonuçlarına/senaryolarına göre Ukrayna'da aşırı sağın geleceğini nasıl görüyorsun? Olasılıklar neler?

Sergei: Bir öngörüde bulunmak çok zor. Bir tahminde bulunsam da her şey öyle olacak anlamına gelmemeli. Bana göre Ukrayna kazanır ya da çok iyi bir müzakere sürecine girerse bu, halka büyük bir zafer olarak sunulacak. Sonuç olarak da bu zaferin sahibi Zelenski olacak. Bundan sonra yeniden başkan olacağı kesin olur. Sonrasında da her zaman olduğu gibi desteğini yitirmeye başlayacak. Çok büyük ekonomik ve sosyal sorunlar yaşıyoruz. Şu anda lider rolünü iyi oynuyor ama mesele sosyal ve ekonomik sorunları çözmeye gelince kesinlikle eminim ki başarısız olacak. Zelenski gelecekte kısa bir dönemin lideri olabilir. Bu sözde zaferin ardından herkes Zelenski'yi suçlayıp Ukrayna'nın geleceğine kendileri karar vermek isteyecek. Bu sürecin az çok demokratik olabileceğini düşünüyorum. Temel ihtiyaçların her şeyi belirlediğini ve zamanla her şeyin değişebileceğini biliyoruz. Bu dönemde rekabet kesin olacak.

Sedat: Aşırı sağın geleceği hakkındaki fikirlerin ne? Bir keresinde "Eğer Rusya kazanırsa bu, aşırı sağın daha da güçlenmesine sebep olur" demiştin bana.

Sergei: Elbette. Ukrayna kazansa dahi bunu kullanmaya çalışacaklar. Zaferi kendilerine mal etmeye çabalayacaklar. Ama 2013 ile kıyaslayacak olursanız bugün çok büyük bir rekabetle karşı karşıyalar. 2013'te kendilerini ana kahraman olarak ilan edip gönüllü birliklere katılıyorlardı. Bu gönüllü birlikler çok dikkat çekmişti ama şu anda temel kahraman Ukrayna ordusu oldu. Bugün herkes "Ordu için dua et, bu birlikler için değil," diyor. Şimdi aşırı sağın çok fazla rakibi var. Vatanseverlik konusunda da durum bu.

Eğer Ukrayna kaybeder ya da kötü bir müzakere sürecine girerse Ukrayna toplumu kendisini Zelenski tarafından ihanete uğramış hissedecek. Çok eminim ki toplumda bir rövanşizm başlayacak ve bunu da aşırı sağ yönetebilir. Bunu daha önce kapitülasyonlara karşı başlayan hareket sırasında da yaşadık. Böylesi bir durumda eğer insanların aşırı sağa desteği olur, kendilerini güçlü hissederlerse barışçıl olmayan gösteriler hatta iç savaşa kadar uzanacak sonuçlar oluşabilir. Zelenski hain ilan edilir ve devrilebilir. Aşırı sağın gönüllü birlikleri sahip oldukları silahlarla Zelenski ve parlamentoya karşı başlayan protestoları yönetebilirler. Bu sayede ülkede gerçekten de gücü ellerine alabilirler. Bu gerçekçi bir senaryo. Eğer Ukrayna kaybederse, insanların rövanşist duygularla dolup taştığı, yıkılmış bir ülkede aşırı sağ çok daha güçlü bir hale gelir.

Eğer Ukrayna kazanırsa da bu kadar büyük şansları olmayacak. Hiç olmazsa çok fazla rakiple yüzleşmek zorunda kalacaklar. Bir numaralı kahraman onlar olmayacak. Diğer kahramanlarla yarışmak, kavga etmek zorunda kalacaklar. Feminist, lgbti+, hatta liberal kahramanlarla ve de Zelenski ve ekibiyle rekabet halinde kalacaklar.

"Tüm hareketler savaşın aktif bir katılımcısı olarak kendilerini temsil etmeye çabalıyorlar. Lgbti+ savaşçılarımız var. Ordunun temeli işçi sınıfından oluşuyor. Solcular, feministler, anarşistler aktif olarak savaştalar."

Sedat: Bunu sorduğum için kusura bakma, fikrim olmadığından değil ama senin yanıtını yazmak zorundayım. Maalesef ki hâlâ pek çok insan Ukrayna'da sadece aşırı sağın savaştığını düşünüyor. Şu anda sahiden lgbti+ kahramanlar, feminist kahramanlar var mı?

Sergei: Şu anda herkes savaşıyor. 2013 ile kıyaslayalım. O dönemde aşırı sağ kendi gönüllü birlikleri ile savaşmaktaydı, şimdi ise halkın kendisi savaşıyor. Toplumumuzun her bileşeni, oligarklar hariç olmak üzere diyebilirim, seferber olmuş durumda. Tüm hareketler savaşın aktif bir katılımcısı olarak kendilerini temsil etmeye çabalıyorlar. Evet, bizim gerçekten de lgbti+ savaşçılarımız var. Elbette ki var. Elbette pek çok işçi gönüllü olarak savaşa katıldı. Ordunun temeli işçi sınıfından oluşuyor. Sendikalar seferberliğe büyük bir destekte bulundu. Solcular, feministler, anarşistler aktif olarak savaştalar. Elbette ki kadınlar da savaşıyor. Şu anda ordunun yüzde 20'si kadınlardan oluşuyor. Çoğu kadın elbette ki cephenin en önünde olmayabiliyor. Ama kadınlar ve feministler de savaşta varlar. Bizim yoldaşlarımız da savaşta. Mesela bizim çok cesur bir kadın yoldaşımız var, yakında kendi birliğinin yöneticisi olacak. Şu anda kimi bürokratik işlemlerin tamamlanmasını bekliyor. Dron operatörü olarak orduda bulunuyor. Başka bir kadın yoldaşımız savaşta üç parmağını kaybetti ve cephede en önde savaşıyordu. Bunlar istisnalar değil. Bu şekilde orduda çok büyük sayıda örnek var.

Bu insanlar birdenbire kaybolmayacaklar. Politikada kalacaklar. Terhis olduklarında politik faaliyetlerini sürdürmeye devam edecekler. O zaman aşırı sağ sahada yalnız olmayacak. Kendisini bir rekabet içerisinde bulacak.

> “Ukrayna’da aşırı sağın durumu, gücü hakkında bilgi almak istiyorsanız bize sorun. Bize, Ukraynalılara ve Ukraynalı solculara sorun. Gerçek tabloyu, sayıları, grupları bu probleme sebep olan insanları biz biliyoruz. “Bütün Ukrayna faşisttir” fantezisi bunları yenmek için bize hiç de yardımcı olmuyor. Biz sahadayız, burada mücadele ediyoruz.”

Sedat: Son sözü istemek her zaman en zoru biliyorum ama yine de sormalıyım. Son söz olarak bir şeyler daha söylemek ister misin?

Sergei: Şurası çok önemli, ben her iki popüler hikâyeye de katılmıyorum. Bunlardan birincisini Rusya propagandası yarattı. “Aşırı sağ Ukrayna hükümetini kontrol ediyor. Ukrayna’da neredeyse herkes faşist. Aşırı sağ sokakları dolduruyor.” Bunlar tamamen yanlış. Elbette ki ulusalcı fikirler son yıllarda daha popüler. Ama niçin, gerçek düşman olan Putin ve Rusya sayesinde. Gelip ülkemizi işgale kalkıştılar. Bundan sonra ulusalcılar zeki, geleceği öngörebilen insanlar olarak göründüler. “Size ülkemizin Ruslar tarafından işgal edileceğini söylemiştik. 70 yıl önce Bandera ‘Asıl düşmanımız Rusya’dır,’ demişti. Ve görüyorsunuz, haklıydı,” diyorlar. Böylece bugüne dek yalnızca ülkenin batısında yerel bir figür olan Bandera halk kahramanı haline geldi ve tüm ülkede bir figür olarak kabul görmeye başladı. Elbette ki insanlar onun kim olduğunu ve gerçek fikirlerini bilmiyorlar ama bu sayede Ukrayna direnişinin bir kahramanı olarak görebiliyorlar.

Aynı şekilde Ukrayna liberallerinin yarattığı hikâyeye de karşıyım. Liberaller diyor ki, “Ukrayna’da aşırı sağ ve faşist yoktur. Tek faşist Putin’dir ve biz de dünyadaki tek gerçek şeytana karşı savaşıyoruz.” Bu da elbette ki doğru değil. Ben de Rusya’nın otoriter, neredeyse faşist bir devlet olduğunu düşünüyorum ama bu, Ukrayna’da faşistlerin olmadığı anlamına gelmiyor. Elbette ki Ukrayna’da orduda ve gönüllü birliklerinde aşırı sağ tarafından örgütlenmiş kişiler var. Elbette ki biz ulusalcı bir söylemin hegemonyası altındayız. Bu bizim için devasa bir sorun. Ama ne olur bırakın bu sorunla Rus askerleri olmaksızın biz mücadele edelim! Onlar bunu çözme konusunda yardımcı falan olmuyorlar. Tek yaptıkları şey savaş çıkarmak. Başka bir şey değil.

Son olarak eğer Ukrayna’da aşırı sağın durumu, gücü hakkında bilgi almak istiyorsanız bize sorun. Bize, Ukraynalılara ve Ukraynalı solculara sorun. Gerçek tabloyu, sayıları, grupları bu probleme sebep olan insanları biz biliyoruz. “Bütün Ukrayna faşisttir” fantezisi bunları yenmek için bize hiç de yardımcı olmuyor. Biz sahadayız, burada mücadele ediyoruz. Bize sorun. Bu hepimiz için en iyisi olur.

Teşekkür ederim.

Sedat: Ben çok teşekkür ederim.

[1] Alman İç İstihbarat Teşkilatı (BfV) verileri için bkz. https://www.verfassungsschutz.de/DE/themen/rechtsextremismus/zahlen-und-fakten/zahlen-und-fakten_node.html;jsessionid=A73DC78D3E856253489D7662BC868228.internet282#doc679030bodyText2

Ancak bu verilerin gerçeğin neredeyse yarısını ifade ettiğine dair görüşler de mevcut: https://verband-brg.de/rechte-rassistische-und-antisemitische-gewalt-in-deutschland-2021-jahresbilanzen-der-opferberatungsstellen/#pressemitteilung

[2] Hareket ismiyle anılan bu partinin Ukraynaca adı Svoboda.

[3] Türkçe çevirisi “Azak Alayları” olabilecek paramiliter oluşum. Kendisini şimdi yerle bir olan Mariupol şehrine dayandırıyor. Bu aşırı sağ örgüt özellikle 2014’te kurduğu gönüllü tugayları ile oldukça popüler olmuştu.

[4] Kendisini Ukrayna’nın Kahramanları olarak tanıtan bu partinin Ukraynaca adı Natsionalnyi Korpus.

[5] Ukraynaca Pravyi Sector.

[6] Ukrayna’nın idari bölümlerine verilen ad. Türkiye’deki valilik-belediye sisteminden farkı, kısıtlı yetkileri olan bir meclislerinin bulunması ve her oblastın ayrıca bir başkentinin olmasıdır.

[7] Bu parti bir kez daha isim değiştirerek yukarıda ismi geçen Svoboda (Özgürlük Hareketi olarak da tanınan Tüm Ukrayna’nın Birliği Partisi) adını alacak.

[8] Minsk Protokolü, Luhansk ve Donetsk’te ağır silahların kullanılmasının bırakılması ve ateşkesin sağlanması üzerine toplanan başarısız girişimler silsilesi. Bu süreçte Luhansk ve Donetsk’ten Rusya’nın çekilmesi sağlanamadığı gibi Rusya’nın tüm Ukrayna’yı işgal girişimi de durdurulamamış oldu. Ukrayna halkının gözünde bu girişim büyük bir başarısızlık olarak değerlendirildi.

[9] Stefan Bandera (1909-1959): Ukrayna’daki faşistlerin tarihsel lideri. Avusturya Macaristan’a bağlı Galiçya’da doğdu. 1. Dünya Savaşı sonunda bugünkü Batı Ukrayna Polonya’ya bırakıldı. Bandera 1918-1919’da Ukrayna-Polonya savaşında Ukrayna tarafında savaşa katıldı. Savaşın kaybedilmesinin ardından Ukrayna Ulusalcıları Örgütü’ne dahil oldu. Polonya’ya karşı Ukrayna’nın bağımsızlığı için eylemlere girişti ve tutuklandı. Nazilerin Polonya’yı işgali ile serbest kaldı ve Ukrayna Ulusalcıları Örgütü-B (B harfi Bandera’yı temsil ediyor) fraksiyonunu kurup Yahudi düşmanı, etnik temizlikçi faşist fikirlerini yaydı. Hitler’in desteğini isteyerek, Nazilerin Sovyetlere savaş açmasının ardından 1941’de Lviv’e geçti. Faşist bir Bağımsız Ukrayna Devleti’ni ilan etti ve Sovyetlere karşı karşıdevrimci bir direniş başlattı. Nazi işgali döneminde Nazilerle doğrudan işbirliği yapsa da Naziler tarafından bile tehdit olarak görülüp toplama kampına kapatıldı. Sovyetlerin Nazileri püskürtüp ilerlemeye başlaması ile beraber Naziler tarafından serbest bırakıldı. Yenilginin net olduğunu anlayınca direnişi reddetti. Batı Almanya’ya gidip burada antikomünist faaliyetlerini sürdürdü. 1959’da KGB tarafından gerçekleştirilen bir suikastla öldürüldü.

Foto: İDP

Ukrayna Dayanışma Kolektifi'nden Sergei: "Yalnızca savaşı reddetmiyoruz, aynı zamanda ona karşı direniyoruz!"

İşçilerin Uluslararası Birliği – Dördüncü Enternasyonal'in (İUB-DE) Türkiye seksiyonu İşçi Demokrasisi Partisi'nin 9 Nisan Cumartesi günü "Ukrayna'da Rus işgaline hayır! Ukrayna halkının direnişine destek! Putin'e de NATO'ya da hayır" başlığıyla gerçekleştirdiği etkinliğe Kiev Bölgesel Savunma Komitesi ve Ukrayna sosyalistlerinin direnişe katılan sol güçleri birleştirmek adına inşa ettiği Dayanışma Operasyonu platformu adına katılan Sergei'in konuşmasının tam metnini okurlarımızla paylaşıyoruz:

Kiev'den selamlar. Benim adım Sergei, sol aktivistim ve gazeteciyim. Aynı zamanda, aşırı sağ şiddeti inceleme grubunun bir üyesiyim. Bu konuda sorularınız varsa onları da cevaplamaya hazırım. Ama bugün solcu gönüllü ağı olan Dayanışma Operasyonu adına, onun bir üyesi olarak katılıyorum.

Ukrayna'da güncel duruma ilişkin bir sunum yapmam talep edildi, öncelikle bununla başlayacağım. Şu an Kiev'deyim ve biliyorsunuz, Kiev savaş zamanlarında bile ülkenin en tehlikeli bölgesi değildi. Ama önceden Kiev'i birçok insan terk etti; misillemeler, roket saldırıları nedeniyle bir göç başladı. Ancak bugün durum farklı, bir veya iki kere siren duymaya başladık, insanlar buraya geri dönmeye başladı ve hayat normale dönme eğilimleri gösteriyor. Çünkü Rus güçleri ülkenin kuzey bölgesinden geri çekilmekteler.

Ama yine de bu konuda çok iyimser değilim çünkü doğudan ve kuzeyden çok daha büyük bir saldırı dalgası bekliyoruz. Kiev'de en kötü zamanlarda bile hayatın normal akışı tüm savaş sınırlamalarına rağmen az çok devam edebilmişti.

Ancak şehrin 20 km ilerisinde ciddi çarpışmalar ve savaş suçları yaşandı. Buça'da ve Kiev yakınlarındaki diğer kasabalardaki katliamları duymuşsunuzdur. Bireysel olarak Buça'da bulundum ve orada insanlarla konuştum. Beş günlük işgalin onlar için bir cehennem olduğunu söylediler. Dolayısıyla Ukrayna tarafının Buça'daki katliamla ilgili beyanını ben bireysel olarak doğrulayabilirim. Rus işgali ilk olarak hava bombardımanlarıyla ve roket saldırılarıyla başladı ve sivil kayıplar yaşandığında bunlar yanlışlıkla yaşanan kayıplar oldu, ama şu anda sivil kayıplar bilinçli bir şekilde sürdürülüyor.

Sergei Movchan

Mariupol, Buça gibi yerlerde yaşananlar savaş suçlarının normalleştiğini ve savaşın sıradan gerçeği haline geldiğini gösteriyor. Korkarım bu savaş suçları devam edecek, sivil kayıpların sayısı önümüzdeki günlerde daha da artacak. Şu an olanlar aşağı yukarı bu şekilde. Tekrar edeyim, şu an güneyde ve doğuda Rus ordusunun yeni bir saldırısını bekliyoruz.

Konuşmamın şu an başlayacağım bölümünü ise Ukrayna soluna ve solcularına ve bu durum altında Ukrayna solcularının ne yapmaya çalıştığına ayırmaya çalışacağım. Çünkü biliyorum ki Avrupa solu için ve hatta dünya solu için Ukrayna sorunu büyük bir tartışmaydı. Bunu biliyoruz ve anlıyoruz, çünkü 2014'te Ukrayna'daki birçok sol örgüt arasında da buna benzer tartışmalar yaşandı ve bu oldukça zorlu bir sorundu. Doğudaki saldırganlık karşısında ne yapılması gerektiği, Kırım konusunda ne yapılması gerektiği... Bunların hepsi tartışıldı.

Bugün ise Ukrayna'daki hemen hemen bütün solun ortaklaştığı bir tutum var. Biz hepimiz bu savaşı reddediyoruz. Ve yalnızca reddetmiyor, aynı zamanda işgale karşı direniyoruz, herkes olduğu yerde bir şeyler yapmaya çalışıyor. Bazılarımız mültecilere yardım ediyor, bazılarımız gönüllü olarak çalışıyor, bir kısmımız eline silah alarak savunma komitelerine katılıyor. Bizim örgütümüz Dayanışma Operasyonu solcu gönüllülerden oluşuyor ve bölge savunmasına veya Ukrayna ordusuna katılan yoldaşlarımıza destek olmaya çalışıyoruz.

Bu noktaya nasıl geldik? Birçok sol kesim bu işgalden önce barışçıl çözümün mümkün olduğunu ve uzlaşmayı destekliyordu, ben de bu barış-

çıl çözümü destekleyen solculardan biriydim. Demek istediğim, Donbass'taki savaşta barışçıl bir çözümü savunuyordum. Ancak bugün hem ben hem de daha önce benim gibi düşünenler diyebiliyoruz ki bu savaşın barışçıl bir çözümü yok, maalesef şu an tek çözüm askeri. Peki, neden böyle düşünüyoruz, neden fikrimizi değiştirdik? Bu savaşın emperyalist ve vahşi karakterinden dolayı.

Putin, Nazilerden arındırma operasyonu yaptığını söylüyor. Evet, Ukrayna'da aşırı sağ var ama Ukrayna'nın Nazilerden arındırılması dışarıdan yapılamaz. Ukrayna, Rus devleti ile karşılaştırıldığında çok daha demokratik bir devlet ve Nazilerden arındırılma operasyonunun faşizme yakın olan bir devlet tarafından, Rus Devleti tarafından dışarıdan yapılmasına Ukrayna'nın ihtiyacı yok.

Nazilerden arındırma konuşmasında Putin aynı zamanda "Sizlere gerçek bir dekomünizasyonu da (komünizmden arındırma) göstereceğiz" dedi. Çünkü Putin yine bu konuşmasında mevcut durumdan Lenin'i sorumlu tuttu. Ukrayna sorunu ile ilgili suçlunun Lenin olduğunu söyledi. Bugün sadece komünizmden veya Nazizmden arındırmaktan bahsetmiyorlar, aynı zamanda Ukraynasızlaştırmaktan da bahsediyorlar! Aynı zamanda, demilitarizasyondan da bahsetti ama bu şaka olmalı! Dünyanın en büyük 2. ordusu nasıl olur da Avrupa'nın en yoksul ülkesini demilitarize edebilir, bu çok anlamsız. Bugün bizim kurşun geçirmez önlüklere, kasklara, askeri teçhizata ihtiyacımız var. Ukrayna bu kadar militarize olmuşsa eğer nasıl bu yaşamsal olan şeyler bile elimizin altında yok?

Ukrayna halkının sözde özgürleştirilme operasyonuna ihtiyacı yok. Rusça konuşan Ukraynalıların bile buna ihtiyacı yok. Şu an savaş Rusça konuşulan bölgede sürdürülüyor ve bu savaşın ilk kurbanları aslında Rusça konuşan nüfus oldu. Bu Rusça konuşan kesimler daha öncesinde Rus yanlısı bir politik çizgiyi savunmuş olsalar dahi Rus ordusu ile karşı karşıya gelmeyi istemiyorlar. Ve bu kesimler, şu an bölgesel savunma komitelerine katılmış durumdalar, barikatlar inşa ediyorlar, işgal edilmiş yerlerde Ukraynalıların ne yapılması gerektiğine dair düzenlediği toplantılara katılıyorlar; çünkü şehirlerinde, kasabalarında Rus ordusu görmek istemiyorlar. Ve elbette şehirlerinin yok olduğunu görmek istemiyorlar. Mariupol mesela bugün artık tamamen yok edilmiş duruma.

Şimdi NATO meselesine değineceğim çünkü bu birlik üzerine de büyük bir tartışma var. Donbass Savaşı başlamadan önce Ukraynalılar arasında NATO destekçileri yok denecek kadar azdı. Ve bizim anayasamızda tarafsızlık statüsü vardı, 2014 öncesinde tarafsız devlet statüsündeydik.

NATO destekçilerinin artışı ilk Rus saldırısı sonrasında yaşanmaya başladı ve bunun neden böyle olduğunu anlayabiliyorsunuzdur. Ve zaten Batı ülkeleri de hiçbir zaman Ukrayna'yı NATO'nun bir parçası görmediler; evet, bir açık kapıları vardı ama hep "Daha bekleyin, hazır değilsiniz" dediler. Bugün süren görüşmelerde de Ukraynalı yetkililerin ilk söylediği şey "Eğer yeterli olacaksa NATO'ya üyelik adımımızı geri çekeriz." Eğer savaşın sebebi NATO ve Ukrayna'nın tarafsız kalıp kalmayacağı ile ilgili olsaydı bu savaş zaten biterdi. Ancak savaş Rusya'nın saldırganlığı, Ukrayna'yı kendi parçası kılmak istemesi ve emperyalist politikalarıyla ilgili. Elbette biz solcular olarak hükümeti eleştirebiliriz, Ukrayna hükümetinin eleştirilecek birçok noktası var ama savaşı başlatanlar bu unsurlar değildi, burada Rus propagandasına inanmamak, biz sahada olanlara danışmak lazım.

Bize nasıl yardım edebileceğinizi soruyorsanız, ilk olarak mesajımızı yayın; çünkü bugün Rusya'nın kimlerden destek aldığına baktığımızda bazı aşırı sağ partileri görüyoruz ve aynı zamanda aşırı sol partileri de görüyoruz. Bu biçim için oldukça anlaşılmaz bir şey ama durum böyle... Biz Ukraynalı sosyalistler ve anarşistler olarak yoldaşlarımızı barikatın karşısında Rus emperyalizmi ile yan yana değil yanımızda görmek istiyoruz.

İkinci olarak, Ukrayna direnişine nasıl destek olabileceğinizi soruyorsanız... Para! Özür dilerim, ama teçhizat almak zorundayız. Kiev'de bunları bulmak olanaksız ve ayrıca Ukrayna'da bunları alacak paramız da yok... Sosyal Hareket örgütünden yoldaşlarımız çok iyi bir kampanya başlattılar. Bu kampanyanın teması Ukrayna dış borcunun iptal edilmesi. Elbette bu Rusya'yı durdurmayacak ama bizim Ukrayna'yı yeniden inşa etmemize çok yardımcı olacak. Bu parayı IMF'ye geri vermektense mültecilerin evlerini yeniden yapmak; altyapıları, fabrikaları yolları yeniden inşa etmek çok daha mantıklı. Sözlerimi, davetiniz ve ilginiz için teşekkür ederek sonlandırmak isterim.

Belaruslu anarşist Kondrat, cephede geçirdiği doğum gününde bölüğün kedisiyle vakit geçiriyor - Foto: Dayanışma Kolektifi

Sosyal Hareket'in bir buluşmasının ardından çekilen hatıra fotoğrafı - Foto: Sosyal Hareket

Ukraynalı sosyalistler Dudin ve Popovich: "Ukrayna'da sol, bağımsızlık ve sosyal haklar için verilen mücadeleyle kuruldu"

Vitali Dudin ve Zakhar Popovich, Ukrayna'da devrimci sosyalist bir örgüt olan Sosyal Hareket'in (Sotsialnyi Rukh) Sekreterlik üyeleri. Sosyal Hareket, bir yandan neoliberal Zelenski hükümetine karşı mücadele verirken diğer yandan da Rus işgaline karşı verilen askeri direnişe katılmış vaziyette.

Ukrayna, Lviv'e giden İUB-DE (İşçilerin Uluslararası Birliği – Dördüncü Enternasyonal) heyeti, 1 Mayıs'ta Dudin ve Popovich'le bir söyleşi gerçekleştirdi. Söyleşinin çevirisini okurlarımızla paylaşıyoruz.

Lucha Internacionalista (LI): Ukrayna halkının direnişi herkesi şaşırttı. Bunun nedenleri nelerdir?

Vitali Dudin (VD): Sanıyorum ki bunun temel sebebi, ülkemizi savunmak zorunda olmamızın verdiği güçlü ahlaki gerekçeydi. Halk, bu ülkenin evleri olduğunu ve bu savaşın haksız olduğunu biliyor. Bu savaş, bağımsız bir halk olarak Ukrayna halkının bizzat varlığına karşı veriliyor. Savaş, Ukrayna halkı için varoluşsal bir tehdit. Buka veya Irpin'de gördüğümüz şey soykırımdı. Ve Rus propagandasının argümanlarına bakacak olursak, şurası açık ki, onların hedeflerinden birisi de Ukrayna halkının yıkımı. Bana göre işgalcilerin politik hedefi halkımıza boyun eğdirmek, onların egemenliğine son vermek ve onları Moskova'ya bağımlı kılmak. Ancak Ukrayna halkının büyük direnişi sayesinde bu plan başarısızlığa uğradı. Şimdi ise Donbas, Herson, Harkov ve Zaporijya'ya odaklanmış durumdalar.

LI: Uluslararası sol, Ukrayna konusunda bölünmüş durumda ve sadece bir kısmımız Rus işgaline karşı direnişi destekliyor. Aynı şey Ukrayna solunda da oldu mu?

VD: Bizim örgütümüz, Sosyal Hareket, 2013-2014'teki Maidan Onur Devrimi'nden sonra kuruldu. Maidan toplumumuzu değiştirdi. Rusya yanlısı partiler yok oldular; önce kendilerinin örgütsel krizi dolayısıyla, sonra da 2015'te Komünist Parti'nin yasaklanması örneğinde olduğu üzere alınan önlemler dolayısıyla. Kremlin'le sahip oldukları ilişkiler nedeniyle bu partilerin toplumsal bir desteği yok. Hâlâ varlar ancak seçimlere girmeye güçleri yetmiyor. Sosyalist Parti de 10 yıl önce halkın güvenini kaybetti. Şimdi Zelenski onları yasakladı.

Zakhar Popovich (ZP): Kişisel olarak, bir şekilde işçi sınıfının taleplerini temsil ettikleri için çoğu sol oluşumun 2014'ten sonra ortadan kaybolmasına üzülüyorum. Ama ne yazık ki bu oluşumlar Rus şovenisti ve Rus emperyalizmi yanlısı bir karaktere sahiptiler. Rus imparatorluğunun söz konusu olmadığı bir sosyalizmi hayal edemiyorlardı. Bu politika ile Ukrayna koşullarında halk desteğini kaybetmeleri kaçınılmazdı.

LI: Zelenski hükümetini savaş sırasında çıkardığı çalışma yasası nedeniyle kınadınız. Ayrıca bazı partileri yasakladığı için.

VD: Biz radikal bir toplumsal dönüşüm ve toplumun demokratikleşmesini isteyen devrimci bir gücüz. Ancak şu anda Ukrayna anayasasını bazı hakları garanti eden bazı olumlu değişiklikler için bir araç olarak görüyoruz. 15 Mart'ta kabul edilen ve patronların hiçbir risk almadan maaşlarımızı kesmelerine olanak tanıyan bu olağanüstü iş kanunu ile işçi haklarımızdan vazgeçmeye niyetli değiliz. Siyasi özgürlüklerden bahsettiğimizde ise ideolojik nedenlerle baskıya karşı olduğumuzu açıkça söylemeliyiz. (...)

Gerçekte sosyalist olmayan bu burjuva partilerini desteklemiyoruz ama siyasi sisteme katılmaları için bunlara yasal olarak izin verilmemesini de haklı bulmuyoruz. Dolayısıyla yasaklanan partilerin ne sosyalist ne de enternasyonalist olduklarını söylüyoruz ancak buna rağmen bu kararnamenin var olma hakkının olmadığını açıklamamızda da açıkça belirtiyoruz.

ZP: Bunlar küçük partiler, ama bu önemli değil. Bu partilerin herhangi bir temsiliyeti olmasa bile, bu konuda herhangi bir yasal prosedür izlenmedi.

LI: Rusya'da savaşa karşı düzenlenen protestolara ve Belarus'ta partizanların da işgali durdurmak için verdikleri mücadeleye tanık olduk. Onlara mesajınız nedir?

VD: Rus emperyalizminin başlattığı bu savaşı durdurmak için hükümetlerine karşı mücadele veren tüm bu insanlarla dayanışmamı ifade etmek istiyorum. Biz Rus halkına karşı değiliz; Belarus rejimini uydu haline getiren Rusya'daki bu faşizm yanlısı, emperyalist ve oligarşik rejime karşıyız. Elbette savaş karşıtı protestoların boyutu tartışılabilir. Bunları organize etmenin çok zor olduğunu biliyoruz. Oradaki birçok insan, belki de atomize edildikleri ve bireysel olarak izole edildikleri ve sosyal koşullarının iyileştirilmesi için mücadele edemediklerinden dolayı Rus şovenist propagandasını destekliyor.

LI: Sosyalizmi inşa etmenin gerekli olduğunu söylüyorsunuz. Bir işçiyle konuştuğunuzda, bunca yıllık Stalinist baskıdan sonra bu önerinizi nasıl karşılıyor?

VD: Elbette Ukrayna'da sosyalist olmak ülkenin tarihi nedeniyle zor. Bu yüzden mesajımızı insanlara ulaşacak şekilde oluşturmaya çalışıyoruz. Öncelikle işçi sınıfının mevcut toplumsal taleplerinden ve küresel bir siyasi ve ekonomik dönüşümden bahsetmek zorundayız. Ve elbette buna sosyalizm diyoruz çünkü yapılması gerekeni en iyi ifade eden kelime bu: şirketlerin toplumsal mülkiyet yapılması, zenginlere yüksek vergiler getirilmesi, şirketlerin işçi kontrolünde altında işletilmesi... Bugün esas olarak mevcut durum hakkında politika üretiyoruz ama amacımızın sosyalizm olduğunu söylemekten asla vazgeçmedik çünkü aksi takdirde Ukrayna'da hâlâ var olmayı sürdüren popülist partilerle karıştırılabilirdik. Bugün işçilerin korunmasından bahsediyoruz ama geleceğin sosyalizmde olduğunu söylüyoruz.

ZP: Politik programımızın özü, 2014 yılındaki Maidan Devrimi sırasında yayımladığımız bir bildiriydi. Kendimizi Lenin'in Nisan Tezleri'ne ve Troçki'nin Geçiş Programı'na dayandırdık. Mevcut devrimci durum altında, aynı fikirleri yeni kelimelerle formüle etmeye çalıştık. Ve bu, son derece yaygın bir karşılık buldu: siyasal gücü, oligarşi dışındaki kesimlere vermek. Sovyet mirası nedeniyle Ukrayna'da sosyalizm gözden düştü, ancak sosyalizmin ana fikirleri hâlâ popüler. İnsanlar bir alternatif arıyor ve biz de onlara bunu vermeye çalışıyoruz.

LI: İşçi sınıfına ve uluslararası sola çağrınız nedir?

VD: Dünyanın her yerindeki yoldaşlar, lütfen Ukrayna'yı destekleyin çünkü bu, uluslararası işçi sınıfının çıkarınadır. Bir diktatörün küresel bir savaş çıkarabildiği bir dünyada toplumsal haklar ve insan onuru mevcut değildir. Aynı zamanda Ukrayna'nın borçlarının iptal edilmesi talebini destekleyin; bu, başka ülkelere de yardımcı olabilir.

ZP: Dış borçların iptali talebi, aynı zamanda Batı emperyalizmine karşı da bir önlemdir. Borç, en yoksul ülkeleri kontrol etmek için başvurulan bir araçtır.

Sosyal Hareket aktivistleri madencilerin grevini desteklemek için eylemde - Foto: Sosyal Hareket

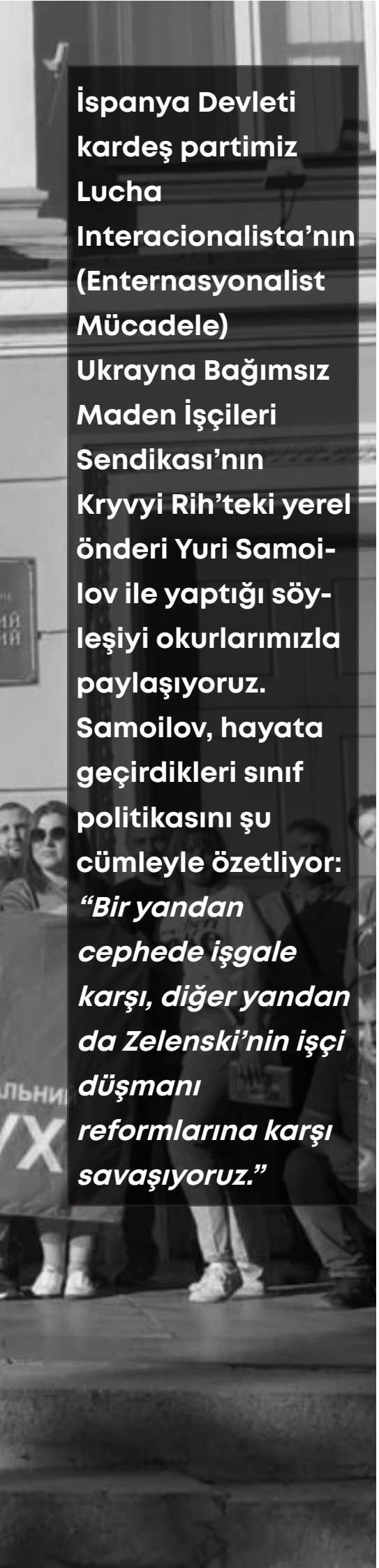

İspanya Devleti kardeş partimiz Lucha Interacionalista'nın (Enternasyonalist Mücadele) Ukrayna Bağımsız Maden İşçileri Sendikası'nın Kryvyi Rih'teki yerel önderi Yuri Samoilov ile yaptığı söyleşiyi okurlarımızla paylaşıyoruz. Samoilov, hayata geçirdikleri sınıf politikasını şu cümleyle özetliyor: *"Bir yandan cephede işgale karşı, diğer yandan da Zelenski'nin işçi düşmanı reformlarına karşı savaşıyoruz."*

Ukrayna Bağımsız Maden İşçileri Sendikası önderi Yuri Samoilov ile söyleşi

Lucha Interacionalista (LI): Kryvyi Rih'te durum nedir?

Yuri Samoilov (YS): Kryvyi Rih cepheye çok yakın. Coğrafi olarak çok büyük bir şehir; güneyden kuzeye dek 120 km uzunluğunda. Güneyde yaşayan işçiler çatışmaya sadece 40 km uzaklıkta ve her gün top atışlarını duyuyorlar. Her gün hava saldırısı alarmları çalıyor ama biz buna alıştık. Yüzde 100 olmasa da hemen hemen tüm fabrikalar hâlâ çalışıyor. Şehirde, çoğu Mariupol'den gelmiş olan yaklaşık 100 bin mülteci var. Şehirden ayrılmaya karar verenler kadar, buraya gelmeye devam edenler de var. Siyasi olarak durum ilginç çünkü şehrin yönetimi, işgale karşı çıkan ama eskiden Rus yanlısı olan Hayat İçin Muhalefet Platformu'nda (Yanukoviç'in partisi).

LI: Madenciler sendikası ne yapıyor?

YS: Sendikanın 1000 üyesi ordu veya Bölgesel Savunma Birimleri için seferber oldu ve sendika da onları destekleme kararı aldı. Artık düzenli ordu ile Bölgesel Savunma arasında hiçbir fark yok, hepsi ön cephede. Torunum da o birliklerden birinde. Rus ordusu onları GRAD füzeleriyle bombalıyor. Onları desteklemek ilk görev. İkincisi, hükümetin savaşın ortasında dayatmaya çalıştığı tüm işçi sınıfı karşıtı reformlara karşı mücadele etmek. Sosyal Hareket ve diğer sol ve sendika örgütleriyle birlikte sermayeden gelen bu saldırıları durdurmaya çalışıyoruz. Bugünkü zorluk, bütün sendika önderlerinin askeri seferberlikte olması. Benim durumum farklı çünkü ben 66 yaşındayım. Şimdi kadınlar sendikaların önderliğini üstlendiler ve insani yardım için çalışıyorlar. Oldukça büyük olan Metinwest ve Arcelor Metal'in fabrikalarında mülteciler için kamplar kuruldu ve oraya yemek götürüyoruz.

LI: Cephede olan bu binlerce yoldaşın durumu nedir?

YS: İlk zorluk, cepheye gönderilmeden önce yeterli eğitim almamış olmaları. Silah kullanmayı çok çabuk öğrenmek zorunda kaldılar, eğitmen eksikliği var. Ordu sözcüleri yeterli donanımları olduğunu söylüyorlar ama biz, tabandaki insanlar olarak çok şeyin eksik olduğunu biliyoruz: giysiler, çizmeler...

LI: Zelenski hükümetini nasıl görüyorsunuz?

YS: Zelenski Kryvyi Rih'te doğdu ve babası ve annesini olduğu gibi, onu da şahsen tanıyorum. Tüm cumhurbaşkanlarının başına geldiği gibi, işçilerle uğraşırsa başı belaya girecek. Bu, 2020'de bir maden grevi düzenlediğimizde zaten yaşandı: 46 gün boyunca yeraltında mahsur kaldık ve hükümet madencilerle yüzleşmek zorunda kaldı.

LI: İşçiler şimdi bir işten çıkarma dalgasıyla karşı karşıyalar.

YS: Evet, çünkü mart ayında Ukrayna Rada'sı (parlamento) savaş nedeniyle göç eden tüm mültecilerin işlerinin askıya alındığını söyleyen işçi karşıtı bir yasa çıkardı. Ve bu yasa, işçilerin işlerini nasıl geri alacaklarını açıklamıyor. Oligarklar ve çokuluslu şirketler şimdi tüm mültecilerin 1 Haziran'da işe dönmeleri gerektiğine karar verdi. Birçok insan geri döndü ama diğerleri geri dönemedi ve işini kaybetti; aynı zamanda bazıları geri döndü ancak işlerini geri almalarına izin verilmedi.

LI: Avrupa'nın geri kalanındaki sendikalara mesajınız nedir?

YS: Avrupa'daki yoldaşlarımızın doğrudan desteğine ihtiyacımız var. (...) Avrupa'da daha fazla sendikacı ile görüştükçe Ukrayna hakkında bir bilgi eksikliği olduğunu fark ettik. Bu nedenle, Ukrayna toplumunun imajı, gerçekte olandan çok farklı olabilir. (...) Ben etnik olarak Bulgar'ım ve küçük bir köyden geliyorum. Köyümde, Ukrayna'nın özgürlüğü için birkaç Bulgar öldü. Ukrayna'nın özgürlüğü için artık sadece milliyetçiler değil, aynı zamanda bu ülkenin vatandaşı olan Bulgarlar, Rumenler, Yahudiler ve Ruslar da kendilerini feda ediyorlar. Bu, halkçı bir karaktere sahip bir mücadeledir.

Kryvyi Rih Maden İşçileri Sendikası'ndan çağrı:

SİLAHA VE CEPHANELİĞE İHTİYACIMIZ VAR!

Aşağıda Kryvyi Rih Bağımsız Maden İşçileri Sendikası Başkanı Yuri Petroviç Samoilov'un çağrısını paylaşıyoruz.

Bu konu hakkında yazmak benim için korkunç bir şekilde acı verici. Sürmekte olan bir savaş mevcut. Bir işgal savaşı. Bir emperyalist saldırganlık savaşı. An itibariyle savaş, Ukrayna devletinin topraklarında gerçekleşiyor. İşgalciler bizimle aynı dili konuşuyorlar ancak bize ikinci sınıf vatandaşlar gibi davranıyorlar.

Binlerce kurban var. Kıtlık yaklaşıyor. İçme suyu zor bulunuyor.

Rusya Federasyonu askerleri tarafından Ukraynalılara uygulanan şiddet yaygınlaşıyor. Saldırganlara karşı direniş büyüyor.

Savaşın bütün zorlukları ile fedakarlıkları emekçi halkın omuzlarına yıkılmış durumda. Dünyanın her yerinden işçilerin uluslararası desteğine acil bir şekilde ihtiyaç duyuyoruz.

Silahlara, koruyucu ekipmanlara, cepheneye ve ilaçlara ihtiyacımız var.

Kryvyi Rih'in maden ve metal işçileri, ellerinde silahla aileleri için barışı ve özgürlüğü tesis edecektir.

Kryvyi Rih yakınlarındaki barajlara Rus roket saldırısı sele yol açtı - Foto: Ukrayna Acil Durum Merkezi

Sosyal Hareket aktivistleri eylemde - Foto: Sosyal Hareket

Sosyal Hareket kongre kararı: Savaş ve Ukrayna ile solun geleceği

Ukrayna halkı sert zorluklarla karşı karşıya kaldı, ancak kendi kaderine karar verme hakkı için savaşma yeteneğini ve ülkeyi savunma ve savaşı mümkün olan en kısa sürede bitirme kararlılığını kanıtladı. Piyasacı-köktenci ideolojinin yetkilileri ve temsilcileri, büyük iş çevreleriyle birlikte, mutlak çoğunluğun refahını yok etme pahasına bir azınlığın çıkarına odaklanan bir ekonomik modeli dayatmaya devam ediyor. Bu modelde işçiler tamamen patronların iradesine boyun eğerken, devletin sosyal ve düzenleyici işlevleri "iş ihtiyaçları", "rekabet" ve "serbest piyasa" uğruna ortadan kaldırılmaktadır.

Ülkemiz, insana yakışır iş, güvenilir bir sosyal koruma sistemi, uygun fiyatlı eğitim, barınma ve tıbbın öncelik haline geldiği bir savaş sonrası düzenlemeyi hak ediyor. Ukraynalılar, devlete ait Ukrzaliznytsia gibi kamu işletmelerinin hayatta kalmak için ne kadar gerekli olduğunu zaten gördüler ve ayrıca gıda, barınma ve yakıt fiyatlarının serbest bırakılmasının ne kadar acı verici olabileceğini hissettiler.

Demokratik, sosyal ve sosyalist Ukrayna şeklindeki alternatif bir vizyonu uygulamak için bir partiye ihtiyaç var. Bu parti, işçi sınıfını ve imtiyazsızları, artık siyasi temsilden yoksun olan ve sürekli istismara maruz kalanları koruyacak ve birleştirecektir. Böyle bir parti, çalışan nüfusun mutlak çoğunluğunu patronların diktasından korumalıdır.

Böyle bir siyasi gücün nihai hedefi, insanlığın kurtuluşu ve ekonomik, siyasi, ulusal ve sosyal hayatın radikal demokratikleşmesi olmalıdır. Parti, ekonomi üzerindeki gücün özel sahiplerden ve şirket yönetiminden emek kolektiflerine ve topluluklarına devredilmesini savunacaktır. Karar verme ve ekonomik malların dağıtımı, sermaye sahiplerinin değil, tüm topluluğun çıkarına olmalıdır. Bunu yapmak için ekonominin özel mülkiyet yerine kamu mülkiyeti temelinde inşa edilmesi gerekir.

Savaşın patlak vermesiyle oligarklar ve diğer büyük kapitalistler ülkeden kaçtı. Ülkeyi savunmak için ayağa kalkanlar, sivil toplumun en büyük bölümünü temsil eden örgütlü işçiler de dahil olmak üzere sıradan insanlardı. Ne yazık ki, işçi sınıfının Rus emperyalizmine karşı Ukrayna direnişinin çekirdeğini oluşturmasına rağmen, yetkililer işçi sınıfının karar alma süreçlerine katılımını sınırlamayı amaçlayan ve böylece daha fazla toplumsal çatışmayı kışkırtan, baskın azınlığın korunması için çoğunluğun demokratik haklarını yok eden, ülkenin savunma kapasitelerini zayıflatan ve işçi sınıfına saldıran yasalar çıkarmaya devam ediyor. Uygulamada dünyadaki başarılı savaş ekonomisi vakalarının çoğu sosyal devlet ve sosyal diyalog ilkelerine dayansa da, antisosyal kararlar yine de askeri gereklilikle gerekçelendirilir.

Savaş, yeni özörgütlenme biçimleri ve taban siyaseti yarattı. Ulusun kurtuluş savaşı için seferber edilmesi, insanların ortak bir amaç duygusunu güçlendirdi ve bu ülkenin oligarklar veya iş adamları değil, sıradan insanlar sayesinde var olduğunu anlamalarını sağladı. Savaş, Ukrayna'daki sosyal ve politik hayatı kökten değiştirdi ve bu yeni sosyal örgütlenme biçimlerinin yok edilmesine izin vermemeliyiz, aksine onları genişletmeliyiz.

Olumlu bir işaret, Ukrayna'nın dış borcunun dondurulmasını sağlayan talebin yaygın olarak desteklenmesi ve en büyük küresel sendikaların ve demokratik sol partilerin Ukrayna'ya silah sağlama ve emek düşmanı yasalara karşı mücadele etme taleplerine verdiği destekti.

Ukrayna siyasetinde bir değişiklik zamanı geldi. Kapsamlı özgürlük, kamu mülkiyeti ve demokrasi temelinde toplumu dönüştürmeye yönelik radikal bir proje etrafında birleşmiş örgütlü emeği ve tabandan demokratik hareketleri temsil edecek yeni bir kitle partisi için çağrıda bulunuyoruz.

Yakın zamana kadar dünyadaki birçok kişi Ukrayna'yı hafife aldı ve halkının öznelliğini gözardı etti. Artık ülke, tüm dilsel, etnik ve kültürel çeşitliliğiyle, kendi kendini örgütleme biçimleri aracılığıyla kendi kaderine karar verme hakkı için silahlı bir mücadelede birleştiğine göre, iş dünyasına ve siyasi seçkinlerimize, ülkemizi nasıl inşa edeceğimize karar vermesi gerekenlerin onlar değil, Ukrayna ulusunu oluşturan emekçi insanlar olması gerektiğini açıklamanın zamanı geldi.

"Sotsialnyi Rukh", bu hedef için mücadelede önceliklerin şunlar olması gerektiğine inanıyor:

1. Ukrayna için tam zafer ve güvenlik.

Rus ordusu bugün yenilmelidir, bu hem ülkemizin hem de dünyanın demokratik ve sosyal gelişimi için bir ön koşuldur.

Bağımsızlığı ve demokrasiyi korumak, her şeyden önce kendi savunma kapasitemizin geliştirilmesini gerektirecektir. Bu temelde, dünyadaki emperyalist saldırganlığın her türlü tezahürüne etkili bir şekilde karşı koymak için yeni bir uluslararası güvenlik sistemi inşa edilmelidir. Ukrayna'nın endüstriyel üretimi ve bilim yoğunluklu savunma sanayisini eski haline getirmek için bir programa ihtiyacı vardır.

2. Ukrayna'nın toplum odaklı yeniden inşası.

Neoliberal güçler, kendi halkına değil, büyük şirketlere ait bir ülke olan ve ne sosyal korumaya ne de sosyal güvenceye sahip olan savaş sonrası Ukrayna vizyonunu empoze etmeye çalışıyor. Bunun aksine, nüfusun çoğunluğunun yaşam standartlarının ve sosyal altyapımızın kademeli olarak geliştirilmesini, ekonomik güvencelerin sağlanmasını vurgulayan yeniden yapılanmayı savunmanın gerekli olduğuna inanıyoruz. Yeniden yapılanma ekolojik, sosyal, merkezi olmayan ve demokratik, kapsayıcı ve feminist olmalıdır.

Özellikle, işçiler ile halkın kontrolü altında kilit işletmelerin millileştirilmesi gereklidir. Ayrıca, mülkiyeti ne olursa olsun tüm işletmelerde açık muhasebenin uygulanmasını, işçilerin yönetime katılımını, bu hakkı kullanmak için ayrı seçilmiş organlar ve komiteler oluşturulmasını önemli görüyor ve savunuyoruz. Demir cevheri, metal ve tarım ürünleri ihracatından elde edilen offshore kârlarını dışarıya aktarmaya yönelik yolsuzluk planları vergilendirilmelidir. Genel olarak, vergilendirme, sosyal alanı ve ekonominin gelişimini finanse etmek için kademeli olmalıdır. Diğer bir adım, ekonominin yapılandırılmış, istikrarlı ve daha eksiksiz bir gelişimi için belirleyici bir doğrudan planlamanın uygulanması olmalıdır.

Ticari sırlar kaldırılmalıdır. Ukrayna'da yalnızca bir tür sır olabilir, o da, erişimi devlet tarafından düzenlenen askeri sırlardır, bunun haricinde işletmelerin, kuruluşların ve devlet kurumlarının çalışmaları hakkındaki diğer tüm bilgiler tüm vatandaşlara açık olmalıdır.

İşyerinde mobbing ve zorbalığın üstesinden gelinmesi, aile içi şiddet mağdurları için sığınma evlerinin sağlanması, cinsiyete dayalı şiddetle mücadele, kadınlar, translar ve non-binary kişiler için güvenli ve istikrarlı yaşam koşulları, nefret suçları için daha sıkı hesap verebilirlik ve hükümette tüm sosyal grupların artan temsili, orduda ve işyerlerinde eşitliğin sağlanması için mücadele edilmesi daha az önemli değildir.

3. Toplumsal demokratikleşme.

Hayatın her düzeyinde demokratikleşme, paranın ve büyük şirketlerin siyaset üzerindeki etkisinin ortadan kaldırılması, sendikaların, ulusal azınlıkların ve toplulukların iktidardaki temsilinin ve öneminin ve karar alma süreçlerine tam katılımlarının artırılması. Sermaye sahipleri ve finanse ettikleri kimseler, halkın vekili olamaz, kamu ve belediye hizmetlerinde görev alamaz.

Savaş, bağımsızlığı ve demokrasiyi korumak için bazı hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasını zorunlu kılar. Ancak bu tür kısıtlamaların askeri zorunluluk olmayan durumlarda gücün kötüye kullanılması için uygulanmaması adına açıkça gerekçelendirilmesini talep etmeliyiz.

Yerel toplulukların temsilcileri, özellikle bölgesel savunma birimleri, güvenlik, yasa ve düzenin sağlanmasına doğrudan dahil olmalı ve faaliyetleri kamu yararına demokratik ve şeffaf bir şekilde düzenlenmelidir.

Toplumsal demokratikleşme aynı zamanda işçi haklarının Avrupa ülkelerinde var olan en iyi standartlara göre korunması, çalışma günlerinin sınırlandırılması ve iş teftiş yasasının kabul edilmesi anlamına da gelmektedir.
Göç politikalarını, ikamete erişimi kolaylaştıracak ve yabancılara yönelik onursuz muameleyi önleyecek şekilde dönüştürmemiz gerekiyor.

Uygun maliyetli, enerji tasarruflu sosyal barınma hakkı, kiracı haklarının korunması, kira kontrolü, kentsel altyapının geliştirilmesi ve şehirlerin yeşillendirilmesi bir zorunluluktur. Şehirlerde özyönetimi genişletmek, doğrudan demokrasi unsurlarını getirmek, toplu taşımayı geliştirmek ve özel ulaşımı sınırlamak atılması gereken diğer önemli adımlardır.

Ayrıca, öğrencilerin özyönetiminin gelişimi çok önemlidir. Öğrenciler, üniversitelerde ve diğer öğrenim yerlerinde karar verme sürecine dahil edilmeli ve bağımsız öğrenci birlikleri ağı geliştirilmelidir.

Aynı derecede önemli olan, Ukrayna sağlık sisteminin korunması ve geliştirilmesidir. Hizmetlerin erişilebilirliği ve kalitesi yerine rekabet ve piyasa ilkelerine dayalı reformlar sona ermelidir. Finansman, modernizasyonla birlikte artırılmalı ve bu alandaki çalışanlar için istikrarlı ve makul ücretler garanti edilmelidir. İlaca erişim ücretsiz olmalı, ilacın ticarileşmesi durdurulmalıdır.

4. Kimlik ve kapsayıcılık.

Gözlerimizin önünde doğmakta olan yeni Ukraynalı kimliği çok etnikli ve çok kültürlü çünkü artık ülkemizi savunan Ukraynalıların çoğu en azından iki dil biliyor. Ukrayna ulusal kültürünün çok dilliliği ve çeşitliliği

korunmalı ve geliştirilmeli, Ukrayna dilinin kamusal yaşam, kültür, bilim ve teknolojinin tüm alanlarında evrensel bir bilgi alışverişi ve üretim aracı haline gelmesine odaklanılmalıdır. İnsanlığın tüm kültürel mirası sadece Ukraynaca üzerinde aktarılmamalı ama aynı zamanda Ukraynaca yazılmış ve yapılmış edebiyat ve sanat eserleri, küresel düzeyde bilimsel ve teknik bilgi üretmek için kullanılmalıdır.

Eğitimin, yayıncılığın, bilimin yaygınlaştırılmasının, festivallerin, kültürel projelerin, sinemanın ve benzerlerinin makul ve yetkin kamu finansmanına dayalı olarak, Ukrayna kültürünün ve dilinin tüm çeşitliliğiyle, sosyal yönelimli Ukraynalılaştırmayla gelişmesini sağlamak gerekir.

Ukrayna dilinin etkisi, dünyanın daha yaygın kullanılan uluslararası dillerinin onun yerini almasını önlemek için tüm bilgi alanlarında beslenmelidir. Neyse ki Ukraynaca sadece tarihimizin dili değil, aynı zamanda modern bilim, teknoloji, üretim ve savunma dilidir. Yüksek teknoloji üretimi, mühendislik ve temel araştırma alanları da dahil olmak üzere sosyal yaşamın tüm alanlarının kapsamlı bir şekilde geliştirilmesi olmadan Ukrayna'nın ulusal canlanması imkansızdır.

Ulusal azınlıkların siyasete dahil edilmesi ve kültürel haklarının güvence altına alınması, daha az takipçisi olan kültürlerin geliştirilmesi ve korunması ulusal canlanmanın bir parçası olmalıdır. Kurtuluş mücadelesi ve köklenme politikası, Ukrayna'nın tüm etnik kökenleri içindir; bu, etnik toplulukların gerçek siyasi etkiye sahip temsili organlara dahil etmeyi, kültürel kurumların orantılı finansmanını ve bir ulus-devletin eksikliğini önemli ölçüde telafi edecek dil gelişimini içerir.

5. Emperyalizme ve iklim felaketine karşı uluslararası dayanışma.

Ukrayna, Avrupa kıtasının en büyük ülkesi olmasına rağmen, bölgesel siyasetin periferisine atılıyor. Ülkemiz, karar vermede hiçbir etkisi olmadığı için Avrupa devletleri için bir pazar yerine indirgenmiştir.

Dünya kapitalist sistemindeki sermaye birikim merkezleri arasında büyüyen çelişkiler, Rus emperyalist gücünün tamamen yıkılmasından sonra bile durmayacaktır. Rusya'nın Ukrayna'daki saldırganlığı ortaya çıktığında, Avrupa'da ve dünyanın dört bir yanında sol, çaresiz ve yönünü şaşırmıştı. Uluslararası sosyalist hareket yaptığı hataları fark etmedikçe ve yeni, gerçekten enternasyonalist bir işbirliği ve koordinasyon kurmadıkça, gelecekte emperyalistler arası mücadelenin büyümesini engelleme şansımız yok.

Gözlerimizin önünde gelişen iklim felaketi acil eylem gerektiriyor. İnsanlık, hidrokarbon yakıtın derhal ve tamamen reddedilmesi için kaynakları seferber etmelidir. Rus petrolünün ve doğal gazının tamamen reddine, yenilenebilir enerji kaynaklarının yanı sıra insanlığın şimdilik onsuz yapamayacağı nükleer enerjinin geliştirilmesi eşlik etmelidir. Özel ve akülü ulaşım yerine toplu taşıma ve kablo taşımacılığının geliştirilmesine ağırlık verilerek, tüm ulaşım mümkün olduğunca hızlı bir şekilde elektrikli sisteme dönüştürülmelidir. Isı pompaları gibi elektrikli ısıtma sistemlerini yaygın olarak uygulamak gereklidir. Odun kullanımı azaltılmalı ve ormanları korumaya yönelik önlemler alınmalıdır.

Genel olarak gerekli adımlar, insan ve doğa arasındaki ilişkinin radikal bir şekilde gözden geçirilmesini, işletmelerin çevresel düzenlemesini, sınırsız kalkınma ilkelerinden çevre odaklı sürdürülebilir olana doğru kararlı bir şekilde ilerlemeyi, çevrenin durumunu iyileştirmeye yönelik önlemler için önemli miktarda fon sağlamayı ve iklim felaketine karşı mücadeleyi içerir.

6. Yaratıcılık ve bilgi için özgür bir dünya.

Bilgiye erişim ücretsiz ve herkes tarafından erişilebilir olmalıdır. Herkes kendi yaratıcı ve araştırmacı ilgi alanlarını öğrenmek ve sürdürmek için mümkün olan en iyi koşullara sahip olmalıdır. Fikri mülkiyet haklarının özelleştirilmesi sistemi tamamen kaldırılmalı ve başka insanların eserlerine el koyan işadamları yerine, kamu yazarlığı, kamu tarafından tanınma ve yaratıcıların ödüllendirilmesi sistemi ile değiştirilmelidir. Hem geleneksel hem de çevrimiçi yöntemlerle ve daha küçük nüfuslu sınıflarla kaliteli kitlesel eğitim geliştirilmelidir. Yüksek öğrenim herkes için ücretsiz olmalıdır. Özel okullar yasaklanmalı ve bunun yerine kamu eğitimine yatırım teşvik edilmelidir. Özellikle teknik ve savunma sanayilerinde artan finansman, araştırma ve geliştirmenin genişletilmesini söylemeye gerek yok.

Ukrayna halkının zaferini, bu zaferin oligarklar tarafından özelleştirilmek istenmesine karşı koruyalım!

MİGUEL SORANS

Ukrayna'da insanlar, imha edilmiş Rus askeri araçlarının ve silahlarının sergilendiği bir sergiyi ziyaret ediyor - Foto: Reuters

Ukrayna direnişi kazanırsa NATO güçlenecek mi?

Aşağıda okuyucularımızla Miguel Sorans'ın, işçilere ve emekçilere açık bir şekilde düzenlenmiş olan FIT-U'nun (İşçilerin ve Solun Cephesi - Birlik) Ukrayna tartışması etkinliğindeki kapanış konuşmasının temel noktalarını paylaşıyoruz.

Frente de Izquierda y de los Trabajadores – Unidad, yani İşçilerin ve Solun Cephesi-Birlik (kısaca Sol Cephe veya İspanyolca baş harflerinin kısaltılmasıyla FIT-U), kararlı bir radikal program temelinde 2011 yılında üç devrimci Troçkist parti tarafından kurulan bir seçim ittifakıdır; bu ittifaka daha sonra dördüncü bir Troçkist parti de dahil olmuştur.

Miguel Sorans, Troçkist-Morenist akım içinde oldukça uzun bir geçmişe sahip. Genç bir metal işçisiyken Dördüncü Enternasyonal'e katıldı. 1960'lı yıllarda çokuluslu Chrysler otomobil fabrikasında çalışırken güçlü bir greve ve sektördeki bürokrasiye karşı mücadeleci ve demokratik bir sendikal akıma öncülük etti. 1970'li yıllarda darbe yönetimi altında Arjantin partisinin yeraltına çekilmesini ve faaliyetlerini sürdürmesini yönetti. 1979'da Nikaragua devrimi sırasında, Blufields kentinin Simon Bolivar Tugayı tarafından zaptını yönetti. Simon Bolivar Tugayı'nın komutanı olarak Blufields kentinde kilise ve emperyalizm işbirliğinde gerçekleştirilmek istenen darbeyi önledi. Sosyalizm ve Özgür-lük Partisi (Venezuela) önderlerinden Simon Rodriguez ile birlikte Chavizm neden başarısız oldu? Sol muhalefetin bilançosu başlıklı kitabın yazarıdır. Sorans bugün İşçilerin Uluslararası Birliği - Dördüncü Enternasyonal ile onun Arjantin partisi olan Sosyalist Sol'un önderlerindendir.

Ukrayna'daki savaş ve aslında kapitalizm altındaki bütün savaşlar karmaşık durumlardır. Burada, bu savaştan kimin sorumlu olduğu sorusu gündeme getirildi. PO'dan (İşçi Partisi) yoldaşlar, bunun, başlangıcından bu yana bir NATO savaşı olduğunu vurguladı. Mantıksal olarak, onların iddiası, emperyalist rejimler ile hükümetlerin kendi aralarında bu savaştan ortaklaşa sorumlu olduklarıdır. Çünkü nihai anlamda, bu savaş, kapitalist krizin şiddetlenmesinden ve kapitalizmin dünyayı sürüklediği yıkımdan doğuyor.

Bunun ne tür bir savaş olduğunu ve nasıl bir politika izlememiz gerektiğini belirleme meselesini sırf çelişkili gerçekler var diye sulandıramayız. NATO, ABD ve AB gerçekten de kendi çıkarları uyarınca Ukrayna'yı sömürgeleştirmek istiyor. Ancak bunu Rusya da istiyor. Yıllardan beri (Ukrayna'da kapitalizm restore edildiğinden bu yana) Ukrayna'nın hakimiyetine dair bir emperyalist tartışma yaşanıyor. Ukrayna zaten şu an bir yarısömürge, bir emperyalist ülke değil ve şu anda eski emperyalist anlaşmazlık çerçevesinde çözülemeyecek olan bir savaş sürüyor. Bugün yarısömürge ve ezilen bir ülkenin, büyük bir güç tarafından işgal edilmesi söz konusu. Bunu inkar edemeyiz.

Diğer yandan şunu da soruyoruz: NATO Ukrayna'yı bu savaşa ne kadar hazırladı? Çünkü eğer durum buysa, NATO Ukrayna'yı bu savaşa hazırlamış ise, ortada bir askeri başarısızlık var. Rusya emperyalizmi büyük bir askeri güç ancak bu güç, ABD ile NATO'nun seviyesinde değil. O halde yaşanmakta olan nedir? Amerikan emperyalizmi ve NATO, Rusya ordusunu kırmayı başaramayan askeri fiyaskolar mı? Gerçeklik farklı. Aslında bir askeri hazırlık mevcut değildi. Ukrayna [ordusunun] neredeyse hiç hava kuvvetinin ve uzun menzilli silahının olmadığını ve Mariupol çelik fabrikasında yaşananlardan insanları bile kurtaramadığını görürsek, bunu anlarız.

İki tarafın da aynı olduğunu söylemek hatalı. (...) Ukrayna'daki işçilere ya da kadınlara ne derdiniz? Onlara ne söylerdiniz? Hükümetlerine karşı ateş etmeye başlamaları ve işgalciye karşı ateş etmeyi bırakıp şehirlerini ve evlerini savunmaktan vazgeçmeleri gerektiğini mi söylerdiniz? Burada mantığın kırıntısı yok. Zelenski hükümeti ve Avrupa Birliği yanlısı güçler karşısında, halkın askeri direnişiyle dayanışma göstermek ve Ukrayna'da bir sınıfsal alternatifin ortaya çıkışını desteklemek için biz Kiev'e gittik. Çünkü, Japonya'nın 1937'de Çin'i işgal etmeye girişmesi karşısında Troçki'nin de belirttiği gibi, işgale karşı mücadele veren ancak Alman ve Amerikan emperyalizmiyle bağlantılı karşı-devrimci bir önderlik olan Çang Kay-şek'in karşısında işçi sınıfı ve devrimci sol bir alternatif olma politikasına sahip olmalıdır; Çang Kay-şek ve Çin burjuvazisine karşı bir alternatif.

PO aynı zamanda diyor ki, Ukrayna kazanırsa NATO kazanır. Bu doğru değil. Gerçeklik çok daha fazla çelişkili. Eğer Ukrayna kazanırsa Rusya kaybeder, Putin kaybeder ve petrol ve gaz mafyalarını koruyan diktatoryal bir emperyalizm kaybeder. Putin'in devrilmesini bekleyen Rusya işçi sınıfı ile Belarus ve Kazakistan halkları için bir değişim yolu açılır. (...) Benzer bir durum 1982'de Malvinas Savaşı'nda yaşandı. Bazı insanlar diyordu ki, eğer savaşı Arjantin kazanırsa, soykırımcı bir diktatörlük kazanmış olacaktı. Hayır. Eğer Arjantin kazansaydı Britanya emperyalizmi kaybedecekti ve bu, dünyanın bütün sömürülen halklarının antiemperyalist mücadelesini güçlendirecekti.

Miguel Sorans

Dahası solun desteği, Ukrayna'da yeni bir devrimci önderliğin inşa edilmesi mücadelesinde Ukrayna halkının desteği anlamına geliyor. Bu nedenle Ukrayna solu mektuplar gönderiyor ve bütün dünyadaki solculara sesleniyor. Onlar Zelenski veya NATO taraftarı değiller. Örneğin demiryolu işçileri çalışma koşullarının kötüleştirilmemesini talep ediyor ve aynı zamanda da direnişin bir parçası olarak savaşıyor (...).

Lenin ve Troçki'nin bize miras bıraktığı enternasyonalizm, bir sınıf alternatifini sağlamlaştırmak için saldırgan emperyalizmin karşısındaki askeri kampta bu somut süreçte yer almaktan ibarettir. Bu yüzden İşçilerin Uluslararası Birliği - Dördüncü Enternasyonal ve Arjantin'den Sosyalist Sol Kiev'e gitti ve dayanışma kampanyaları geliştirdi. Ve solun bir parçası olarak İşçilerin ve Solun Cephesi - Birlik'in (FIT-U) bir zayıflığa sahip olduğunu söylemeye devam ediyoruz. Bugün bu tartışmayı yapıyoruz ama Ukrayna'daki savaş karşısında ortak bir pankart altında buluşamıyoruz. Dolayısıyla biz, FIT-U devrimcileri ve sempatizanları olarak bunun üzerine düşünmeliyiz. Sosyalist Sol'dan bizler, FIT-U'nun Ukrayna halkının direnişini ve işçi sınıfını desteklemesi için iki veya üç noktadan oluşan bir eylem birliği oluşturması gerektiğini düşünüyoruz ve mevcut durumu, bu yönde değiştirmeye çalışıyoruz.

İlk olarak işgalciyi yenilgiye uğratmak ve daha sonrasında bir alternatif yaratmak için. İşte bu yüzden karşı karşıya gelen iki kamp birbirlerinin aynısı değil ve işte yine bu yüzden, Troçki'nin haksız olup olmadığı sorusuna kimse cevap vermedi. Bizler Troçkist solcularız. Marksizm bugün başlamadı ve bütün savaşlar da aynı değil, doğru, ancak bir kenara atma lüksüne sahip olmadığımız tarihsel deneyimler mevcut. Bu nedenle, Kiev demiryolu işçilerinin yaptığı gibi Zelenski'yi desteklemeden, NATO'dan hiçbir beklentimiz olmadan, Ukrayna'nın mazlum halkına destek için en geniş birliğin kurulması için ısrarcı olacağız. Devrimciler olarak görevimiz budur.

Putin, nükleer silahlar ve küresel grev ve protesto hareketi

Aşağıda okuyucularımızla, İUB-DE önderi Miguel Sorans'ın 29 Eylül 2022'de uluslararası bir toplantıda yaptığı konuşmanın düzeltilmiş ve güncellenmiş dökümünü sunuyoruz.

Bugün, Ukrayna savaşının yanı sıra, İran'da büyük bir kadın isyanı olarak patlak vermiş olan ve düşen yaşam standartlarına karşı da gelişen protestolar sürüyor.

Putin'in sekiz ay önce başlayan Ukrayna işgali, emperyalist kapitalist sistem krizinin derinliğini gözler önüne serdi. Enerji ve gıda fiyatları yükseldi; küresel bir durgunluk yaklaşıyor; enflasyon tüm dünyada tırmanıyor, sosyal eşitsizlik artıyor ve çevresel kriz kötüleşiyor.

Ukrayna'daki savaş, uzun süredir devam eden kapitalist krizin yakıcı karakterini yalnızca derinleştirdi veya körükledi. Dünya halklarının açlık, işsizlik, artan sefalet ve çokuluslu şirketler tarafından yağmalanmasının nedeni Ukrayna'daki savaş değil.

Savaş şu an ne durumda ve bugün nerede duruyor?

Putin 24 Şubat'ta Ukrayna'nın işgalini ilan ettiğinde, işgalin sadece birkaç hafta süreceğini düşündü ve daha o günden, kendisini kazanan olarak gördü. Öyle ki ABD ve Avrupa emperyalizmi de aynı şeyi düşündü. Macron ve Biden, Zelenski'ye Ukrayna'yı terk etmesi için destek teklif etti. Teslim olmasını önerdiler.

Ancak 7 aydan fazla bir süre sonra Putin ve birlikleri geri çekiliyor. EylülEkim aylarında, Ukrayna karşı saldırısı yaklaşık 8.000 km'lik bir alanı yeniden ele geçirdi ve Putin'i rezil etti. Dünya, Rus birliklerinin düzensiz bir şekilde geri çekilmesi karşısında şok oldu. O kadar aceleciydiler ki arkalarında silahlar, cephane kutuları, tanklar ve araçlar bıraktılar. Ukrayna birlikleri, Rusya sınırına yaklaşık 3 km uzaklıktaki köy ve kasabaları geri aldı.

Bir diğer önemli Rus yenilgisi, Rus birlikleri tarafından tutulan bir demiryolu kavşağı olan Liman'ın 1 Ekim'de Ukrayna tarafından geri alınmasıydı. Liman, Putin'in kısa süre önce Rusya'ya ilhak ettiğini ilan ettiği Donetsk bölgesinde bulunuyor. Bu, Putin'in siyasi krizini şiddetlendirdi. Öyle ki, Rusya Çeçenya Cumhuriyeti lideri Ramzan Karydov 'ihanetten' bahsettiği ve Ukrayna'da düşük verimli nükleer silahların kullanılmasını teşvik etti. Daha da kötüsü, 8 Ekim'de Rusya, 2014'te ilhak edilen Kırım'ı Rusya'ya bağlayan ve 2018'de Putin tarafından açılışı yapılan köprünün sürpriz bir şekilde havaya uçurulmasıyla bir başka darbe daha yaşadı.

Savaştaki durumun değişmesinin nedeni ve moral faktörü

Savaşta moral çok önemlidir. Silahlar çok önemlidir, ancak aynı zamanda savaşçıların morali de. Ahlaki faktör her zaman Ukrayna halkının yanındaydı. Ülkelerini, topraklarını ve evlerini kendilerine hükmetmek isteyen kapitalist bir gücün işgalinden korumak için birleşmiş bir halk. Savaştaki durumun değişmesinin nedeni,

Ukrayna ordusunun ve halk direnişinin gücü ve birliğinde yatmaktadır.

En başından beri, Rus birlikleri arasındaki düşük moral raporları artıyor. Firar raporlarının sayısı çoğalıyor. Rus askerleri, Putin'in işgalin Nazizm'i yenmek ve Ukrayna halkını özgürleştirmek için olduğu şeklindeki argümanına inanmıyor. Bu nedenle Rusya ve Ukrayna'daki görüntü birbirlerinin tam tersi. Rusya'da 300 bin yeni yedek askerin seferberliğe çağrılması nedeniyle gençler ülkeden kaçarken, Ukrayna'da ilk andan itibaren binlerce kadın ve genç gönüllü olarak savaşmak için saflara katıldı. Kadınlar molotof bombaları yaptı ve sendikalar bölgesel savunma komitelerine işçileri gönderdi.

Başından beri, -DE'den devrimci sosyalistler olarak Ukrayna halkının haklı davasını destekliyoruz. Bu savaşta tarafsız değiliz. Bir yanda kapitalist bir güç, Rus emperyalizmi gibi bir emperyalizm; diğer yanda ise sömürülen bir ülke ve yarısömürge olan Ukrayna ulusu var. Zelenski'nin kapitalist hükümetine siyasi destek vermeyerek ve NATO'ya her zaman "Hayır" diyerek Ukrayna direnişini

destekliyoruz. İUB-DE delegasyonunun Kiev'e götürdüğü ve Ukrayna'nın soluna ve militan sendikacılığına teslim ettiği ilaçları ve her türlü yardımı, seksiyonlarımızda kampanyalar yaparak ve toplayarak örgütledik.

Askeri yenilgiler Rusya'da siyasi krize yol açtı

Rus askeri gerilemesi, Rusya'da ilk kez bir siyasi krize neden oldu. Hem Putin'i Ukrayna'daki eylemlerinde zayıf olmakla suçlayan en gerici, sağcı sözde "şahinlerin" tarafında, hem de işgale karşı çıkanların tarafında. Daha da önemlisi, 300 bin yedek askerin zorla askere alınmasına halk kesimlerinin tepkisidir. Rusya'nın her yerinde, 40'tan fazla şehirde binlerce insan sokaklara döküldü. Baskı, 1.500'den fazla kişinin tutuklanmasına yol açtı. Putin, kriz sırasında, işgal altındaki bölgeleri ilhak etmek için hileli referandumlar çağrısında bulunarak krize yanıt verdi. Makineli tüfekler eşliğinde yapılan "seçimler" oldu bunlar. Böylelikle "oyların yüzde 90'ını aldıklarını" ve nükleer santralin bulunduğu Donbas (Lugansk ve Donetsk), Kharkiv ve Zaporijya bölgelerinin Rusya Federasyonu'nun bir parçası olduğunu açıkladılar. Bununla, bu bölgelerin saldırıya uğraması halinde Rusya'nın da saldırıya uğrayacağını söylemeyi amaçlıyorlar.

Putin'in tehditleri, Donetsk bölgesinde "ilhak edilmesi" gereken Liman'ın müteakip ele geçirilmesiyle şimdiden darbe aldı. Bu, Kırım köprüsünün havaya uçurulmasıyla daha da şiddetlendi. Bu, başkent Kiev ile diğer şehirlere bombalı saldırıların başlamasına yol açtı.

Nükleer silah kullanımını dışlamadıklarının bilinmesini istediler. Bu, biz devrimcilerin ve dünya halklarının reddetmesi gereken bir şeydir çünkü bu canice faaliyete Avrupa emperyalizmi ve NATO'nun da katılması ve dünya halklarını ve insanlığın tümünü etkileyebilecek daha geniş bir savaşa yol açması tehlikesi de vardır. Devrimci sosyalistler olarak, "Ya sosyalizm ya barbarlık" ikileminin devam ettiğini savunuyoruz.

Bu stratejik mücadelede, İUB-DE olarak bizler, tüm bunları durdurmanın tek alternatifinin, Putin'in işgalini yenmek için Ukrayna halkının askeri direnişini desteklemek olduğunu söyledik. Ve şimdi de Ukrayna işçi sınıfına, gençliğine ve orduya çağrılan Rusya halkından binlerce gence, savaşa karşı ve siyasi tutsakların özgür bırakılması için eyleme geçen protestoculara ve bunların hepsinin seferberliğine desteğimizi açıklıyoruz.

Kapitalist dünya ekonomisinin krizi ve savaş

Kuşkusuz Ukrayna'nın işgaliyle birlikte kapitalist dünya ekonomisi çok büyük bir sarsıntı yaşıyor. Tüm veriler, emperyalizmin göstergelerinde ve tahminlerinde yeni bir gerileme olduğunu gösteriyor. Örneğin, IMF son raporunda "dünya yakında küresel bir durgunluğun eşiğine gelebilir" diyor. Emperyalizmin ve dünyadaki patronların karamsarlığı mevcut. ABD ve Avrupa Birliği tüm dünyaya yayılan bir enflasyon artışına öncülük ediyor. Avro, dolar karşısında en düşük seviyesine indi ve İngiliz sterlini ise sendeleyerek 50 yıl önceki değerine, 1971'deki değerine düştü. AB'nin önde gelen kapitalist ekonomisi olan Almanya durgunlaştı ve son çeyrekte yüzde 0 büyüdü. Dünya Bankası az önce Çin'in 1990'dan beri ilk kez Asya'nın ekonomik lokomotifi olmaktan çıkacağını söyledi.

Bütün bunlar, dünyadaki kitlelerin yaşam standartlarındaki düşüşün derinleşmesine neden oluyor. Ukrayna'nın işgalinden önce BM, 2021'de 828 milyon insanın açlıktan muzdarip olduğunu ve 2,3 milyar in-

Foto: Getty Images

sanın gıda güvencesinden yoksun olduğunu ilan etti. Dünya nüfusunun yüzde 30'undan bahsediyoruz.

Ukrayna'daki savaş, enerji ve gıda fiyatlarının fırlamasına neden oldu. Bu şüphesiz Afrika'da, Burkina Faso'da ve diğer birçok yerde yeni kıtlık durumları yarattı. Ancak dünya ülkelerinin gerilemesine yol açan kapitalizmin krizinin ciddiyetinin en belirgin ifadesi, bu krizin emperyalist ülkelere ulaşmış olmasıdır. Krize ve proletaryanın ve halk kesimlerinin çekeceklerine veya çekmekte olduklarına bir örnek, Birleşik Krallık'tır. TemmuzEylül ayları arasında gaz ve elektrik tarifelerinin yüzde 140 artması, çalışan halk sektörlerinin bunları ödemesini imkansız hale getiriyor. "Ödemeyi Yapma" adında büyüyen bir hareket bile var! Birleşik Krallık'taki hanelerin yüzde 40'ının, Kuzey yarım küre için Aralık ayında başlayan kış için evlerini yeterince ısıtamadığı tahmin ediliyor. Bu, 28 milyondan daha fazla insan demek. Ve öyle bir kriz ki, İngiliz televizyonundaki en popüler programlardan biri olan ve genellikle buzdolapları, elektrikli ev aletleri ve televizyonlar hediye eden This Morning, yarışmalarını kazananların gaz ve elektrik tarifelerini üç ila altı ay ve bir yıla kadar ödeyeceğini söyledi. Kazananlar bu ödüllü seçiyorlar, yarışma programının yine ödül olarak verdiği elektrikli aletleri değil.

Ancak İngiltere'deki zamlardan herkes muzdarip değil. Bundan hoşlananlar ise özel enerji şirketleri. Bu enerji şirketleri, halihazırda yüzde 40'lık bir kâr oranına sahip olan Büyük Altılı olarak biliniyorlar. Bunlar, Güney Amerika'da ve dünyanın başka yerlerinde olduğu gibi, 1980'lerde Margaret Thatcher tarafından özelleştirilen şirketler. Ve bu, ikinci çeyrekte 11,5 milyar dolarla rekor kâr elde eden AngloHollandalı Shell, 17,6 milyar dolarlık kâra ulaşan Kuzey Amerika Exxon Mobile veya sadece 2022'nin ikinci çeyreğinde 9800 milyon dolar biriktiren Fransız Total gibi çokuluslu enerji şirketleri süper kârlar elde ederken oluyor.

Düşen yaşam standartlarına karşı Avrupa'da grevler ve dünyada halk isyanları büyüyor

Ancak dünya durumundaki sosyalistler için en dikkate değer şey, işçi sınıfının ve halkların dünyanın dört bir yanındaki kapitalist hükümetlerin bu saldırısına karşı koymak için sokaklara çıkmış olmasıdır. Bu mücadelenin verildiği yerlerden biri de Muhafazakar Parti'den göreve yeni başlayan Liz Truss'un liderliğindeki İngiltere. Kraliçe II. Elizabeth'in son kararı, sosyal protestolar nedeniyle istifa eden Boris Johnson'ın yerine yeni başbakan olarak onun seçilmesini onaylamak oldu. Truss, ekonomiyi kurtarmak için tüm büyük şirketler ve zenginler için vergileri düşürmeye dayalı bir kemer sıkma planı başlattı.

Kemer sıkmanın ciddiyeti ve kapitalistler için oluşturduğu tehlike o kadar fazla ki, alışılmadık bir şekilde, ABD hükümeti ve IMF (sol değil, IMF), İngiliz hükümetinden bu plandan geri adım atmasını isteyen bir mektup göndererek, bu planın Birleşik Krallık'ta "sosyal eşitsizliği tehlikeli bir şekilde artıracağı" uyarısında bulundu. Bir hafta içinde hükümet zenginler için vergi indirimlerinden vazgeçti. Birleşik Krallık'ta asıl gelişmekte olan olgu, yalnızca Kraliçe II. Elizabeth'in ölümü nedeniyle askıya alınmış olan, ateşi hala kızgın olan Ekim ayı grevleridir. Bu askıya alınmadan sonra şimdi yeni grevler hazırlanıyor. Bu grevlerden en çarpıcı olanlardan biri, tarihte ilk kez Ekim ayında greve gidecek olan ulusal sağlık sistemindeki hemşirelerinkidir. Demiryolu ve metro işçileri grevlerine devam ediyor. Belçika'da 20 Eylül'de hayat pahalılığına ve ücret artışlarına karşı grevler ve yürüyüşler yapıldı ve sendikalar Kasım ayında şimdiden genel grev ilan ettiler. İspanya'da grevler 2021'e göre yüzde 20 arttı. Fransa'da bir petrol rafinerisinde grev oldu. Berlin ve Roma'da enflasyona karşı yürüyüşler düzenlendi.

Aylar önce, Sri Lanka'da yıllardır iktidarda olan bir diktatörlük rejimini deviren büyük halk ayaklanmasını gördük. Petrol zamlarına karşı Ekvador'un yerli hareketinin isyanı vardı. Panama'da grevler oldu. Arjantin'de, mücadeleci ve antibürokratik bir sendika olan SUTNA önderliğindeki lastik işçileri, zaferle sonuçlanan kahramanca bir ücret grevi yaptı. Öğretmenler ve genç doktorlar tarafından da grev yapıldı. Venezuela'da, Maduro hükümetine karşı sendikal protestolar yeniden başladı. Haiti'de de akaryakıt zamlarına karşı yeni bir halk isyanı çıktı.

İran'da büyük bir kadın isyanı, teokratik rejimi yıkıma götürüyor

16 Eylül'den bu yana, İran'da uygunsuz şekilde başörtüsü taktığı suçlamasıyla tutuklanan genç kadın Mahsa Amini'nin polis tarafından öldürülmesini protesto etmek için İran'da büyük bir kadın ve halk isyanı patlak verdi. İran'ın diktatoryal teokratik rejimini şaşırtacak şekilde, binlerce ve binlerce kadın ülkenin dört bir yanında sokaklara döküldü, herkesin önünde saçlarını kesti ve başörtülerini çıkardı. Bu protestolar, ülkenin dört bir yanında seferber olan erkeklere, işçilere ve halk kesimlerine sıçradı. Birkaç şehirde grevler, öğrenci toplantıları ve oturma eylemleri oldu. Bu sayede işçi, kadın, öğrenci ve halktan sektörler bir araya geldi. Ve şimdiden 60'tan fazla insanı öldüren İran rejiminin canice baskısına rağmen isyan durmadı. Bir aydır devam ediyor ve sadece ataerkiye ve başörtüsüne isyan etmekle kalmıyor, aynı zamanda "diktatöre ölüm" ve "Ayetullah Hamaney'e ölüm" diye de bağırıyorlar.

İUB-DE, İran kadınlarını ve halkını desteklemektedir. Dünyanın her köşesinde kapitalizmin krizi yaşanıyor. "Krizin faturasını işçiler değil, kapitalistler ödesin" sloganıyla bu mücadelelerde, bu isyanlarda, bu grevlerde işçileri ve halkları desteklemeliyiz. İUB-DE, işçilerin ve halkın kontrolü altında enerji şirketlerinin kamulaştırılması için, işçilerin ve halkların acil ekonomik mücadele planlarını oluşturmak için her ülkede ve uluslararası düzeyde birleşik bir eylem planı çağrısında bulunuyor. Büyük işletmelere ve finansal gruplara yüksek vergiler getirmek; dış borçların ödenmemesi için bu planı öneriyoruz. Acımasız kemer sıkma önlemlerini tersine çevirmek ve acil bir ücret artışının yanı sıra tüm işçi sınıfı için insana yakışır işler elde etmek için ve tüm bu önlemler için bir mücadele planı öneriyoruz. Bunu, bugün emperyalizme, çokuluslu şirketlere ve onların kemer sıkma planlarına karşı verilen dünya çapındaki mücadele sürecinin bir parçası olarak tartışılması gerekir.

Foto: İUB-DE

Sedat Durel İUB-DE heyetiyle yaptığı Ukrayna ziyaretini anlattı

Aşağıda okuyucularımızla Sedat Durel'in, İşçi Demokrasisi Partisi üyeleri ile ilişkilerine gerçekleştirmiş olduğu ve İUB-DE'nin Ukrayna ziyareti ile tutumunu açıklayan sunumunun deşifresini paylaşıyoruz.

Politika üretmenin somut bir karşılığı olması gerekiyor. Uygulanabilir olmayan bir şey politik bir şey değildir.

Konuyla çok ilişkili olduğu için şu örneği vereceğim. Sadece program olarak baktığımız zaman aslında anarşistlerle Marksistleri kıyaslandığımızda anarşistlerin programı çok daha devrimci görünür. Ama problem şu ki anarşistlerin programı uygulanabilir bir program değildir. Bu deneyim üzerinden şöyle söyleyebilirim, seyahatimiz boyunca dostumuz yoldaşımız dayanışma kolektifinden Sergei hep yanımızdaydı. Onunla trende uzun yaptığımız görüşmelerde, şunu söylemişti "Ben sonuçta anarşistim, hayata bakışım genelde 'Silahlara veda!', 'Savaşa hayır!' vs. gibi kampanyalar yapmaktı. Şimdi savaş var benim yoldaşlarım büyük mali kampanyalar vs. yapıyorlar, fakat Ukrayna'da bağımsız bir kampın inşası doğrultusunda bir adım atmıyorlar. Bununla ilgili yaptıkları şey hiçbir şey yok diyebilirim. İşte bu yüzden bir anarşist ve bir Troçkist bu trenin kompartımanda beraber yolculuk yapıyor, bu noktada birleşiyoruz bu yüzden bir aradayız." demişti. Politikanın uygulanabilir olması çok önemli bir husus. Bu bizim savaş karşısındaki tutumumuzda da, Ukrayna tutumumuzda da çok önemli olan bir şey. Bu çerçevede size şunu yaptık, bunu yaptık gibi anıları aktarmanın ötesinde Ukrayna ile ilgili bir şeyleri anlatıp, sonra kendi tutumumuz ve yaptığımız görüşmeler hakkında birkaç bilgi vermeye çalışacağım.

Birincisi bizim Troçkist'in web sitesinde 1 Nisan 2022'de "Uzun ve Karmaşık Bir Tarih ve Yüzyıllar Süren Uluslaşma Süreci" diye bir yazı var. Ona mutlaka yeniden dönüp bakmanızı tavsiye ederim.

Sedat Durel - Foto: İUB-DE

Son derecede önemli bir yazı. Ukrayna'nın tarihinde hiçbir parça sadece tarihi ilgilendiren bir konu olarak durmuyor. Sürekli çeşitli politik unsurlar tarafından da değerlendirip kullanılıyor. Bu emperyalistlerin kendileri özellikle yapıyorlar. Küçük bir giriş olsun diye şunu söyleyeyim. Ukraynalıların gurur duydukları hikâyeyle başlayabiliriz. 17. Yüzyılda bizim de birazdan bahsedeceğimiz Zaporojya'da, Türkçe'de Ukrayna Kazakları ya da Ukrayna dilinde Koşaki diye bilinen bir halk var. Bunlar Letonya Polonya krallığına karşı bağımsızlık mücadelesi veriyorlar. Kırım Hanlığı'ndan destek alıyorlar ve kazanıyorlar. Kazandıktan sonra da bağımsız kalmıyorlar. Çarlıkla bir anlaşma yapıyorlar ve onların altında kendi hayatlarını sürdürmeye başlıyorlar.

Bu tartışma aslında Ukrayna'daki ulusal sorunun ne kadar karmaşık olduğunu gösteren şeylerden birisi. Çünkü tarihsel olarak Polonya ile aralarındaki büyük husumetler burada başlıyor. Buradaki Ukrayna Kazakları, sayısının 300.000 olduğu iddia edilen Yahudi pogromlarına kalkışıyorlar. Şu an hala ülkenin batısından ve güneydoğusundan bahsediyoruz. Doğusunda daha sonra yeni problemler ortaya çıkacak. Sonrasında Çarlık'ın altında büyük eziyetler görüyorlar. Bunu böyle anlatmam biraz sıkıcı olabilir ancak şunu vurgulamak istiyorum: hayatı boyunca ilk kez 1991'de bağımsız olabilmiş, yani devlet geleneği 1991'de başlayan bir halktan bahsediyoruz.

Birinci Dünya Savaşı'na kadar olan dönemde Ukrayna parçalara ayrılmış durumda; bir kısmı Polonya'da bir kısmı Avusturya Macaristan'da ve bir kısmı Çarlık Rusya'sının kontrolünde. Birinci Dünya Savaşı bittikten sonra bir kısmı Polonya'da bir kısmı -o zamanki ismiyle- Rus Sovyet Federatif Cumhuriyetler Birliği'nde kalıyor. Burada Lenin'in Ukrayna ulusunun inşasının desteklenmesi noktasında politikası var. Bu Putin'in hala nefret ettiği bir politika. Sonrasında bir iç savaş yaşanıyor ve bunun korkunç sonuçları oluyor. İç savaş bittikten, Stalinizm kurumsallaştıktan sonra Ukrayna'da zorla kolektifleştirme süreci içerisinde söylenene göre 5 milyon insan açlıkla terbiye edilirken açlıktan ölüyor.

Foto: İUB-DE

Bu dönem içerisinde büyük baskılar başlamış oluyor. Tam da bu zaman içerisinde Ukrayna'nın bugünkü batısı, yani Ukrayna aşırı sağının en güçlü olduğu bölgeler, Polonya'da kalıyor. Bu süreç içerisinde Hitler ve Stalin pakt yaptığında Polonya'ya saldırıyorlar ve Batı Ukrayna Sovyetler Birliği'ne dâhil olmuş oluyor. Ama çile bunla da bitmiyor, sonra Nazi işgali başlıyor. Nazi işgali başladıktan sonra bunların içerisindeki çeşitli Nazi destekçileri bağımsız bir Ukrayna kurma çabasında oluyorlar. Hem Polonyalı hem de başka etnik kökenli insanlara özellikle Yahudilere, Çingenelere karşı devasa pogromlar uyguluyorlar. Bu, tarihin konusu olan bir mesele değil, az önce bahsettik Stalin'in yaptığı açlıkla terbiye kampanyası geçen hafta Almanya soykırım olarak tanıdı. Diğer mesele de aslında 2022'ye kadar Polonya ile Ukrayna arasında büyük bir tartışmaydı. Çünkü "siz bize büyük bir pogrom uyguladınız, bunun uluslararası bir yaptırımı olmalı" gibi bir gerilim vardı. Bundan neden bahsediyorum? Çünkü güncel haberleri takip ettiğimizde şunu göreceksiniz, Polonya ile Ukrayna kardeş iki ülke gibi çok yakınlar, birbiriyle çok iyi bir dayanışma içerisindeler, zaten sınır cennet gibi görünüyor... Fakat Polonya hükümeti aslında böyle bir şey olmasını hiçbir zaman istemedi.

Biraz tarihsel süreci kesintiye uğratacağım. Kendi gözümle gördüğüm şeyleri söyleyeyim. Biz Varşova'da buluştuk, Varşova'dan Lviv'e doğru otobüsle yola çıktık ve sınırı geçtiğimiz anda şunu gördük; pasaport kontrol noktasını geçer geçmez sınırda bir tane oda var, şu an bulunduğumuz odanın dört katı büyüklüğünde bir yer. İçinde su var, çeşitli yemekler, sıcak çorba ve yardım formları ile dolu. Ben ilk önce bunu Polonya hükümetinin yaptığını sandım ama sıradan halk doğrudan doğruya sınıra geliyorlar, sınırda bir bölgeyi işgal ediyorlar ve bir yardım kampanyası başlatıyorlar. "Mülteciler hoşgeldiniz, burası sizin eviniz, sizinle dayanışma içerisinde olacağız" diyorlar. Bu baskının karşısında Polonya hükümeti geri adım atmak zorunda kalıyor. Bunu bir not olarak düşeyim ama aynı zamanda öyle bir Polonya hükümeti var ki Ukrayna mültecileri için böyle bir politika uygulayıp dünyaya "Biz ne kadar da mülteci dostuyuz." derken hemen kuzeyindeki Belarus sınırında insanlara yapabildikleri bütün eziyetleri yapıyorlar. İkinci dünya savaşı sırasındaki Ukrayna'lı Nazi destekçisi faşist Bandera'nın yaptıklarını sıkça anımsatan Polonya hükümeti Polonyalıların seferberliği sonucunda geri adım atıyor ve bugün gördüğümüz haberleri okuyoruz.

Devam edelim. Stalingrad kuşatması yenilgiye uğradıktan sonra Kızılordu Ukrayna'ya varıyor. Ukrayna'yı yerle bir oluyor. Bazı şehirlerde, bizim de gittiğimiz Kryvy Rih, Zaporojya gibi şehirlerde, hiçbir şey kalmıyor ve sonrasında yeniden inşa edilmesi gerekiyor. Yeniden inşa sürecinde stalinizmin 2. Dünya Savaşı'ndan sonra devam ettirdiği Ruslaştırma politikasının, nüfus değiştirme politikasının etkileri de büyük oluyor ve ülkenin güney ve doğusundaki ulusal sorunun temelleri de bu dönemde atılmış oluyor. Söyleşileri okudunuz mu bilmiyorum ama bir kısmında mesela Kryvy Rih'te, biraz sonra çok bahsedeceğiz, mücadelenin çok güçlü olduğu bir maden şehri burası. Burada Rusça konuşuluyor ama bu insanlar Ukraynalı insanlar. Bizdeki "Türkçe konuş, çok konuş!" kampanyasına benzeyen bir kampanya sonucunda, o dönem içerisinde okulların sadece %16'sı Ukraynaca ders verebiliyor. Oysa bu süreçten geçtiklerinde Ukraynalı kimliğini yitiren Ukraynalılarla da karşılaşıyoruz. Evet, bunun dışında Rusça konuşan Ukraynalı'lar haricinde bölgede yaşayan Rus nüfus da söz konusu...

Talihsiz Ukrayna'ya bir darbe de 1991'de, Sovyetler Birliği'nin çökmesi ile geliyor. Sovyetler Birliği'nin çöktüğü dönemde Ukrayna'da kolektif mülkiyetin yarattığı bütün zenginliklere eski politbüro üyeleri çöküyor ve bunlar bugün oligarklar dediğimiz insanlar haline geliyor. İnanamayacağınız şekilde halkın suyunu çıkarma başlıyorlar. Birkaç tane bölgeye girme şansımız oldu bizim. Mesela madenlerden bahsedeyim. Ahmedov diye bir adam var, Ukrayna'nın en zengin insanlarından bir tanesi. Madenin kendisi hala Sovyetler döneminde yapıldığı haliyle duruyor. Bir şeyler bozulduğunda yerine yeni makine almak yerine işçilerin onu tamir etmeleri gerekiyor. Ya da Zaporojya'da demir yollarına gittiğimizde bizi çok ayrıntılı gezdirdiler, belki videosunu görmüşsünüzdür, Nataşa ve Sergei ile, iki işçi lideriyle beraberdik. 1970'ten, 1980'den donmuş kalmış bir atmosfer var. Tek bir çivi bile değiştirilmemiş. Kamunun olduğu yerlerde hiçbir şekilde yeni yatırım, iyileştirme, koşulları düzeltme yapmayarak paranın oligarşiye akması sağlanıyor. Hiçbir şey yapmadan bu birikimin üzerine konan oligarklar da işçi ölümleri, sefalet vs.ye aldırmaksızın sömürülerini sürdürüyorlar.

Tabi bu dediğimiz süreç Ukrayna'da ciddi bir krize yol açıyor. Turuncu devrim diye adlandırılan süreç Ukrayna'nın batılı ve Rus yanlısı burjuvazi tarafından kıskaca alınmasının bir ürünü olarak açığa çıkıyor. Bunun ardından gelen en büyük gündem de 2014'teki Meydan Seferberliği oluyor. Biraz bundan bahsetmek istiyorum. O dönemde Ukrayna devlet başkanı olan Yanukoviç diye bir adam var, bu Rus yanlısı bir siyaset izliyor. Fakat 1991'den 2014'e kadar geçen süre içersinde Ukrayna'nın kendi kaynakları bir taraftan doğrudan doğruya oligarklar tarafından yağmalanır, devletin tüm kaynakları oligarklara akarken öte yandan da Ukrayna hükümeti sürekli borç almaya başlıyorlar ve büyük bir dış borç krizi ortaya çıkıyor. Rusya'da Ukrayna'yı kendi yarı sömürgesi statüsünde tutabilmek için onlarla bir enerji anlaşması yapıyorlar ve doğal gaz Ukrayna'da hayatın devam etmesi için çok önemli bir noktada oluyor. Ne zaman ki bu dış borç işin içinden çıkılmaz bir hal alıyor Yanukoviç ve onun öncesindeki Turuncu Devrimin batılı olan kanadı temsil eden liderleri de emperyalizmden bizim Kemal derviş gibi yardım istiyor. "Çeşitli anlaşmalar yapalım, siz bize ucuz krediler verin, kemer sıkma politikaları gerçekleştirelim ve bu dar boğazdan kurtulalım." diye düşünüyorlar. Putin buna ilk önce ceza olarak doğal gaz fiyatlarını %30 arttırıyor. Sonra bakıyor ki ülke daha fazla batıya kayıyor bu sefer ciddi bir indirim yapıyor. Fakat tüm bunlar gerçekleştiği sırada Yanukovic, (Rus yanlısı olan liderden bahsediyoruz), batı ilişkileri durdurduğunu ilan ediyor. Bu sırada ABD-AB'ci kanadın da Rus yanlılarının da hiç beklemediği bir şey oluşuyor.

Foto: İUB-DE

İki kanadı tanımlamak istiyorum, bunlardan birisi oligarklar, Rusya ile doğrudan doğruya ilişkisi olanlar. Bir kısmı da ülkede yeni gelişmeye başlayan burjuvazi ve Avrupa Birliği pazarına açılarak ucuz emeğini Avrupa'ya açarak daha fazla kar elde edebileceğini düşünen insanlar. Zaten bunlardan birisi biraz sonra Ukrayna'nın başına geçecek. Avrupa'nın en yoksul ülkesinde bu iki kanat işçilerin maksimum sömürüsü üzerinden hangi emperyalist kutba pay vereceklerini tartışırlarken hiç beklemediği bir şey gerçekleşiyor. Koca bir seferberlik patlıyor. Meydan seferberliği denilen, meydan Türkçe'deki meydandan geliyor, oradaki Özgürlük Meydanı'nın adı bu. Aynı kelime yani. Meydan seferberliği başlıyor ve yurt genelinde bu seferberlikler oluşuyor. Bu noktada doğrudan doğruya dünya solunun geneli ile bizim aldığımız tavır arasında devasa farklar ortaya çıkmaya başlıyor. Çünkü dünya soluna bir numaralı etkiyi Castro-Chavizm yerleştiriyor. "Burada faşistler var ve bu faşistlerin yaptığı seferberlikler doğru değil, bunun yenilgiye uğratılması lazım. Burada Putin ne olursa olsun antiemperyalist politikalar uyguluyor. Onun müdahaleciliği daha doğrudur." gibi bir çizgi izliyorlar. Fakat bu Castro-Chavizm dediğimiz şeyin de düzenle kapitalizmle kopuk olmadığını vurgulamaya gerek yok herhalde. Bunun karşısında bizim yaklaşımımız şu oluyor; evet gerçekten bu dönem içerisinde ciddi bir Neonazi hareketi güçleniyor ve kitle hareketinin sığınabileceği bir devrimci liderlik de yok, fakat hareketin kendisi doğrudan doğruya az önce ifade ettimiz bu iki kutbu; oligarkları ve yeni gelişen burjuvaziyi karşısına alıyor. Çünkü ortaya koydukları talepler bunu gösteriyor. Hareketin kendisi ülkede bir devrimci duruma yol açıyor ve ülkenin dönüşümüne dair bir dinamik yaratıyor. Bu dinamik değerlendirilemedi, önderlik olmadığı için doğru bir kanala aktarılamadı, doğru bir değişiklik yaratılmadı. Ama yine de o dönemde pek çok şeyin değişmeye başladığını görüyoruz.

Bu süreç öncesinde Putin'in özel olarak yapmaya çalıştığı şuydu; Ukrayna ile iyi ilişkileri vardı ve bunun üzerinden meşhur petrol ve doğal gaz boru hatları döşenmişti hatırlıyorsunuzdur o tarihleri. Bu boru hatlarının büyük bir kısmı Ukrayna'dan geçiyordu. Seferberlik başladığı anda doğal gaz boru hatlarına hâkim olabilmek için belli bölgelere yönelik müdahalelere başladılar. Bunların içerisinde sadece iktisadi olarak değil stratejik olarak da önemli olan Sivastopol limanı var. Hem askeri açıdan önemli, hem ticari açıdan önemli. Bunu hatırlamak şu açıdan önemli. Kastro-chavist akımlar bugün "Ukraynalı faşistler gittiler NATO'ya katılacağız dediler ve bunun üzerine de Rusya ne olursa olsun antiemperyalist bir politika izledi." Diyorlar ancak işgal NATO görüşmeleri olmadan önce zaten başlamıştı. Bu argüman bir yalan. Hikâye Ukrayna NATO'ya katılmak istediğinde ortaya çıkmadı. Tam Meydan Seferberliği'nin başlamasının ardından Donetsk, Luhansk ve Kırım'da Rus müdahalesi başlamış oldu. Hatta tarihleri verelim belki daha anlamlı olur: 18 Şubat 2014'te Meydan başlıyor, 20 Şubat'ta Rusya askeri operasyon başlatacağını söylüyor, 18 Mart'ta Kırım'ı ilhak ettiğini ilan ediyor, 6 Nisan'da Donbass'a giriyor, 28 Nisan'da Lunask ve 7 Mayıs'ta da Donetsk'in bağımsız Cumhuriyetler olduğunu ilan ediyor ve askeri operasyonlar başlıyor. Sonuç olarak Rusya'nın işgal politikası Ukrayna'nın NATO ilişkilerinden önce zaten başlamış durumda. Daha düne kadar Rus yanlısı kukla hükümetler iktidardayken kardeş Ukrayna'dan bahsedilirken kitle seferberliğinin patlaması doğalgaz boru hatları ve kimi stratejik noktaların derhal işgal edilmesi için yeterli itkiyi sağlıyor. Bunu Putin'in Ukrayna faşisttir, Ukrayna diye bir ülke ve halk yoktur yalanları -sonradan- takip ediyor.

Bu noktada şunu vurgulamak çok önemli "Biz ulusların kendi kaderini tayin hakkına yanayız ve bir bölgede Ruslar yaşıyorsa, ayrılmak istiyorlarsa ayrılabilirler." diye bir yaklaşımınız olabilir. Bence bu değerli bir yakla-

şım bunun üzerinden atlamamamız gerekir. Ama şunu düşünün, 80 yıldır beraber yaşayan insanlar var ve biz 80 yıldır politikanın ve tarih araştırmalarının içerisindeyiz. Bir çoğumuz rus devrim tarihini okuduk, ikinci dünya savaşını inceledik, sovyetlerin dağılış sürecini gözlemedik vs. ama hiçbir zaman böyle bir gündeme işaret eden bir olguya rastlamadık. Bu gündem nasıl oluyor da birdenbire Yanukovic devrilmeye başladığı zaman ortaya çıkabiliyor? Dolayısıyla burada ciddi bir Rus müdahaleciliği, Rus yayılmacılığı söz konusu. Bir yalan etrafında Ukrayna'nın bütünlüğünün parçalanması da aslında dünya sınıf mücadelesi için de Ukrayna'daki bağımsız bir inşa için büyük bir zarar verme potansiyeli taşıyor.

Bu süreç için şunu söyleyeyim: biz bu olayı böyle değerlendirirken, Türkiye'de başka partiler maalesef ki bazıları da Troçkist, "faşistler oradalar, iktidara geliyorlar, bir sürü şey yapıyorlar..." gibi yazılar yazıyordu. "Sovyet heykelleri kırılıyor, siz bunları mı destekliyorsunuz?" gibi şeyler söyleniyordu. Ama biz daha o dönemde -Kryvy Rih'e gittik diyordum ya- o bölgedeki maden işçileri sendikasıyla iletişim halindeydik ve Kryvy Rih şehrinde ve tamamı endüstrilerden oluşan, bizim Manisa'nın birkaç katı olduğunu düşünün, herkesin proleterlerden oluştuğu bir şehir, bu şehir meydanı, Meydan Seferberliği varken işgal ediliyor. Ve şöyle diyorlar "Kryvy Rih Meydanını proleter meydanı haline getirmemiz gerekir. Proleter hareketi bunun üzerinden birleştirmemiz, ulusal kalkışmayı, ulusal isyanı bu perspektifte bir araya getirmemiz gerekir." Oldukça ciddi bir eylemdi. Sonrasında zaten oligarşiye karşı verdikleri mücadele de artacaktı. Meydan Seferberliği'nin ardından, 2018'de kendilerini bir madene kapatma eylemi gerçekleştirmişlerdi. Dünyada hala en uzun süren maden işgali eylemini de buradaki işçiler yaptı. Bu işçilerin çalışma koşulları korkunç, bunu vurgulamama gerek yok. Sadece bir şey söylersem belki üzerimizde bir ağırlık oluşur, yerin 1,5 km altına inip kendilerini orada kapatmışlardı. Orada, 47 gündü madenin içinde kaldılar ve haklarını kazanana kadar direndiler. Söylememe gerek yoktur onca zaman madende kalmanız solunum yollarınız için korkunç bir şey

Foto: İUB-DE

ve işçiler bunun farkındaydı. Dolayısıyla böyle direngen geleneği olan işçilerden bahsediyoruz.

Gelelim Neonazilere. En çok konuşulan konulardan biri de Ukrayna'daki Neonazilerin varlığı. Evet bu çarpıcı bir gerçek ama Neonazilere karşı mücadele onların nasıl güçlendiği anlamadan mümkün olabilir mi? Ne zaman ki Meydan başladı, Neonaziler sahneye çıkmaya başladılar ve Meydan öncesindeki seçim tartışmalarında da Yankunoviç dediğimiz Rus yanlısı lider de kendisine kullanışlı bir rakip arayışı içerisindeydi. Ve o dönemde aşırı sağ partilerden biri olan Slobodna'nın liderinin, özellikle kendi kanallarında -Türkiye üzerinden konuşalım A Haber ve TRT gibikonuşmalarına olanak sağladı. Bunun üzerinden Yanukoviç "Benim tek alternatifim bu faşistlerdir." diyordu. Putin de bu politikayı ciddi şekilde güçlendiriyordu. Bu insanların varlığı gerçek, gördüğümüz ağaçlara bağlama gibi videoların hepsi gerçek. Ukrayna'da faşizm ciddi bir tehdit. Ama bu Neonazilerin güçlenmesini sağlayan şey aslında Rus yanlılarının onlara açtığı alan ve Rusya'nın Ukrayna'yı istilaya başlaması oldu. Çünkü, "Bizim hükümetimiz bunlara karşı hiçbir şey yapmıyor, biz de silahlanıyoruz ve tugaylarla burada mücadele etmeye, savaşmaya başlayacağız." dedikleri bir süreç ortaya çıktı. Bunun gerçek olduğunu biliyoruz ama bir kez daha vurgulayalım; bir kitle hareketinin kendisi tüm bunları yıkabilecek ve emek merkezli bir kutbun inşa edilmesine olanak sağlayabilecek durumda.

Savaşın başladığı noktaya gelmeye çalışayım ama bir şey daha vurgulamak istiyorum; herkes sürekli Ukraynalı faşistlerden bahsediyor. Madem böyle bir tartışma var, madem bir yerde faşistlerin olması önemli gündemlerden bir tanesi Ukraynalı Neonazilerken bahsederken -bu iki sözde cumhuriyet diyeceğim- buradaki liderlere baktığımız zaman neyle karşılaşıyoruz? Bunlar demokrat insanlar mı, ulusal devrimciler mi? Bunların içerisindeki büyük generaller ve görev alan insanların büyük kısmı savaş suçlusu olan insanlar. Mesela birinin de adını paylaşmak istiyorum İgor Grikin gerçek ismi olan, şimdi İgor Sterlkov diye bilinen bir general var. Bu adamın katıldığı savaşları sayayım size; Bosna Savaşı'nda generallik yapıyor Vişegrat katliamı gibi süreçleri yönetiyor,

Çeçenistan savaşında generallik yapıyor, ondan sonra da Ukrayna'daki bu savaşa katılıp burada generallik yapıyor. Onlarca insanlık suçu ve katliamın içerisinde olan bu isim bile bize çok şey anlatmalı. Dolayısıyla bu savaşın karakteri açısından bir tarafta faşizm var diye bahsediyorsak diğerine de bakmak gerekiyor bence. Meseleye faşizme karşı mücadele ile baksak bile madalyonun diğer yüzü görmezden geliniyor. Ayrıca bu yaklaşım kitlelerin kendi mücadelesinin devrimci niteliğini de açıkça ve kasten perdeliyor. Son olarak bir ülkede faşizm varsa onu yenilgiye uğratabilecek olanların da buradaki işçiler, emekçiler, anti faşistler olduğunu da unutmamalıyız. Rus istilası yalnızca Neo-Nazilerin daha da güçlenmesine, NATO'nun aradığı meşruiyet zemininin yaratılmasına sebep oluyor.

Bizim bu dönemdeki tavrımıza dair kısa bir pasaj okumak istiyorum size: *"Hem doğudaki hem batıdaki, Ukraynaca ya da Rusça konuşan Ukrayna emekçileri ve halkı emekçiler arasındaki çatışmalara karşı, muhtemel bir iç savaşa karşı, Rus askeri tehdidine karşı birleşmeli; Rusya'ya ve batılı güçlere olan dış borcun ödenmemesi için, endüstriyel şirketlerin ve madenlerin yeniden kamulaştırılması için, ücret artışı ve yeni iş alanları yaratılması için seferber olmalı. Ek olarak, birleşik ve bağımsız Ukrayna'da herkesin birarada yaşayabilmesi için Ukrayna'nın batısındaki emekçiler, gençlik ve halk doğu bölgelerinin özerklik haklarını savunmalı."*

Bu alıntı Miguel Sorans'ın 2014'te yayınlanan 'Ukrayna'nın Politik ve Sosyal Dramı' başlıklı bir yazısında alıntı. Biz o dönemden beri zaten böyle bir politikaya sahiptik. Temel ayrım bu dönemde başladı. Şimdi ise savaşın çıkması başka bir tartışmayı daha başlattı. Peki savaş karşısında tavrımız ne olacak? Bu emperyalistler arası bir savaş mı? Söylendiği gibi, NATO'ya karşı Rusya mı savaşıyor? Eğer öyleyse devrimci yenilgicilik yapalım. Ama eğer bir işgalse, işgale karşı işgal edilenin yanında olmamız gerekiyor bizim. Başka bir bakış açısı, korkunç bir bakış açısı özetlemek bile utandırıyor beni; "Amerikan emperyalizmine karşı Rusya'nın mücadelesi antiemperyalist niteliktedir. Zaten bütün Ukrayna Nazilerden oluşuyor. Biz bunlara ezelim geçelim. Yani Rusya'ya destek verelim."

Biz de burada ifade ettiğimiz gibi, meseleyi Ukrayna'nın yayılmacı Rusya tarafından işgali olarak görüyoruz. Rusya'nın Ukrayna'yı topyekûn işgali gibi bir programı var. Bunun karşısında Ukrayna halkı ve işçi sınıfının içerisinde bulunduğu durum ne? Söyleşilerde de sık sık vurgulamaya çalışmıştık. Eğer biz bu savaşı kaybedersek, bizim örgütlerimizin hepsi kapatılacak ve mücadele etmemizin önündeki olanaklar kaybolacak diyorlar. Rusya ve Almanya arasındaki Birinci Dünya Savaşı analojisi bu yüzden doğru değil. Rusya savaşı kaybettik deyip çekiliyor, nereden çekiliyor? Letonya, Estonya, Polonya vs. bunlara bağımsızlığını veriyor ve çekiliyor. Savaşı kaybettiğinde Moskova'yı kaybetmiş olmuyorsun. Ya da Almanya savaşı kaybettiğinde Berlin kaybolmuş olmuyor. Emperyalist savaşlarla, bir emperyalist ya da yarı sömürge bir ülkenin başka bir yarı sömürge ülkeyi işgale girişmesi arasında böyle önemli bir fark var. Bu çok atlanan unsurlardan birisi. Akılda tutmak gerekiyor.

24 Şubat'ta Rus işgali 200.000 kişilik bir orduyla ve ağır silahlarla başlıyor. Bu sırada -ve halen- Ukrayna'ya dair Ukrayna'daki burjuva siyasette iki görüş açığa çıkıyor. Bir tanesi zayıf olan bir şey; "Ukrayna'nın hepsi faşistlerle dolu, biz Rus destekçisiyiz. Ruslar gelsin..." ki bunların sesi ciddi şekilde kısılmış, güçsüzleşmiş durumda. Bir kısmı yok edilmiş durumda. Diğer kesimde liberallerin savunduğu görüş: "Ukrayna demokratik bir ülkedir. Burada zaten faşistler yoktur. Bunun karşısında bizim pozisyonumuz da dünyanın tek kötüsü olan, canavar olan Putin'i yenmek için seferber olmaktır." Bu iki görüş de eşit şekilde zararlı ve yanlış olan görüşler. Bu noktada pek çok basıncın içerisinde hem NATO'ya karşı hem Zelenski'nin neoliberal burjuva hükümetine karşı hem de Rus istilasına karşı bir mücadele yalnızca teorik olarak verilebilir değil, pratik olarak işçi sınıfı örgütlerince veriliyor da. Bağımsız bir hat tutturmanın kendisi son derece gerçek olan bir şey.

Konuşmaya anarşizm ve Marksizm arasındaki farkla politkanın uygulanabilir olması gerektiği vurgusu ile başlamıştım. Eğer Rusya'nın yenmesini istiyorsanız gidin destek verin doğrudan. Eğer Ukrayna'da bir devrimci yenilgicilik istiyorsanız gidin ve

Ukrayna'da mücadele içerisindeki sendikalar ve sosyalistlere "Arkadaşlar yanlış yapıyorsunuz, sizin bu Nazi hükümetimizin yıkılması lazım. Silahlarınızı onlara çevirin, iç savaş çıkartın." demeniz gerekir. Fakat bunun çok açık bir biçimde gerçeklikle hiçbir bağı yok arkadaşlar. Böyle bir politikanın uygulanabilir bir tarafı yok.

Foto: İUB-DE

Şimdi kısaca ziyaretlerden bahsetmek istiyorum. Önemli olan konulardan biri; ilk Kiev'e gittik. Kiev'e geldiğimizde Social Movement (Sosyal Hareket) adlı partileşme aşamasındaki sosyalist bir örgütle görüştük. Ukrayna'da parti olabilmek için bizdeki zorunluluklardan çok daha fazla zorunluluk var. Bunlardan birincisi şu, ülke genelinde 8-10 bin arasında üye ve imzaya ihtiyacınız var. Bunun dışında bu insanların Ukrayna'nın her şehrine mutlaka bulunması gerekiyor. Yani bir şehirden en az bir üye ve imzacı ihtiyacınız var. Bir dizi bürokratik prosedürü tamamladıktan sonra, 12.000 Euro'luk bir tutarı devlete teslim ediyorsunuz, evraklarınız inceleniyor ve bir bahaneyle parti kurmanız engellenebiliyor. 12.000 Euro'yu da kaybedebiliyorsunuz. Yoldaşlar bu gibi zorluklara karşı mücadele ediyorlar.

Partinin liderinden biri olan, Vitali Dudin'in bize sorduğu iki soru şu olmuştu: "Sizin geldiğiniz yerde Ukrayna ile dayanışmak popüler mi?" Biz de aslında durumun tam tersi olduğunu anlattık. Türkiye'den gelince sana "NATO'yla işbirliği yaptın, gittin orada Neonazilerle görüştün..." Vitali ile fotoğrafımız çıksa diyecekler ki "İşte nazi" gibi şeyler söyleyecekler. Dolayısıyla bu popüler olduğu için değil az önce anlattığım saiklerle, dünya işçi sınıfı mücadelesi için rejimlere karşı verilen halk seferberlikleri için anlamlı olduğu için biz böyle bir kampanyayı gerçekleştiriyoruz. Ama bu doğru olduğu için, dünya sınıflar mücadelesinde yeri olduğu için, bugün İran'daki direnişin kendisinin bile bu savaş sayesinde daha güçlü olabildiği için biz böyle bir kampanya içerisindeyiz ve kampanyada muhataplarımız sosyalistler ve işçi sınıfının örgütleri; onların ihtiyaçlarını karşılamak istiyoruz. Çünkü bizim için iki şey önemli. Birincisi işçi sınıfının kendi bağımsızlığını korumak. Diğeri de orada kendi bağımsız inşasını sürdüren sosyalist örgütlerin bu inşalarını kolaylaştırmak için iletişim halinde olmak ve onlarla Dördüncü Enternasyonal'in yeniden inşası doğrultusunda ortak çalışmalar yapmak. Bunu duyduğunda Vitali 'Buna ekleyecek hiçbir şeyim yok. Çok önemli. Sadece bir şey eklemek istiyorum' dedi. 'Bize çok fazla yardım geliyor ama genelde Lviv'e gelip para veriyorlar veya faydasız şekilde gıda yardımı yapıyorlar. Tamam savaştayız ama Ukrayna bir tarım ülkesi, gıdamız var. Farklı olarak sizin yaptığınız şey şu: Siz kalkıyorsunuz Kryivyi Rih'e gidiyorsunuz sonra Zaporijya'ya gidiyorsunuz' – ki bildiğim kadarıyla giden başka bir heyet yoktu, sanırım ilk olduk- 've burada doğrudan işçi sınıfı örgütleriyle görüşüp onların ihtiyaçlarını veriyorsunuz. Dolayısıyla bu senin anlattığın dışında farklı şeyler de yaptığınızı anlıyorum, fark ediyorum.' demişti.

Social Movement'ın geçtiğimiz Ekim ayında bir konferansı oldu ve konferansının da sonuç dokümanlarını yayınladılar. Bence çevirip tartışmanın çok faydalı olduğu bir doküman. Çünkü Ukraynalı sosyalistler neler tartışıyor konusu çok önemli. Yani aklınıza gelebilecek pek çok sorunu ele alıyorlar ama gelmeyecek olan bir iki tane noktasını vurgulamak istiyorum, ki metnin ana ağırlığını oluşturan kısımlardan bir tanesi burada. Tarihimizde ilk kez şöyle bir gerçekle karşı karşıyayız diyorlar, tarih derken 1991'de başlayan tarihten bahsediyorum, 'Savaş çıktı, işgal altındayız. Ama bu işgale karşı başta işçi sınıfı olmak üzere işçi sınıfının örgütlerinin çağrısıyla insanlar seferber olurken, oligarkların hepsi kaçtı. Şu an ülkede bir tane bile oligark yok ve eğer biz bu savaşı kazanırsak, bunun ardından Ukrayna'nın yeniden inşasında işçi sınıfı ve sosyalistleri daha aktif bir şekilde rol alabilir.' ve ilk kez biz şunu tartışabiliyoruz diyorlar: Dış borç ödemelerinin sonlandırılması, bunun kampanyasının yapılması ve bu savaştan kaçan oligarkların mallarına el koyulması, ki bu ülkedeki zenginliğin büyük bir kısmı ediyor. Hayal edebiliyorsunuzdur, yani uluslararası yatırım falan var ama oligarklar hala ülkenin en büyük zenginleri. Tartışma konuları bu. Ukrayna'nın işçi emekçiler tarafından yeniden inşası ve ülkenin en zenginleri olan oligarklara karşı mücadele. Tüm bunları tabii ki AB ve NATO'ya karşı bir mücadele ile önlerine koyuyorlar. Dış borç ödemelerinin durdurulması bu hususta anahtar bir öneme sahip.

Bu sosyalist örgütün temel önceliği de, hiç şaşırmayacaksınız ama, elbette ki Rus işgalinin yenilgiye uğratılması. Buna dair en ufak bir şüphe yok.

Ukrayna'ya dönecek birkaç gözlem paylaşacak olursam moraller çok yüksekti. Benim karşılaştığım hiç kimse biz bu savaşı belki de kaybederiz gibi ruh halinde değildi. İnanması güç ama şu anda kara operasyonunda Rusya yenilmiş durumda. Tabii ki savaş çok dinamik bir süreç ve bu sürecin birden çok kırılma noktası yaşanabilir. Ancak şu anda Rusya'nın yapabildiği şey hava bombardımanı ile sınırlı. Başlangıçta hava bombardımanı tüm günü kapsıyordu şu anda ise günün belli saatlerinde ellerinde var olan her şeyi aynı anda ateşliyorlar. Sebebi de hava savunma sistemini delmek.

Yani biz Ukrayna bombalandı şu noktaya füze saldırısı geldi haberlerini okurken o gün o yarım saat aralık içerisinde muhtemelen yüzlerce füze aynı anda ateşlenmiş oluyor. Biz de birkaç kez buna şahit olduk. Havada sürekli boğuk sesleri duyduğunuz, bombaların, füzelerin imha edilme seslerini duyduğunuz bir ortam oluyor. Füzeler altyapıyı vurursa da -ki doğrudan sivilleri hedef alan saldırılar burjuva hukukunda bile savaş suçudur- var olan elektrik kesintileri daha da uzuyor. Kiev görece korunaklı, güvenli bir yer olmasına rağmen bu hava operasyonlarından sonra uzun süre elektirk olmayabiliyor. Şehrin belli bölgelerinin ısıtması yok olmuş oluyor.

Zaporijya'da durum çok daha kötü. Genel olarak zaten elektrik yok. Her gün çılgınca hava saldırısı var, saldırı meteor yağmuru gibi gözlemleyebildiğiniz bir şey. Bu saldırılarla Rusya'nın yapmaya çalıştığı şey Ukrayna ordusunu zayıflatıp yok etmek değil. Bunun yerine doğrudan doğruya direnişe destek veren işçi emekçilere ceza vermek, onların moralini kırmaya çalışmak. Savaş şu günlerde bu şekilde ilerliyor.

Bu noktada savaşa katılanlardan da bahsetmek gerekir. Nihayetinde bir burjuva ordudan bahsettiğimiz doğrultusunda bir eleştiri gelebilir ancak buna yanıt olarak bir kez daha savaşın karakterinin işgal olduğunun altını çizmekle yetinelim. Seferberliğe katılan çok fazla sayıda gönüllü var. Bizim Ukrayna röportajlarından birincisi askerden izne gelmiş, anarşistlerle yapılmış olan röportajdı. Bunlar 'Anti- Otoriter Tugaylar' diye bir tugay ile örgütlenip savaşa dâhil olmuşlardı. Yani düzenli ordunun içerisinde değillerdi ve savunma yapıyorlardı. Kyivri Rih şehrinde demiryolu işçileriyle yaptığımız bir söyleşi vardı. Onun şu kısmı belki size çok aydınlatıcı olabilir: '25 Şubatta savaş başladı. Rusya işgal edeceğini duyurdu. Bizim şehirde kimse yok, asker yok, "biz ne yapacağız dedik?" Sendikanın merkezinde toplandık, işte insanları topladık, herkes kendi kendine örgütlendi. Şehrin merkezine siperler kazdık, çukurlar kazdık, tabelaların yerini değiştirdik. Bulabildiğimiz silahları en iyi nerelere yerleştireceğimizi düşündük ve savaşa böyle başladık' diyordu ve bunun içerisinde 'Yerel Savunma Komiteleri' dediğimiz komiteler kurulmuştu. Bu anarşist arkadaşlarımızın da kendilerine ait böyle bir tugayları vardı ve buralarda bağımsız şekilde savaşıyorlardı.

Yani savaşın ilk dönemindeki seferberlik, ordunun kendisinden çok halkın kendisinin seferberliği idi. Bu doğrultuda bir dayanışma sunmak isteyenin telefonu açıp 'Merhaba, Savunma bakanlığı mı? Yanınızdayız" deme zorunluluğu bir burjuva kampa angaje olma zorunluluğu yok! Orada olan zaten böyle bağımsız insanlar var. Röportajı ayrıntısıyla incelemenizi tavsiye ederim. Pek çok bilgi içeriyor bununla ilgili. Elbette ki her şey tozpembe ve saf devrimci olanaklardan oluşmakta değil. Durumun çok iyi olduğu imajını çizmek istemem. Anlatmaya çalıştığım bağımsız inşanın olanaklarını işaret etmek. Biraz zorluklardan bahsedecek olursak, savunmak kolay bir şey. İşgalcilere karşı kentinizi savunmaya başlamanız daha kolay. Bir şekilde silah yardımı alıyorsunuz ve yemeği yanınızdaki insan size getiriyor. Ama Ruslar çekildikten sonra başka işgal altında olan bölgelerden de kovulmaları lazım ve oraya gitmeniz gerekiyor ve bu bölgelerde genellikle insanlar evlerinden çıkamıyorlar. O zaman ne yapacaksınız, nasıl yaşayacaksınız? Buradan sonra işler bizim için de zorlaşıyor. Çünkü bağımsız gönüllülerin buralara gitme şansı çok kısıtlı. Bunun üzerine Ukrayna hükümeti bir anlaşma öneriyor. Gönüllü olarak askere katılanlar belli bir maaş karşılığında düzenli orduya ya da gönüllü birliklerin içerisine katılabiliyorlar. Mühim sorunlardan biri bu olsa da yine de vurgulamalıyım ki bu seferberliğin başını büyük ölçüde işçiler, emekçiler çekiyor. Seferberliğin omurgası işçi sınıfından oluşuyor. Bunu sadece sınıfsal aidiyetleri üzerinden söylemiyorum, doğrudan doğruya örgütlü işçilerden oluştuğunu da vurgulamak için söylüyorum.

Foto: İUB-DE

Mesela az önce bahsettiğimiz bu oligarşiye karşı mücadele veren Maden İşçileri Sendikası ve özelleştirmeye karşı bütün Ukrayna'da %80 ulaşımı durduran Demiryolu İşçileri Sendikası Kryvyi Rih'teki cepheye gitme seferberliğinin başını çekiyorlar. Her iş yerinde bir seferberlik sorumlusu belirliyorlar ve gönüllü insanlar toplamaya başlıyorlar, onları yönlendiriyorlar. Bunlar az önce bahsettiğimiz 'Burası proleter meydanı olmalıdır, bütün ülke bu içerikte bir araya gelmelidir, oligarklar ülkeden defolmalıdır, çalışma koşulları şöyle iyileşmelidir' vs. diyen insanlar, yani bilinçli ve öncü işçilerin kendileri buna dâhil oluyor. Cepheye giden tüm üyeleri ile devamlı olarak haberleşme halindeler. Onlar için işgale karşı savaş ve sınıf savaşı aynı anda yürüyor.

En büyük güçlüğü nerede yaşıyorlar? Kamuya ait olan demiryollarında işletmenin kendisi, yahut oligarkların kendisinden. Çünkü savaş çıktığında bunlar bir noktada bu seferberliğe çok seviniyorlar. Diyorlar ki 'şu öncü işçileri gönderelim, Ruslar öldürsün, kurtulalım bunlardan' diye özellikle onların askere gönderilmesi için çaba sarf ediyorlar. Dolayısıyla buradaki örgütlü olan sendikalar şunu söylüyor: Bütün ülkenin savunusunu da biz yapıyoruz. Bu konuda Zelenskiy seferberliği çağırmadı ve oligarkların hepsi kaçtı gitti. Savaşı

Foto: İUB-DE

biz veriyoruz diyorlar.

Şimdi biz Ukrayna'ya yardım kampanyasını niçin yaptık sorusuna dönelim? İşçi sendikalarının bağımsız işçi örgütlerinin devamlılığı hem de buradaki devrimci inşaya katkılar sunmak için gittik. Yardım kampanyamızın içeriğine kendimiz karar vermedik. Bu sendikalarla iletişime geçip ne istediklerini sorduk. Bu ihtiyaçları da çok yazdık ama yine özetleyeyim. Genel olarak kışlık kıyafetler, koruyucu eldivenler, termal içlikler, power bankler, nitelikli ilk yardım malzemeleri ve haberleşmek için çeşitli araç gereçlerden oluşuyordu. 'Bunlar ne işe yarıyor?' diyecek olursanız bu insanlar cepheye gidiyorlar ama cepheye gittiklerinde teçhizatları savunma bakanlığı tarafından karşılanmıyor. Kış geliyor, ki biz daha gittiğimizde -7'ye düşen sıcaklıklar vardı ve bu henüz kışın gelmediği haldi. Buradaki öncü işçiler, sendikalar diyor ki biz bu savaşı artık kazandık. Yani en ufak bir şüphemiz yok, bu iş bitti. Şimdi birinci önceliğimiz bunu kazanırken öncü işçilerin ölmesini engellemek, onların sağlıklarını korumak. Çünkü bundan sonra daha büyük bir mücadeleye girişeceğiz, öncü işçilerin hayatı ve sağlığı önemli!

Yaptıkları bir iki vurguyu da söylemek istiyorum. Özellikle maden işçileri sendikasından Yuri'nin söylediği bir şeydi: 'Biz sonuçta herhangi insanlar değiliz. Hepimiz politikanın içerisinde olan insanlarız ve yaptıklarımızın politikayla ilişkisini sorgulamalıyız. Bir, oligarkların geri dönmesini engelleyebilecek şansımız olabilir mi? İki, bu öncü işçiler bugün bir savaş deneyimi kazanıyorlar ve yok olmayacaklar. Geri geldiklerinde sendika üyesi olarak çalışmaya devam edecekler ve cephedeki insanlarla çok sıkı kontakları var. Yani çeşitli sosyal medya vesaire grupları üzerinden anbean olanların haberini alabiliyorlar. Gerçekten de hala örgütlüler. Bu insanların bu savaş ve organizasyon

deneyimiyle sınıf mücadelesine geri dönmelerinin ne kadar önemli olduğunu anlayabiliyor musunuz?'

Savaşın evreleri içerisinde ve bağımsız bir işçi örgütünün inşası, bağımsız devrimci partinin inşasının zorluklarının farklı bir yüzü daha var. Az önce demiştim yani Ukrayna bir tarım ülkesi. Zaporijya'yı belki nükleer santrali ile biliyorsunuzdur. İnceleme şansınız oldu mu bilmiyorum ama nükleer santrali Rusların kontrolünde ve arada sadece Dinyeper nehri var ama Dinyeper böyle Atatürk barajı falan gibi bir genişliğe sahip, çok geniş bir nehir. O noktada şehrin merkezi Ukrayna kontrolünde. Bu arada Nükleer santralde çalışan işçiler de Ukraynalı işçiler ve uzmanları hala Ukrayna'dan maaş almayı sürdürüyorlar. Ve bu işgalin altında kalıyorlar ve inanılmaz altyapı bombardımanı olduğu için sürekli elektriklerin falan kesik olduğu, gece saatlerinde hakikaten zifiri karanlığı yaşadığınız bir yer.

Şehirde en acil ihtiyaç gıda. Bu nasıl olabilir diye düşünüyor olabilirsiniz: Çünkü demiryolu işçilerinin maaşları ciddi şekilde düşmüş durumda. Mesela Nataşa dostumuzla, bir işçi lideriyle, sendikanın genel sekreteriyle görüştük ve onun aldığı maaş 100 euronun altında. Sendikanın genel başkanı olan kişi de Sergey, onun da bir videosu vardı. Bu arkadaşımız da makinist ve bölgede en fazla maaş alan, en nitelikli olan işçilerden bir tanesi ve 'ayda 200 euro civarında maaş alıyorum' diyordu. Dolayısıyla bu maaşla kendine yemek alamıyorlar arkadaşlar. Buradaki inşayı sürdürebilmek, destek olabilmek için de onlara gıda kampanyası gerçekleştirdik ve sendikalı işçilere erzak yardımını ilettik.

Foto: İUB-DE

Kampanyamızın iki temel ayağını bu şekilde özetledikten sonra başka bir konuya geçebilirim. Birleşik mücadeleye inanan, kitlelerin birliğinden bahseden insanlar olarak bu işi tek başımıza sürdürebileceğimizi söylemek iki yüzlülük olur. Gerçekten dünyanın pek çok yerinde bu tip kampanya yapmaya çalışan, emperyalizmden bağımsız örgütler, sendikalar, işçi örgütleri, sosyalistler var. Ama dediğim gibi kampanyalarını ya para ya da biraz daha koordinasyonu olmayan şekillerde veriyorlar ve bütçeleri bizden çok daha büyük olan örgütler bunlar da. Şimdi onlara da böyle bir ziyaret mümkündü, iyi bir plan ve örgütlü bir davranışla ta Zaporijya'ya kadar gidilebiliyor ve buradaki bağımsız işçi örgütlerine ulaşılabiliyor diye mesajlar verdik. Şimdi bu kampanyayı beraber yapalım, sizlerle birlikte örgütleyelim diye daha geniş bir şeyler de yapmaya çalışıyoruz. Böylelikle Ukrayna'daki bağımsız işçi ve sosyalist örgütlerin inşasının gerçek ihtiyaçlarına daha güçlü katkılar sunmaya çabalıyoruz.

Son söz olarak şunu da söylemek istiyorum; sürekli sosyalistlerden bağımsız işçi örgütlerinden bahsettin ve "aşırı sağı küçümsüyorsun" gibi bir söylence de çıkabilir. Bugün ya da yarın aşırı sağ ile ilgili bir söyleşi yayınlanacak, onu da bu gözle okumanızı dilerim. Sergei yaptığımız röportajda da çok fazla ayrıntısı var ama sonuçlar ve olasılıklar bağlamında Sergei'ye göre şöyle bir durum söz konusu; eğer bugün savaşı Ukrayna kazanırsa ya da başarılı bir müzakere süreci gerçekleşirse bu olasılık öncelikli olarak Zelenski'nin faydasına olacak bu kesin ama bunu sürdüremeyecek çünkü hiçbir sosyal politikası yok. Bu adam neoliberal bir adam ilk seçimi kazansa da ikincisini kazanma ihtimali kalmayacak. Ancak aynı olasılıkta Neonaziler savaş öncesinde ülkenin tek savaşçıları rolünü kapmaya çalışıyorlardı. Ama işgal başladıktan sonra artık feminist, LGBTİ+, anarşist, sosyalist savaş kahramanları oluştu ve işçi sınıfı örgütleri zaten seferberliğin başını çekti. Aşırı sağ bundan sonra kimseye "bir numaralı vatansever benim, hepiniz konfor içinde otururken biz bu vatan için öldük" falan diyemeyecekler. Bu da aşırı sağın yenilgiye uğratılması için oldukça önemli bir dinamik olacak. İkinci bir ihtimal olarak da, "Eğer Ukrayan savaşı kaybederse ne olur?" sorusuna Sergei'nin verdiği yanıt çok daha kesin idi: Doğrudan doğruya hata Zelenski'ye kesilecek ve bunun ardından yenilmiş, tarumar olmuş bir ülkedeki umutsuzlukla aşırı sağ kendisini çok daha iyi organize edebilecek ve benim doğrudan beklentim de böyle bir şey oluşursa bir iç savaş koşullarının yaşanacağıdır.

Hatırlıyorsanız 2014'te Miguel'in yazısını okurken de Ukrayna iç savaş dinamiklerinden falan da bahsediyorduk. Dolayısıyla bu böyle çok gözardı edilebilecek ihtimallerden birisi de değil.

Umuyorum faydalı olabilmiştir aktardıklarım. Bir kez daha söylemeliyim: biz kitlelerin mücadelesine inanıyoruz. Dünyadaki bağımsız işçi örgütlerinin hayatı yeniden örgütleyebileceğine inanıyoruz ve bu seferber olan kitlelerin yanındayız. Kampanyamız buna dair oluşturduğumuz politikanın da uygulanabilir bir politika olduğunu gösteriyor. Rusya; ya da NATO, AB Ukrayna hükümeti gibi kamplardan birini desteklemek zorunda değiliz. Mücadele eden işçilerin, sosyalistlerin yaptıkları bağımsız inşa için yeterli olanakları sunuyor

Foto: İUB-DE

ZBİGNİEW KOWALEWSKİ

2014'te Donetsk'te Rusya yanlısı bir miting - Foto: Mansur Mirovalev/Al Jazeera

Donbass'ta Rus Beyaz Muhafızları

Bu makale ilk olarak Fransız elektronik dergisi Mediapart'ta yayımlandı. Aşağıdaki versiyon ise, International Viewpoint'in İngilizce çevirisi esas alınarak Türkçe'ye çevrildi.

Zbigniew Kowalewski: Polonyalı Troçkist işçi önderi ve düşünür. 1980-81'de Lodz'daki Solidarnosç'un bölgesel önderliğinin bir üyesiydi. Birinci Soldarnosç Kongresi'nde, bir delege olarak, kongrede kabul edilen programın hazırlanmasında görev aldı. Aralık 1981'de sıkıyönetim ilan edildiğinde Fransız sendikacıların daveti üzerine Paris'teydi. 1981'den 1990'a kadar Polonya'da gizlice dağıtılan ve Troçkist bir dergi olan Lehçe Inprekor'un editörlüğüne yardım etti ve "Rendez-nous nos usines!" (Bize Fabrikalarımızı Geri Verin!) başlıklı kitabını yayımladı (La Brèche, Paris 1985). Ukrayna Ulusal Bilimler Akademisi tarafından yayımlanan ve diğerlerinin yanı sıra Ukrayna ulusal sorunu üzerine de çeşitlenen farklı çalışmaların yazarıdır. Şu anda Le Monde Diplomatique'in Polonya baskısının baş editör yardımcısıdır.

Donbass'ta devrim yok, hatta bir kitle hareketi bile yok. Yalnızca aşırı sağcı milliyetçilerin başını çektiği silahlı ayrılıkçı hareketin destekçilerinin propagandasında varlar. Bu milliyetçiler Rusya'dan ithal edilmişler, Çarlık İmparatorluğu'nun restorasyonunu istiyorlar. Kremlin, Ukrayna'yı istikrarsızlaştıran Beyaz Muhafızların ve Kara Yüzlerin bu reenkarnasyonunu destekliyor; ama görünüşe göre onlardan korkuyor da.

22 Nisan'da Boris Kagarlitsky, "Doğu Ukrayna'da yüz binlerce (ve belki de milyonlarca) insanın başarılı ayaklanmasının Rus müdahalesi temelinde açıklanamayacağını" [1] söyledi. Yüz binlerce insanın, hatta milyonların ayaklanması mı? Rusya rejiminin yurtdışındaki insanlara yönelik propagandası bile, Russia Today kanalının da ön planda olmasıyla, bin kat daha ölçülü.

Uluslararası solda neredeyse hiç kimse Rusça, hatta Ukraynaca bilmiyor; bu yüzden sol, Ukrayna'da neler olup bittiğini öğrenmek istediğinde kendisini felaket bir durumun içinde buluyor. Batı medyasına bağımlı kalmamak için, Putin rejiminin İngilizce propagandasına ve sözde "antiemperyalist" olan Rusya yanlısı (çoğunlukla "kızıl- kahverengi" veya düpedüz kahverengi) kaynaklara ve ayrıca Links - International Journal of Social Renewal tarafından İngilizceye çevrilmiş olan ve Kagarlitsky'nin, var olmayan bu büyük kitlesel ayaklanmayla ilgili yazılarına tam olarak tanıtım sağlayan bu aynı siteye müracaat ediyor.

İUB-DE heyeti Polonya'da Kowalewski ile birlikte - Foto: İUB-DE

Solun çoğu bu metinlerin peşine takıldı; tıpkı daha önce Ukrayna'da bir "faşist darbenin", "faşist bir cuntanın" ve bir "faşist terörün" varlığına inandığı gibi. Solun bir kısmı bunu kendi yönelim bozukluklarından dolayı yaptı ve üstelik bu hatalı yönelimlerinden kendileri sorumlu. Oldukça önemli olan başka bir konu ise, Doğu Ukrayna'daki "ayaklanmanın", Rus emperyalizminin safına -neokampistler veya basitçe post-Stalinistler tarafından- silahlar ve bavullarla geçişi gizlemek için bir incir yaprağı işlevi görmesiydi.

Sosyal emperyalizm ve hayali devrim

Batı solunun çoğunun gözünde Kagarlitsky, seçkin bir Rus Marksist düşünürü olarak görülüyor. Bu, onun kendi Rusya tarihi versiyonunda [2],

diğer halkların sömürgeci boyunduruk altına alınmasına, emperyalist tahakküm ve Büyük Rus ulusal zulmüne, Çarların döneminde veya Stalinist ve post-Stalinist çağdaki "halklar hapishanesine", ezilen halkların ulusal kurtuluş mücadelelerine yer olmamasına rağmen böyledir. Sonuç olarak, Rusya tarihinin bu versiyonunda Ukrayna ulusal sorunu da yok, Ukrayna halkının birleşmek ve bağımsızlığını kazanmak için verdiği tarihsel mücadelesi de yok.

Bu nedenle, çeyrek asırdır, bu satırların yazarı Kagarlitsky'yi belirli bir Rus sosyalistleri türüne, yani herkesin bildiği tipteki bir Bolşevik'in gözünde çok sofistike ve kaba olmayan "sosyal milliyetçiler" ve "sosyal emperyalistler" sıfatlarını hak edenlere ait olarak görüyor.[3] Bu nedenle, Rus milliyetçi aşırı sağını ve bu sağın önderliğindeki ayrılıkçı hareketi takip eden Kagarlitsky'nin yakın zamanda güneydoğu Ukrayna'yı Çarlar döneminde kullanılan Yeni Rusya (Novorossia) adıyla adlandırmaya başlaması şaşırtıcı değil; ve kendisinin rabkor.ru sitesini süslemek için "yeni bir Rus" emperyalist amblemi seçtiğini görmek de şaşırtıcı değil.[4]

Kırım krizi sırasında Kagarlitsky, orijinal olduğu kadar palyaçoca olan bir tezle öne çıktı. Kırım'la ilgili olarak, "hiçbir sinsi plan veya emperyal hırs yoktu." Bu karara karşı direnen Vladimir Putin'e, Kırım'ın Rusya'ya ilhakını dayatanlar, yerel Rus halkının iradesi ve liderlerinin bilgeliğiyle Kırım'ın kendisiydi; veya daha doğrusu "Rusya'yı ilhak eden Kırım'dı".[5] Bu yazı,"Kırım Rusya'yı ilhak ediyor"[6] başlığı altında yayımlanmıştı.

Daha sonra, Ukrayna'nın doğusunda Rus ayrılıkçı hareketi başladığında Kagarlitsky, "Ukrayna'da gerçek bir devrimin ortaya çıktığını" düşündü. "Birdenbire sokaklara çıkmakla kalmayan, aynı zamanda bağımsız hareket etmeye, örgütlenmeye ve tarih yazmaya başlayan kitlelerin bilincinde gerçek bir devrimci dönüşüm yaşanıyor[du]."[7]

Bu devrimi, insanların gerçek tarihi yarattıkları tarzda, yani "Rusça, kendi ana dillerinde (eski imparatorluk alanında tam olarak işçi sınıfının diliydi ve öyle olmaya devam ediyor)" yaratmaya başladılar dedi Kagarlitsky. Gördüğümüz gibi, imparatorluğun sömürge sonrası çevrelerinde yüzyıllarca süren Ruslaştırma mirası, Kagarlitsky için proletaryanın bir sınıfsal fethini temsil ediyor. Kagarlitsky, "uzun yıllardır ilk kez, işçi sınıfı eski Sovyetler Birliği alanı içinde hareket etmeye başlıyor" diye bizi tekrar temin ediyor. "Sınıf bilincinden bahsetmek için belki çok erken ama öte yandan sınıf çatışması bir gerçeklik haline geldi."[8]

Kagarlitsky, devrim patlak verdiği için acil olarak bir stratejiye ihtiyaç duyulduğunu duyurdu. Onsuz kurtuluş yoktu. Bununla birlikte, "bugünün Rus seçkinleri temelde stratejik düşünmekten acizdi". [9] Bunun nedeni, "Rus liderliğini oluşturan insanların politikacılar değil, bürokratlar ve halkla ilişkiler uzmanları olması, durumu kökten değiştirecek riskli kararlar alma deneyimine veya eğilimine sahip olmayan kişilerden oluşmasıydı. Bu insanlar, büyük krizler ve devrimler koşullarında nasıl hareket etmeleri gerektiğini hayal bile edemez."[10]

Dahası, doğu Ukrayna'daki "devrimci" hareketin davranış biçimi, "stratejik bir atılım için gerekli koşulları yaratmaz." Bununla birlikte, "onun eylemleri, duruma ilişkin belirli bir görüşe, yalnızca hareketin liderlerinde değil, her şeyden önce Ukrayna'nın güneydoğusundaki kitlelerin önemli bir bölümünde organik olarak mevcut olan bir görüşe dayanıyor. İsyancılar tek yapmaları gerekenin belli bir süre dayanmak olduğuna ve ardından Rusya'nın yardımlarına koşacağına ikna oldular. Eğer bu doğrudan askeri müdahale şeklini almazsa başka bir mekanizma bulunacak. Ne var ki ayaklanmanın başlangıcından bu yana geçen her gün, bu umutların ne kadar yanıltıcı olduğunu gösterdi."[11]

Kagarlitsky bu nedenle bu çifte zafı düzeltmeye çalıştı ve ayrılıkçı harekete, "devrime" zafere giden yolu açacak olan "stratejik atılım" için gerekli koşulların nasıl yaratılacağı konusunda talimatlar verdi. "Manevra yapmaya ve zaman kazanmaya çalışan Rus yetkililer, çok önemli bir stratejik anı kaçırma riskini alıyor." Bu nedenle, "isyan-

Rus yönetimi altında birleşik bir "Novorossiya" için savaşan güçleri desteklemek için miting - Foto: AFP

cılar stratejik inisiyatifin ellerinde kalmasını sağlamaya çalışırken, sadece Kremlin'in kararlarını beklemeyi göze alamazlar. Aksine, bu kararların ne olacağını önceden belirleyecek şekilde, kendi eylemleriyle yeni bir durum yaratmaları gerekir. Güneydoğu Ukrayna'daki mücadelenin gelişmesinde bir atılım ancak en büyük bölgesel merkezlerin, özellikle Kharkov ile Odesa'nın harekete katılımıyla gerçekleşecektir."[12]

Oligarşik ilhamların "halk cumhuriyetleri"

Ancak sorun şu ki, "ayaklanmanın toplumsal tabanının genişletilmesi" (her halükarda bu ayaklanmanın "yüzbinlerce, hatta milyonlarca insanı" kendine çekmiş olduğunu hatırlayalım), onun "programına bağlı olacaktır". Bu "antioligarşik bir sosyal program" olmalı, ancak, diye uyarıyor Kagarlitsky, "böyle bir programın yalnızca solcu veya sosyalist olması bile gerekmiyor. Kendilerini açıkça Kiev rejimiyle ilişkilendiren Ukraynalı oligarkların mülklerinin kamulaştırılması için çağrı yapmak yeterlidir." [13] Başka bir deyişle, "yeni Rus" ayrılıkçısı hareketin milliyetçi karakterine uyarlanmış bir program olmalıdır. Bu hareket ki, Kagarlitsky'nin yazılarında hakkında sessiz kaldığı, ancak - gördüğümüz gibi - tamamen farkında olduğu bir hareket.

Ancak böyle bir program fikrinin ömrü uzun sürmedi: Bu program "Donetsk Halk Cumhuriyeti Başbakanı" Aleksandr Borodai tarafından açıkça reddedildi. 31 Mayıs'ta RIA Novosti ile yaptığı bir röportajda, "cumhuriyet" yetkililerinin kamulaştırmadan ne anladığını açıkladı: "Kamulaştırılacak olanlar, şimdiye kadar Ukrayna'nın malı olarak görülen işletmelerdir. Bunlar basitçe bir elden diğer ele geçecek. Eskiden devlet mülkiyeti olan şey, Donetsk Halk Cumhuriyeti'nde de devlet mülkiyeti olacaktır. Bu doğal ve mantıklıdır." Peki Rinat Akhmetov'un işletmeleri? "[Onları] kamulaştırmak söz konusu değil. Ellerine bir şey geçiren ve onu kamulaştıran komünistlerle hiçbir ortak noktamız yok. Özel mülkiyet hakkına saygı duyuyoruz."[14]

Bu nedenle Kagarlitsky'nin bir öncekiyle bağlantılı son derece önemli başka bir gerçek hakkında da sessiz kalması hiç de şaşırtıcı değil: Bu hareket, başından beri sadece en büyük Donbass oligarkı Rinat Akhmetov'un desteğini almakla kalmadı, aynı zamanda ondan ilham aldı.

Bu, Kagarlitsky'nin doğu Ukrayna'da sözde bir devrimin patlak vermesi hakkında yazdığı sırada biliniyordu. Zaten bilmek isteyenler, biliyordu; örneğin, yedi yıl önce Putin rejiminin zulmünden dolayı Ukrayna'ya siyasi sığınma talebinde bulunan (zira kendi hayatından ciddi şekilde korkuyordu) ve kendisine vatandaşlık verilen bağımsız bir Rus gazeteci Aleksandr Kosvintsev sayesinde biliniyordu. Kosvintsev 10 Nisan'da Akhmetov'u "En büyük 10 Ukraynalı çağdaş hain" listesine yerleştirdi. Kosvintsev şunları yazdı: "Sayın Akhmetov'un anavatanında ayrılıkçılar sakinleşmekle kalmadılar, son zamanlarda Kremlin'in ayrılıkçı planını uygulamak için de çok çalışıyorlar. Bölgenin 'efendisinin' bu çalışmada yer almadığına kim inanabilir?"[15]

Daha sonra bu, 10 Mayıs'ta, Donetsk'in geçici "halk valisi" Pavel Gubarev tarafından (1 Mart'tan itibaren beş gün boyunca valilik yaptı) tamamen doğrulandı. Ukrayna hapishanesinden yeni çıkmıştı ve Rus basınına verdiği bir röportajda, bu "devrimin" başlangıcından ve devrik Cumhurbaşkanı Viktor Yanukoviç'in oligarşik partisi Bölgeler Partisi'nin oynadığı rolden bahsetti. Bu nedenle, içtenlikle şunu itiraf etti: "Her kasabada sözde gönüllü halk milislerinin liderlerinin ortaya çıktığını gördük. Sonra iktidardaki partimiz, Güneydoğu'daki yönetici oligarklarımız, gönüllü halk milislerinin militanlarıyla çalışmaya başladı. Bu aktivistlerin üçte ikisinin oligark Akhmetov tarafından finanse edildiği ortaya çıktı. Çok küçük bir grup insan idealimize sadık kaldı, ancak parayı almaya devam ettiler. Parayı herkes aldı! (...) Bu koşullar altında herkes satın alındı. Satın alınmayanlar ya marjinalleştirildi, itibarsızlaştırıldı ya da terörize edildi."[16] Hatta bazıları Ukrayna Güvenlik Servisi'ne (SBU) teslim edildi; Gubarev'in kaderi buydu.

“Donetsk Halk Cumhuriyeti” liderleri, Gubarev’in serbest bırakılması için parmaklarını bile kıpırdatmadılar. Sadece Sloviansk’taki ayrılıkçıların komutanı Strelkov, Gubarev’i esir alınan Ukraynalı bir subayla değiş tokuş ederek bir şeyler yaptı. Bu nedenle Gubarev, kurbanı olduğu ihanetin intikamını almak için ayrılıkçı hareketin doğuşunda Akhmetov’un kilit rolünü ortaya koydu. Bugün, bu hareketin birçok militanı bunun üzerine konuşuyor; ayrıca gözlemciler ve yorumcular da bunun üzerine konuşuyor. Mesela Libya ve Suriye

Ayrılıkçılar 2014'te bir tankta, sol tarafta 'Kiev'e' yazan tabela - Foto: Mansur Mirovalev / Al Jazeera

bağlantılarıyla tanınan, ayrılıkçı yanlısı, St. Petersburg’daki “El Murid” lakaplı politik analist Anatoli Nesmiyan. Ayrılıkçıların yarı resmi sitesi Russkaya Vesna’da (Rus Baharı), Akhmetov’dan söz ederek “Donetsk Halk Cumhuriyeti’nin onun projesi olduğunu” ve şimdi (güya) bu projeye arkasını dönmüş olduğunu yazdı. Nesmiyan ekledi: “Bu proje, Akhmetov olmadan ve hatta gerekirse ona karşı hayatta kalabileceğini göstermelidir.”[17]

“Savunma Bakanı” Strelkov’un ifşa ettiği neydi?

17 Mayıs 2014’te Albay Igor Strelkov, “Donetsk Halk Cumhuriyeti halkına” dramatik bir çağrı yaptı. Bundan birkaç gün önce, (ayrılıkçıların genellikle opolcheniye, yani gönüllü milis dedikleri) “silahlı kuvvetlerin başkomutanı” ve “Donetsk Halk Cumhuriyeti Savunma Bakanı” olmuştu. Gerçek adı Igor Girkin olan Strelkov, aslında bir Rus vatandaşı ve gayri resmi mesleği, “Rus Dünyası” ve Ortodoks dünyası sınırlarında silahlı profesyonel eylemler icra etmek. Strelkov’un kariyerinde dört savaş var: Moldova’da, Transdinyester’deki Rus milliyetçilerinin yanında; Bosna’da Sırp milliyetçilerinin yanında ve Rus ordusu saflarında iki savaşa katıldığı Çeçenya’da.

Moskova’daki İnsan Hakları Savunma Merkezi, onu İkinci Çeçen Savaşı sırasında insanlığa karşı suçlar işlemekle suçluyor.[18] Kendisi Kırım’ın ilhakına da katıldı. Donbass’a Rusya’dan geldi. Ukrayna Güvenlik Servisi’ne göre, 12 Nisan’da sınırı geçti. Yaptığı çağrı, doğu Ukrayna’daki Rus ayrılıkçı hareketini takip eden herkes arasında bir sansasyon yarattı. Sadece 48 saat içinde, Rusça konuşan bir milyon insan videoyu YouTube’da görüntüledi.[19] Bununla birlikte, dünyanın geri kalanı - yani Rusça konuşmayanlar - şimdiye kadar onun çağrısında ne dediğini duymadı.

“Size gerçeği söylemeliyim. Doğrudan aktaracağım gerçekleri!” diye ilan etti Strelkov. “Rusya ve Ukrayna’dan küçük bir gönüllü grubu olarak, hareketinizin başına getirdiğiniz liderlerin dudaklarından dökülen imdat çığlığını duyup buraya gelip, silahlı bir mücadele eşliğinde tüm Ukrayna ordusuyla karşı karşıya gelmemizin üzerinden bir ay geçti.” “Geçen ay” diye devam etti kendisi, “bu umutsuz çağrıları birçok kez duyduk: Bize silah verin! Özgürlüğümüz için savaşabilmemiz için bize silah verin!” Silahlar, devam etti Strelkov, zaten burada. “Kuşatma altındaki Sloviansk şehrinde savaşın ön saflarındalar. Buradalar! Burada, onlara en çok ihtiyaç duyulan yerde. Burada, gönüllülerin vücutlarıyla korudukları Donetsk ve Luhansk da dahil olmak üzere Donbass’ın geri kalanında.”

Ne var ki... “Ne görüyoruz? Genelkurmaylarımızın kapılarındaki -orada olmayan- gönüllü kalabalıklar dışında her şeyin bolluğu. Sloviansk’ın 120.000 nüfusu var. Kramatorsk’un nüfusu bunun iki katı. Toplamda, Donetsk bölgesi 4.5 milyon nüfusa sahip. (...) Dürüstçe söyleyebilirim ki tüm bölgede bir şey bulamamayı, hatta hayatlarını riske atmaya istekli bin kişi bile bulamamayı beklemiyordum - kendi semtlerinde oturan gönüllüler değil ama [Ukrayna] Ulusal Muhafızlarından bir askerle karşılaşmanın yarım gün süreceği evlerinin yakınındaki bir barikatta olacak olan gönüllüler, her gün gerçek kurşunlarla ateş ettikleri ön cephede olacak olan gönüllüler.”

“Hâlâ Kırım’dayken, halk hareketinin militanlarının ‘madenciler ayaklandığında herkesi çıplak elleriyle parçalayacaklarını’ söylediklerini duydum. Şu an için böyle bir şey görmüyoruz. Onlarca ve yüzlerce kişi saflarımıza katıldı ve savaşıyorlar. On binlerce ve yüz binlerce kişi, bir bardak birayla televizyonlarının önünde sessizce oturup tüm bunları izliyor. Açıkçası, kardeşleri olan Rusya’dan, kendileri için her şeyi yapabilecek bir ordunun gelmesini bekliyorlar; ya da Kievli milliyetçilerin gücü altında 23 yıldır sürdürdükleri yaşamdan daha onurlu bir yaşam hakkı için ölmeye hazır yeterli sayıda cesur gönüllünün gelmesini bekliyorlar. Gazetecilerin bahsettiği bu 27.000 gönüllü nerede? Ben onları görmüyorum.”

“Gönüllü saflarımızda, 40’nın oldukça üzerinde, daha SSCB döneminde büyümüş ve eğitim görmüş erkekler giderek daha fazlalaşıyor. Ama çok az genç erkek var. Neredeler - tüm bu çocuklar, genç ve sağlam olanlar? Belki de, hüküm süren anarşiden yararlanarak, ‘yağmalanmış olanları yağmalamak’ ve Donetsk bölgesindeki kasaba ve köylerde kanunsuzluğu yaymak için hareket eden bu haydut ‘tugaylarındalar’? Evet, her gün bu tugayların yeni ‘zaferleri’ hakkında bilgi alıyoruz. Pek çok memnun olmayan ‘gönüllü milis üyesi’, esas olarak evlerini haydutlar-

dan ve suçlulardan korumak için silah talep ediyor. Tamam, bu arzuları meşru. Yine de bir soru ortaya çıkıyor: Gönüllü milislerin komutanları nasıl, silah almak için onları görmeye gelen kişinin kim olduğunu biliyor? Gelen kişi dürüst bir vatandaş mı, yoksa 'Donbass vatanseveri' kılığına girmiş başka bir haydut mu?"

"Buna verdiğimiz cevap basitçe şudur: Yalnızca bir muharebe birimine mensup olarak cuntanın birliklerine karşı doğrudan muharebelere katılacak ve bunu liderlerinin gerekli gördüğü zaman ve mekanda yapacak olan birini 'gönüllü milis üyesi' olarak kabul edeceğiz! Çünkü disiplin olmadan hiçbir şey olmaz! Sadece zafer değil, düzen de olmaz! Herkes istediği yerde ve istediği zaman 'savaşmak' istiyorsa, o zaman Donbass'ın gönüllü milisleri azgın bir asker kaçağı sürüsü ile bir Ataman Anhel çetesi arasında bir şeye dönüşecektir." [20]

"Ancak bu böyle yaşanmayacak! Yalnızca düşmana karşı mücadelede öne çıkanlar ve diğer askeri görevleri yerine getirenler, gönüllü milis saflarında kendi evlerini düzene sokma hakkını kazanacaklar! Ve bu evlerde bir düzen kuracağız - bundan hiç şüpheniz olmasın! Bugün dükkânları ve işyerlerini yağmalayan, uyuşturucu satan ya da basitçe savunmasız halka saldıran herkes, "mevcut kurallar çerçevesinde devam eden oyuna" ve "her şeyi unutturan savaşa" güvenmemelidir. Donbass'ta haydutluğun sonu geldi! Yeni hükümet, suç faaliyetlerinden vazgeçmek için her fırsatı sağlayacak ve bundan yararlanmak istemeyenler gerçek cezalara çarptırılacak. Kimsenin çıkış yolunu satın alamayacağı cezalar! Savaş yasalarına uygun olarak!"

"Asıl konuma geri dönüyorum. Donetsk bölgesinin savunuculara ihtiyacı var ve gönüllü milislerin disiplinli asker-gönüllülere ihtiyacı var. Eğer erkekler gereksinimleri karşılamıyorsa, o zaman kadınları askere almak zorunda kalacağız. Bugün kadınların gönüllü milislere kaydolmalarını emrettim. Kadınlar arasında subaylar olmaması çok kötü. Ne aktif hizmette, ne de yedekte. Ama erkek subaylar bizi görmeye bile gelmemeye devam ederse, ne fark eder ki! Şimdiye kadar, savaş birimlerine komuta etmeye hazır birkaç düzine askeri profesyonel bile bulamadık! Ne kadar utanç verici! İki haftadır bana Genelkurmay Başkanı olabilecek birini ve manga ve müfreze komutanı olabilecek en az beş kişiyi göndermelerini istiyorum. İsteğim bir sessizlikle karşılandı! Bir kişi bile gönderemediler!"[21]

"Amorf bir kütlenin ataleti" ve Beyaz Muhafızlar ile Kara Yüzler [22]

Haftalık Moskovskiye Novosti'nin (Moscova Haberleri) güvenlik meselelerinden sorumlu daire başkanı ve Svoboda isimli radyo kanalının askeri yorumcusu olan aşırı milliyetçi bir Rus gazeteci olan Aleksandr Zhilin, geçtiğimiz günlerde "[Rus] ordularının Ukrayna'ya girmesinin işe yaramaz ve tamamen aptalca" olduğunu açıklamaya çalıştı. Kendisi şöyle yazdı: "Neyse ki, direniş hareketinin lideri Igor Strelkov benden daha iyisini yaptı: Bildirisinde, çıkarlarını savunmak için harekete geçmeyi reddeden Luhansk ve Donetsk yerel halkının ataletini çok net bir şekilde tanımladı."[23]

Rusya yanlısı ayrılıkçılar Ukrayna'nın Donetsk kentindeki ana yönetim binasını ele geçirdi - Foto: AFP

Ayrılıkçıların destekçisi olan bir başka Rus gözlemci de durumu aynı şekilde ifade ediyor. "Güneydoğu Ukrayna'da çok miktarda silah var; belki sadece havacılık alanında silahlar eksik. Depolarda tanklar bile var; sadece yeterli bakımı sağlamanız gerekiyor. Ama bunu yapacak kimse yok. Gerçek basit ve sıradan: Yerel halk savaş çıkarmak istemiyor. Biraz dahi olsa yardım etmek istemiyor çünkü daha sonra bunun kendisine karşı kullanılabileceğinden korkuyor. Rus gönüllüler de pek bir şey almıyor. 'Asi Donbass' diye bir şey yok. Sonuna kadar direnmeye hazır bir avuç inatçı var ve (...) en fazla oy pusulasına çarpı işareti koyabilecek olan amorf bir kitle var."[24] Dürüst olmak gerekirse, bu oy pusulasının da, ayrılıkçılar tarafından düzenlenen "referandumda" kullanılan oy pusulası olduğunu vurgulamak gerek.

Dolayısıyla, Kagarlitsky tarafından icat edilen ve Links tarafından propagandası yapılan bu "Doğu Ukrayna'daki yüz binlerce, hatta milyonlarca insanın başarılı ayaklanması" hakkında söyleyebileceklerimiz işte bunlar.

Kim bu Strelkov? "Kendimi Rusya'daki otokratik monarşinin bir destekçisi olarak görüyorum."[25], diye tanıtıyor kendisini ve devam ediyor: "Bolşevik gücün bugüne kadar Rusya'da var olmaya devam ettiğine kesinlikle inanıyorum. Evet, bu güç değişti, tanınmaz hale geldi, ancak özünde değişmeden kaldı: Rus karşıtı, vatansever ve din karşıtı yönelimi açısından aynı kaldı. Bu gücün saflarında 1917 devrimini "yapan" insanların doğrudan torunları bulunabilir. Onlar, oldukça basit bir şekilde, kılık değiştirmişler, ancak özleri değişmiş değil. Kendilerini varsılaştırmalarına ve maddi zenginliklere sahip olmalarına engel olan ideolojiyi bir kenara atarak iktidarda kaldılar. Ancak Rus ulusunun (ve Rus İmparatorluğu'nun diğer yerli halklarının) doğrudan yok edilmesi süreci başka yollarla devam ediyor; insanın başını döndüren bir 'başarıyla'. 1991'de bir darbe oldu;

ama karşıdevrim tamamlanmadı."[26]

"Mevcut durumu kurtarmak için Rusya'da temelinden yeni olan bir Beyaz idealine ihtiyacımız var."[27] Bu yeni olmalı, diye açıklıyor Strelkov, çünkü "nüfusun büyük bir kısmı Beyaz hareketin ideolojisini düşmanlıkla karşılıyor. Bu ideolojiyi 'saf haliyle' kitlelere götürmek, kendimizi baştan başarısızlığa mahkum etmek anlamına gelir."[28]

"Muhtemelen, mevcut hükümetle ancak, daha önce Büyük Rusya'nın olduğu yerde bir Büyük Honduras inşa edebiliriz. Bunun zaten tamamen başarılmış olduğu izlenimine sahibim."[29] Bu "hükümet, tıpkı 'muhalefet' gibi, Büyük Rusya'nın düşmanıdır. Batı'nın yardımıyla iktidara geldiler ve iktidarı Batı'nın yeni 'seçilmişlerine' bırakmak istemiyorlar."[30] "Moskova ve Petersburg'daki tüm 'hoşnutsuzluk patlamaları', dışarıdan gizlice finanse ediliyor. Elbette 'devrimin parası' Batı tarafından doğrudan kuklalarına verilmiyor. Bunu sağlayanlar -"demokratik yönelimli"- yerel oligark-sponsorlardır (...) çünkü onların çıkarları ayrılmaz bir şekilde, yan kuruluşları oldukları uluslararası Yahudi-Anglo-Sakson sermayesine bağlıdır."[31]

Bu siyasi yönelim, Strelkov'un, kendisini "Donetsk Halk Cumhuriyeti Başbakanı" yapmak için Rusya'dan geri çağırdığı Aleksandr Borodai tarafından da paylaşılıyor. Ukrayna'da önderlik ettikleri ayrılıkçı hareket -kendilerinin stratejilerine göre- Rus monarşik karşıdevriminin silahlı üssü rolünü görüyor ve imparatorluğun yeniden inşasına olduğu kadar, "gelişiminin amacı olarak insanlığı bozulma ve yok oluştan kurtarabilecek politik-dini devrime, ruhun aşkın değerlerine ve ilahiyat özlemine" de hizmet ediyor.[32] Bir filozofun oğlu, Lev Gumilev'in [33] fikirlerinin destekçisi ve milliyetçi bir militan olan Borodai, aynı zamanda aşırı sağın militan bir ideologudur.

Borodai, "Görünüşe göre sadece biz Ruslar, dini devrimin başlatıcısı rolünü oynamaya uygunuz" diyor. "Çünkü Gumilev'e göre, bizim süper-etnosumuz hâlâ çok genç; birkaç yüzyılda süper-devletler (Üçüncü Roma - Rus İmparatorluğu - SSCB) yaratmak için muazzam kaynaklar kullanmış olmasına rağmen, hâlâ kendi içinde ruhun yüce değerleri adına bir haçlı seferine girişmek için gerekli gücü bulma kapasitesi var.(...) Din devrimi, kötülüğe karşı kaçınılmaz bir savaştır; bu, aynı zamanda zor, acımasız bir savaştır. Rus ulusu böyle bir başarıya muktedir midir? Gelecekteki dini devrimin ana hatları ne olacaktır? Sancakları ve bayrakları Ortodoks haçları ve diğer Hıristiyan sembollerini taşıyacak mıdır?"[34]

"Donetsk Halk Cumhuriyeti Anayasası'na" Borodai ve Strelkov, 1906'da Rus İmparatorluğu'nun Temel Yasaları'ndan kelimesi kelimesine kopyalanan ve bu "cumhuriyetteki" "en yüksek ve egemen inancın" Ortodoks inancı olduğunu belirten bir formül eklediler. Yine bu "anayasada", ayrıca bu inancın "Rus Dünyasının matrisinin matrisi olduğunu" yazdılar. Bunun "Rus Ortodoks Kilisesi (Moskova Patrikhanesi) tarafından savunulan" bir inanç olduğunu da eklediler[35]. Ukrayna'da, Ukrayna Ortodoks Kiliseleri de dahil olmak üzere başka kiliseler de var.

Karşıdevrim Ukrayna çevresinden tüm "Rus Dünyası'na" yayılmalı ve "tarihsel Rusya'nın", yani Çarların Rusya'sının yeniden kurulmasına yol açmalıdır. Borodai ve Strelkov, "anayasalarında", "Büyük Rusya'ya katılım perspektifiyle, Rus Dünyası topraklarının halesi olan Rus Dünyasının geleneksel dini, sosyal, kültürel ve ahlaki değerleri temelinde tek bir kültürel ve uygarlık alanının restorasyonuna yönelik, egemen ve bağımsız bir devletin kurulmasını" ilan ettiler.[36] "Novorossia'dan" sonra, Ukrayna da düştüğünde, Ukrayna'nın geri kalanına ne olacak? Tüm Ukrayna, diye açıklıyor Borodai ve Strelkov, Rusya ve Beyaz Rusya ile birlikte "Slav ulusal çekirdeğinin sağlandığı, varlığını tek başına sürdürebilen tek bir devlette yeniden birleştirilmelidir."[37]

Moskovalı sosyalist Kagarlitsky, yalnızca görünüşte Ukrayna'ya Rus aşırı sağından daha fazla sempati duyuyormuş gibi yapıyor. "Belki bir süre sonra iç savaş cepheleriyle bölünmemiş bir Ukrayna devleti görebiliriz" diyor ama hemen ekliyor: "Böyle bir devleti kurmanın yolu iç savaştan geçer. Ukrayna, ancak güneydoğudaki isyancı güçler bayraklarını Kiev'in üzerine kaldırırsa yeniden birleşecektir."[38] Artık bunların hangi bayraklar olduğunu biliyoruz.

Rusya'da milliyetçi, faşist ve neostalinist sağın gözünde Strelkov artık bir ulusal kahraman haline geldi. "Strelkov, İç Savaş'ın efsanelerine benziyor: Bu efsaneler General Kornilov ve Amiral Kolçak'dı." Kendisinin ve Borodai'nin uzun süredir bağlantılı olduğu haftalık aşırı gerici Zavtra'da (Yarın) işte böyle yazıyorlar. "Böyle bir komutanla sadece Donetsk ve Luhansk bölgeleri değil, tüm Güneydoğu, Kharkiv, Odessa, Kiev ve Ukrayna'nın tamamı Rus olacak."[39]

Bununla birlikte Strelkov, Kiev'i ve tüm Ukrayna'yı fethetmenin yollarını hiçbir şekilde hazırlamıyor, tersine kamuoyuna yaptığı açıklamalarda umutsuzca talep ettiği bir Rus askeri müdahalesi olmadan kaybedeceğini açıkça kabul ediyor. "İyimserliğin kaynağını nerede bulabiliriz? Küçük başarılarımızda mı? Bunlar tamamen taktikseldirler; stratejik açıdan uzun zaman önce kaybetmeye başladık. Üst düzey Rus subaylarının Yeni Rusya'ya destek sorununu ele alma biçimi düpedüz sabotajdır." Strelkov, 16 Haziran'da işte bu satırları yazdı. "Askeri destek yoksa, Donetsk ve Luhansk Halk Cumhuriyetleri'nin askeri bozgunu kaçınılmazdır."[40]

Bu süre zarfında Rus rejimine tabi TV kanalları Strelkov konusunda sessiz kalıyor. Neden? Çünkü Putin, onun, Ukrayna'daki askeri harekatın ardından Rusya'ya dönmesinden korkuyor. Putin'e muhalefetin en önde gelen liderlerinden biri olan Boris Nemtsov'un iddiası bu yönde. Nemtsov'un Strelkov ve onun "gönüllü milislerinin" kaybedeceğinden hiç şüphesi yok.

"Er ya da geç bu savaş sona erecek ve Strelkov, silah arkadaşlarıyla birlikte Rusya'ya dönmek zorunda kalacak. Elbette onun 'milislerinin' savaşçıları Putin'in kendilerine ihanet ettiğini biliyor ve şu oldukça anlaşılır bir durum ki, Rusya'ya çok kızgın dönecekler. Çünkü Kremlin, Donbass'ı Rusya'ya ilhak etmediği gibi oraya ordusunu bile göndermedi." Durum, Nemtsov'a göre bu şekilde. Nemtsov devam ediyor: "Putin bir hain, bir alçak ve bir hergele"; "Donbass'ta savaşan halk Putin'i tam olarak böyle görüyor." Bu milisler Rusya'ya dön-

düklerinde "halk, Rus medyasının hakkında bu kadar çok konuştuğu bu 'kahraman milisleri' kesinlikle destekleyebilir." Bu sırada, bu milislerin gönüllüleri "Moskovalı hainlerle kesinlikle ipek eldivenlerle yüzleşmeyecekler."[41]

29 Haziran 2014

Dipnotlar

[1] http://rabkor.ru/analysis/2014/04/22/logic, http://links.org.au/node/3838, http://links.org.au/node/3867

[2] Bkz. B. Kagarlitsky, Empire of the Periphery: Russia and the World System, London, Pluto Press, 2007.

[3] Referans elbette Lenin'e.

[4] http://rabkor.ru/editorial/2014/06/04/comfort

[5] http://rabkor.ru/editorial/2014/03/24/russia-and-crimea

[6] http://links.org.au/node/3790

[7] http://rabkor.ru/opinion/2014/04/13/to-the-revolution, http://links.org.au/node/3806

[8] http://rabkor.ru/editorial/2014/04/08/future-of-protests

[9] http://rabkor.ru/analysis/2014/04/22/logic, http://links.org.au/node/3838 , http://links.org.au/node/3867

[10] http://rabkor.ru/opinion/2014/04/21/fate-of-donetsk, http://links.org.au/node/3832

[11] Ibid.

[12] Ibid.

[13] [Ibid.

[14] http://dnrepublic.at.ua/news/ria_novosti_124_polnaja_versija_intervju_s_premer_ministrom_dnr/2014-05-31-242. Bkz. candi makelem « Des militants ouvriers ukrainiens sur la situation dans le Donbass», http://blogs.mediapart.fr/blog/stefan-bekier/210514/des-militants-ouvriers-ukrainiens-sur-la-situation-dans-le-donbass

[15] http://zaxid.net/news/showNews.do?top10_suchasnih_ukrayinskih_zradnikiv&objectId=1306261

[16] http://www.rg.ru/2014/05/12/gubarev.html

[17] http://rusvesna.su/recent_opinions/1401108307
[18] http://ej.ru/?a=note&id=25176

[19] http://vk.com/wall-12637912_243160?reply=243194

[20] Ukrayna'daki devrim ve iç savaş sırasında, Yevhen Anhel (1897-1919), Symon Petliura liderliğindeki Ukrayna Halk Cumhuriyeti'nin siyasi ve askeri yetkililerine boyun eğmeyi reddeden ve kendi hesabına Kızıl Ordu'ya karşı savaşan bağımsız bir gerilla hareketine komuta etti.

[21] http://rusvesna.su/news/1400342995 , http://rys-arhipelag.ucoz.ru/news/igor_strelkov_grazhdane_donetskoj_respubliki_vstavajte_na_zashhitu_svoej_rodiny_tekst_obrashhenija/2014-05-24-10436

[22] Beyaz Muhafızlar, Rus İç Savaşı'nda Bolşeviklere karşı savaşan karşıdevrimci güçlerdi. Kara Yüzler sağcı bir milliyetçi hareketti, monarşist, dinci ve Yahudi karşıtı pogromların kışkırtıcısıydı. 1905 devrimi sırasında ortaya çıktılar. Kara Yüzlerim çatışma birlikleri faşist bir hareketin prototipiydi.

[23] http://rusvesna.su/recent_opinions/1401909802

[24] http://takie.org/news/chto_proiskhodit_na_jugo_zapade_ukrainy/2014-06-04-10800

[25] http://vikmarkovci.7bb.ru/viewtopic.php?id=596

[26] http://vikmarkovci.7bb.ru/viewtopic.php?id=1221#p25571

[27] http://vikmarkovci.7bb.ru/viewtopic.php?id=881

[28] http://vikmarkovci.7bb.ru/viewtopic.php?id=1248&p=2

[29] http://vikmarkovci.7bb.ru/viewtopic.php?id=925

[30] Ibid.

[31] http://vikmarkovci.7bb.ru/viewtopic.php?id=991

[32] http://zavtra.ru/content/view/2000-01-0464/

[33] Rus düşünür Lev Gumilev (1912-1992), "tutkulu etnogenez teorisine" dayanan bir tarih felsefesi yarattı. Onun bu teorisi kültürel ırkçılığın, özellikle anti-Semitizmin ve organik bütünler olarak tasarlanmış "etnik sistemler" arasındaki soykırım savaşlarının temelini oluşturur. Farklı "süperetnolar" arasındaki temas noktalarında oluşan "süperetnos" ve "etnik kimera" bu teorinin tipik kategorileridir. Rus bilim camiasının demokratik kesimleri onu amansız bir eleştiriye tabi tuttu ancak yine kendisi birçok üniversitede ve Rus toplumunda baş döndürücü bir kariyere sahip oldu. Aşırı sağ çevrelerde hala birçok destekçisi var. Bkz. M. Laruelle, "Lev Gumilev Nikolaevic (1912-1992): biologism and Eurasianism in Russian thought", in: Journal of Slavic Studies, Volume 72, Issue 1-2, 2000.

[34] http://zavtra.ru/content/view/2000-01-0464/

[35] http://dnrepublic.at.ua/index/konstitucija_dnr/0-10

[36] Ibid.

[37] http://vikmarkovci.7bb.ru/viewtopic.php?id=1144

[38] http://rabkor.ru/opinion/2014/06/12/ukraine-could-be , http://links.org.au/node/3911

[39] http://zavtra.ru/content/view/2000-05-0253/

[40] http://rusvesna.su/news/1402937423

[41] http://www.profi-forex.org/novosti-rossii/entry1008215099.html

CRİSTİNA MAS
JOSEP LLUİS DEL ALCAZAR

Snihurivka köyündeki terk edilmiş bir üste işgalci Rus askerlerinin bıraktığı kalıntılar - Foto: New York Times

Herson: Ukrayna'da üçüncü Rus yenilgisi

İşçilerin Uluslararası Birliği – Dördüncü Enternasyonal'in Correspondencia Internacional (Uluslararası Haberleşme) isimli dergisinin, 51 numaralı Aralık 2022 sayısında yayımlanmıştır. Makalenin Correspondencia Internacional'de yayımlanan versiyonu ise, 10 Kasım 2022'de yayımlanmış bir makaleden alınış seçkilerden oluşturulmuştur.

Rusya'nın Herson'dan geri çekilmesi, Putin'in üçüncü yenilgisi anlamına geliyor. Rusya bu yenilgiye, Ukrayna'nın altyapısına yönelik yeni bir füze ve insansız hava aracı saldırısı dalgasıyla tepki gösterdi. Daha önce olduğu gibi bu saldırı dalgası da cephedeki durumu değiştirmeyecek ama halkı terörize etmeye ve demoralize etmeye çalışacak ve onları, kış aylarında elektrik ve su kesintileriyle baş başa bırakacak. ABD emperyalizmi, savaş sürecek gibi görünse de müzakerelere kapı açıyor. Bu arada Ukrayna halkıyla dayanışmayı sürdürmeliyiz.

Askerî alanda, savaşın ilk aşamalarında Rus kuvvetlerinin altyapıyı etkilemekten kaçındığını, çünkü amaçlarının Kiev'de bir kukla hükümet kurmak ve Ukrayna'yı kontrol etmeye devam etmek olduğunu belirtmiştik. Putin'in planı bir yıldırım saldırısıydı. Ancak Ukrayna direnişi bu planı bozguna uğrattı. Mart ayının sonunda Rusya, askerî teçhizatını geride bırakarak aceleyle Kiev cephesini terk etmek zorunda kaldı. Bucha ve diğer yerlerdeki zulümler açığa çıktı.

İşgalin ikinci aşamasında, Rus birlikleri güneye ve doğuya doğru geri çekildi. Putin, Alexander Dvornikov'u yeni general olarak atadı ve strateji değiştirdi. Çeçenya veya Suriye'de yaptığı gibi, şehirleri işgal etmeden ve kara saldırısından önce, kentleri yok eden ve altyapı yıkımıyla birlikte gelen büyük hava saldırılarına geçti. Rus rejiminin özgürleştireceğini iddia ettiği bölgelerin sistematik olarak yok edilmesi ve halkın genel olarak bu saldırıları reddetmesi, Putin'in "argümanlarına" galebe çalmaya devam etti. Ancak Eylül ayında Ukrayna'nın karşı saldırısı, Rusya sınırına kadar en doğudaki ikinci Ukrayna şehri olan Kharkiv bölgesini özgürleştirerek ikinci Rus yenilgisine neden oldu. Rus ordusunun zayıf yönleri ortaya çıkıyordu: Ordunun resmî birimleri ile paralı askerler arasındaki çatışmalar, askeri teçhizatı geride bırakarak düzensiz bir şekilde kaçan birimler.

Ekim ayının başlarında Kremlin, Dvornikov'u görevden aldı ve Sergey Surovikin'i yeni general olarak atadı. Surovikin'in uzun sicili, Rus saldırılarında bir sertleşmeyi öngörüyordu. Surovikin 1991'deki Moskoca protestolarının bastırılmasında, Tacikistan'daki silahlı çatışmalarda, İkinci Çeçen savaşında ve Suriye askeri operasyonunda yer almıştı. Onun göreve getirilmesiyle, Ukrayna'nın tamamı askerî bir hedefe dönüşüyordu. Sivillerin doğrudan cepheyle ilgili olmaması önemli değildi: Terör tüm nüfusa empoze edilmeliydi. Ukrayna topraklarının tamamında sivil altyapıya yönelik füze ve drone saldırıları başlatıldı. Ancak cephedeki güç dengesi yine değişmedi.

Kasım ayının başında, Rus Yüksek Komutanlığı, Rusya'nın kontrolündeki tek eyalet başkenti olan Herson'dan geri çekilmek zorunda kaldı. Ukrayna ordusu haftalarca Rus ikmal hatlarına saldırmıştı ve Dnipro nehrinin doğu yakasında hala yaklaşık 30.000 ila 40.000 Rus askeri konuşlandırılmıştı. Rus pozisyonu savunulamazdı ve Surovikin geri çekilme emri verdi. Rus birlikleri, nehrin diğer tarafında, nehri doğal bir bariyer olarak kullanarak güçlerini toparladı. Kremlin'in tepkisi, altyapısını yok etmek için tüm Ukrayna topraklarına füzeler ve insansız hava araçlarıyla yapılan yeni bir büyük saldırı dalgası oldu.

Putin: "Körü körüne ilerleyin"

Savaşın önemli bir kısmı, cepheden binlerce mil uzaktaki Rusya'nın iç kısımlarında da gelişip devam ediyor. Putin, savaşın toplum tarafından reddini baskılamak için müdahalesini "askeri özel operasyon" olarak adlandırmıştı. Ancak cephedeki ye-

nilgiler ve asker eksikliği, onu kısmi bir seferberlik çağrısı yapmaya zorladı. Beyaz Rusya'nın büyük şehirleri üzerinde ufacık da olsa savaş lehine bir etki yaratmaya çalışırken, savaş için ilan edilen bu kısmi seferberliğe yapılacak asker kayıtlarının çoğunu, etnik azınlıklarla çevre cumhuriyetlere dayatıyor. Birçok yerelde acemileri alıp ekipmansız ve yeterli hazırlık yapmadan cepheye gönderen subaylarla çatışmalar yaşandı. Yüzbinlerce genç Rus askere alınmamak için ülkeden kaçmaya çalışıyor. Kremlin, birçok firar ve savaşmadan teslim olma vakası karşısında asker'i kanunu sıkılaştırıyor. Çıkartılan bir yasa eliyle sıradan mahkumların askere alınmasına izin veriliyor.

Söz konusu mevzuat, üretim aygıtını cephenin hizmetine sokacak şekilde dönüştürüyor: Eğer bir işletme sahibi, hükümetin taleplerine iki kez yanıt vermeyi reddederse, tutuklanabilir; ufak işletmelere el konulabilir. Orduyu veya toprak bütünlüğünü sorgulayan veya "istenmeyen" STK'larda yer alan herkes, Rus vatandaşlığından atılmakla tehdit ediliyor.

Ukrayna'nın ilerlemesiyle karşı karşıya kalan Rusya, işgal altındaki bölgelere doğru hızlıca bir politika geliştirdi ancak bu, daha sonra dönüp dolaşıp Rus rejiminin aleyhine olacak bir duruma dönüşebilir. 1) Rusya, öncelikle Zaporija, Herson, Donetsk ve Luhansk bölgelerinde seçim güvenliğinin olmadığı ilhak referandumları düzenledi. 2) Üç gün sonra Putin, bu bölgelerin Rusya'ya ilhakını Kızıl Meydan'da büyük bir gösteriyle ilan etti. 3) 19 Ekim'de ilhak edilen dört bölgede ve ayrıca Rusya sınırındaki bölgelerde sıkıyönetim ilan edildi ve hükümet aygıtı, orduya teslim edilerek fiili durum yasallaştırıldı. Cephe gerisindeki gerilla operasyonlarını sınırlamak için sivillerin şehre girmesi yasaklandı. 4) Herson'un tahliyesine nihayet karar verildi. Putin, Rus askerlerini "faşist" olarak nitelendirerek Rus işgaline karşı protestolar düzenleyen Herson nüfusuna güvenmiyor. Ukrayna yetkilileri tarafından bildirildiğine göre tahliye edilen bu 100.000 insandan kaç tanesi sınır dışı edildi acaba? Herson'un düşüşü, bu şehrin "sonsuza kadar" Rus olacağını ilan eden Kremlin için oldukça zorlu bir durum!

Emperyalizm anlaşma için baskı yapıyor

New York Times gazetesi, 2 Kasım'da, ABD'nin özel olarak Ukrayna'dan Rusya ile görüşme seçeneğine kapıyı açık tutmasını istediğini yayımladı. Gazete, birçok ABD'li politikacının savaş karşısında "yorulduğunu" yazdı. Bundan iki gün önce, aynı gazetenin bir analisti olan Charles A. Kupchan, bu haberlere zemin hazırlıyordu: "Ukrayna'nın savaş alanındaki başarıları çok ileri gidebilir. (...) Tüm Donbass ve Kırım'ın Ukrayna kontrolüne geri dönmesi, yeni bir dünya savaşını riske atmaya değmez (...) Putin'in Ukrayna'ya boyun eğdirme çabası zaten başarısız oldu ve Rusya'nın tamamen yenilgiye uğratılması için zorlamak gereksiz bir kumar." (1) Amerika Birleşik Devletleri'ndeki ara seçimlerin arifesinde, kamuoyu yoklamalarının Trump ve Cumhuriyetçiler lehine olmasıyla birlikte Kremlin, Biden'ı güçlendirmemek için Herson'dan geri çekileceğini duyurmayı ertelemişti. Trumpçılar "önce Amerika" şeklindeki sloganlarına vurgu yaparak, Ukrayna'ya yardım için daha fazla para harcanmasına karşı çıktı. Ancak ABD'deki ara seçim, bir Trump yenilgisi ve güçlendirilmiş bir Biden yönetimiyle sona erdi. Ukrayna saldırısını sürdürmek ise silah gerektiriyor, dolayısıyla ABD'nin üzerine düşünecek çok konusu var.

Kiel Dünya Ekonomisi Enstitüsü'nün raporuna göre, ABD savaşın başlangıcından bu yana Ukrayna'ya askerî, mali ve insani yardım adı altında 52 milyar avro ayırdı; AB'nin ayırdığı 29 milyar avronun veya Birleşik Krallık'ın ayırdığı 6,5 milyar avronun neredeyse iki katı. ABD Genelkurmay Başkanı General Mark Millev, Rus ordusunun

Ukraynalı bir asker, terk edilmiş bir Rus üssünün girişine bırakılan bir tanksavar mayını inceliyor - Foto: New York Times

Herson'dan çekilmesiyle "müzakere için bir fırsat penceresi" oluştuğunu, çünkü iki tarafın tam bir askerî zafer şanslarının olmadığını kabul etmesi gerektiğini belirtti. Zelenski, dört şart altında müzakerelere başlayacağını söyledi: Donbass ve Kırım dahil olmak üzere Ukrayna'nın toprak bütünlüğünün yeniden tesis edilmesi, ülkeye verilen zararın tazmin edilmesi, tüm savaş suçlularının cezalandırılması ve saldırının tekrarlanmayacağının garanti edilmesi. Bununla birlikte Zelenski, Ukrayna'nın NATO'ya girişi sorununa değinmedi.

Bali'deki G20 zirvesinde ABD ve Avrupalı güçler, Rusya'yı izole etmeleri için Çin ve Hindistan'a baskı yaptı. Zelenski, bu sefer daha muğlak olan yeni bir barış planı sundu. Kremlin'in buna tepkisi ise Ukrayna topraklarına yeni bir füze yağmuru oldu. Bazı füzeler Polonya'nın doğusundaki Lublin eyaletindeki Przewodów kasabasına düşerek iki kişinin ölümüne neden oldu. Ancak Biden, Putin ile gerilimi ortadan kaldırmak istediği için, söz konusu olayların bariz Rus sorumluluğunda olmasının üzerini örtmek adına hemen ortaya çıktı ve tansiyonu düşürmeye çalıştı.

Kış, tahıllar ve gaz

Rus genelkurmayı, kış aylarının Ukrayna operasyonlarını yavaşlatacağını ve yeni bir Rus saldırısına alan açması için ordudan yeni birliklerle cepheyi yeniden düzenlemek için zaman sağlayacağını umuyor. Putin'in oynayabileceği sadece iki kartı kaldı: Gaz ve tahıllar. Gaz kaynaklarıyla, Avrupa Birliği'ne ve özellikle Rus gazına ihtiyacı olan ve bu kış onun yerine başka bir kaynak koyabilecek durumda olmayan Almanya'ya baskı yapıyor. Rusya'dan kömür ve petrol alımını durduran AB, Rusya'dan gaz alımını yüzde 80'e indirdi ancak geri kalan yüzde 20'lik dilimden de vazgeçemiyor, zira diğer ülkelerden eşit oranda alacağı gazın maliyeti daha masraflı olacak. Gazın mali bedeli, işgal öncesine göre 10 kat daha pahalılaşmış vaziyette.

Mevcut durgunluğun arifesinde, Avrupa şirketlerinin rekabet gücündeki düşüş oldukça açık. Özellikle Avrupa ve Almanya, stagflasyonun (enflasyonla durgunluk) etkilerini en aza indirmek için savaşın bir an önce sona ermesine ihtiyaç duyuyor. AB liderlerinin Rusya'ya yönelik sert açıklamalarına rağmen devletlerin çıkarları bunlara üstün geldi. Böylece Macaristan, Rus gazı ithalatını sürdürmektedir. İspanya devleti, geçen yılın ilk çeyreğinde 0,6 milyar avro ödediği Rusya'dan sıvılaştırılmış gaz (LNG) ithalatını Ağustos ayında yüzde 342 artırarak, 2022'de 2,690 milyar avroya çıkardı.

Enerji ve Temiz Hava Araştırma Merkezi'ne göre, savaşın başlamasından bu yana AB, fosil yakıtları için Rusya'ya 100 milyar avronun üzerinde ödeme yaptı. Bu nedenle ve yaptırımlara rağmen Gazprom rekor kârlar elde ediyor ve IMF'ye göre Rusya ekonomisindeki daralma, Ukrayna ekonomisindeki yüzde 45'e kıyasla ancak yüzde 3,4 civarında olacak. Putin'in, Ukrayna'nın işgalinin ekonomik bedelini ödemeye yetecek kadar yakıtı var.

Savaş, önemli bir tahıl ve gübre ihracatçısı olan Ukrayna tahıl ihracatının çoğunu felç ettiğinden, Rusya'nın son kozu tahıl politikası olarak gözükmektedir. Ekim ayında Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) buğday fiyat endeksinin bir önceki yıla göre yüzde 15,2 arttığını duyurdu. Ukrayna tahıl ihracatındaki düşüşle birlikte ABD, Avrupa Birliği ve Arjantin'de de üretimde düşüş yaşandı. BM verilerine göre 2022'de 82 ülkede yaklaşık 345 milyon insan akut veya yüksek riskli gıda güvensizliği yaşıyor; bu sayı, pandemi öncesine göre yaklaşık 200 milyon daha fazla.

Ukrayna halkıyla dayanışmayı sürdürelim

Olayların nasıl evrileceğini kimse tahmin edemez. Ukrayna topraklarını geri kazanmak isterken, Rusya'nın tepkisi, tüm ülkenin altyapısına yönelik büyük saldırılar düzenleyerek kış aylarının sonlarına doğru sivil nüfusu ezip geçmek oldu. Ukrayna halkının, Rus emperyalist işgaline karşı direnişini destekliyoruz. ABD ve Avrupa emperyalizminin çıkarlarını ve onların cani aygıtı olan NATO'yu reddediyoruz. Cephede savaşan ve Zelenski'nin neoliberal hükümetinin sürdürmekte olduğu sosyal ve demokratik hakları kısıtlama politikasına yanıt vermekten de vazgeçmeyen Ukraynalı işçilere ve onların militan sendikalarına destek veriyoruz. Dayanışma Kolektifleri'nde örgütlenen anti-otoriter gençliğe destek veriyoruz. Bu destek, İşçilerin Uluslararası Birliği - Dördüncü Enternasyonal'in (İUB-DE) seksiyonlarının içinde geliştirdikleri dayanışma faaliyetlerinde kendi seslerini duyurmalarını sağlamalarının yanı sıra, yakında Kryvyi Rih Madencileri Sendikası ve Zaporijia Demiryolu İşçileri Sendikası'nın direniş fonlarına teslim edilecek ikinci bir yardım paketini de onlara iletmemize olanak sağlıyor.

Dipnotlar:

(1) Bkz. "It's Time to Bring Russia and Ukraine to the Negotiating Table." https://www.nytimes.com/2022/11/02/opinion/russia-ukraine-negotiation.html.

GAZETE NİSAN'A
ABONE OLMAK İÇİN:

gazetenisan
@gmail.com

TROÇKİST'E
ABONE OLMAK İÇİN:

trockist.dergi
@gmail.com

Oligarkların hepsi gitti. Oligarkların kaçıp hiçbir şey yapmaması ve benim ailemin cephede olması anlaşılır gibi değil!

Oligarkların kendi iyilikleri için her neredelerse hep orada kalmaları, asla geri gelmemeleri çok iyi olur!

Gelmesinler. Bizim de onların gelirlerine el koymamız gerekiyor. Niçin buradan onlara para gitsin ki?

Alamasınlar buradan hiç para.

Benim çocuğum cephede, Yuri'nin damadı cephede, bu masadaki herkesin ailesinde cephede birileri var.

VİKTOR SERGEYOVİÇ

TROCKIST